

Mania lui Dumnezeu

de [Arthur C. Clarke](#)

1993

Toate evenimentele din trecut s-au întâmplat la datele și în locurile menționate; toate cele din viitor sunt posibile.

Iar unul este sigur: Mai curând sau mai târziu, ne vom întâlni cu Kali.

I - PRIMA ÎNTÂLNIRE

Oregon, 1972

Avea dimensiunile unei case mici, cântărea nouă mii de tone și se deplasa cu o viteză de cincizeci de mii de kilometri pe oră. În timp ce trecea pe deasupra Parcului Național Grand Teton, un turist vigilent a fotografiat bolidul incandescent și dâra lui lungă de vapori. În mai puțin de două minute, el a traversat atmosfera Pământului și a revenit în spațiul cosmic.

Dacă s-ar fi produs o cât de mică modificare a orbitei în intervalul de câteva miliarde de ani de când înconjoară soarele, bolidul s-ar fi putut prăbuși asupra oricăruia dintre marile orașe ale planetei, cu o putere explozivă de cinci ori mai mare decât bomba care a distrus Hiroshima.

Data evenimentului: 10 august 1972.

1 - DINCOLO, AFRICA

Lui Robert Singh îi plăceau aceste plimbări prin pădure în compania fiului său, micuțul Toby. Firește, o pădure pașnică și blândă, în care absența animalelor periculoase era garantată, dar care constituia un contrast emoționant față de peisajul ultimului lor loc de popas din deșertul Arizona. Mai presus de toate, trăia acea senzație de bine creată de apropierea oceanului, față de care toți exploratorii spațiului nutreau o atracție profundă. Chiar și aici, în acest luminiș situat la mai mult de un kilometru în interiorul continentului, se putea auzi slab vuietul brizanților mânați de muson, izbindu-se de stâncile de lângă țârm.

— Ce-i aia, tăticule? întrebă băiețelul de patru ani, arătând spre o față mică și păroasă, încadrată de niște favoriți albi, care îi privea iscoditor printr-o perdea de frunziș.

— Ăă..., un fel de maimuță. De ce nu-l întrebi pe Brain?

— L-am întrebat și nu vrea să-mi răspundă.

Încă o problemă, își spuse Singh. Erau momente când tânjea după viața simplă a strămoșilor săi de pe câmpiile pline de praf ale Indiei, deși știa cât se poate de bine că n-ar fi fost în stare să o suporte decât preț de câteva milisecunde.

— Mai încearcă o dată, Toby. Uneori vorbești prea repede și Unitatea Centrală a Locuinței nu-ți recunoaște întotdeauna vocea. Și nu cumva ai uitat să trimiți o imagine? N-are cum să-ți spună la ce te uiți tu, dacă nu poate să vadă și el despre ce e vorba.

— Tii! Am uitat!

Singh comută pe canalul personal al fiului său tocmai la timp ca să prindă răspunsul Unității Centrale.

— Este un colobus alb, din familia cercopitecilor...

— Mulțumesc, Brain. Pot să mă joc cu ea?

— Nu cred că e o idee prea bună, interveni grăbit Singh. S-ar putea să te muște. Și probabil că are purici. Robojucăriile tale sunt mult mai simpatice.

— Dar nu la fel ca Tigrette.

— Cel puțin nu provoacă atâta bătaie de cap — chiar dacă acum e cât de cât dresată, har cerului! Oricum, e timpul să mergem acasă.

"Și să vedem, adăugă el în gând, cât a avansat Freyda în rezolvarea problemelor ei cu Unitatea Centrală..."

Încă din momentul în care Serviciul Skylift amplasase locuința aici, în Africa, avuseseră loc o serie de disfuncționalități. Ultima dintre ele și, potențial, cea mai gravă, era legată de sistemul de reciclare a alimentelor. Deși garantat pentru o funcționare fără cusur, astfel încât riscul unei otrăviri propriu-zise să fie infim, cu o seară înainte filet mignon-ul consumat la cină avusese un gust metalic, ciudat. Freyda sugerase cu ironie că nu era exclus să fie nevoiți să se întoarcă la viața de vânători-agricultori din era pre-electronică și să-și gătească hrana la focuri de lemne. Uneori, avea un simț al umorului ușor bizar: însăși ideea de a consuma carne naturală provenită de la niște animale sacrificate era, firește, realmente revoltătoare...

— N-am putea să mergem pe plajă?

Toby, care-și petrecuse cea mai mare parte a vieții înconjurat de nisip, era fascinat de mare: nu-i venea să creadă că era posibil să existe atâta apă

Într-un singur loc. De îndată ce musonul de nord-est avea să slăbească tatăl lui aștepta cu nerăbdare să-l ducă pe recif și să-i arate minunățiile ascunse acum de valurile mânioase.

— Hai să vedem ce-are de spus mama.

— Mama spune că e timpul să vă întoarceți amândoi acasă. S-ar părea că ați uitat că avem musafiri în după-amiaza asta. Și, Toby, camera ta e *un dezastru*. E timpul să-ți faci singur curat, nu să lași totul în seama lui Dorcas.

— Dar am programat-o...

— Fără comentarii! Veniți imediat acasă!

Toby începu să se bosumfle, un răspuns de-acum foarte familiar. Dar erau situații în care disciplina avea întâietate în fața dragostei; Singh îl luă pe Toby în brațe și porni înapoi spre casă, ducând cu el povara vie care se zvârcolea ușor. Toby era prea greu ca să poată fi cărat pe distanțe mai lungi, dar împotrivirea lui se domoli rapid, așa încât tatăl lui îl lăsă bucuros să-și continue drumul prin forțe proprii.

Casa în care locuiau Robert Singh, Freyda Carroll, fiul lor Toby, minitigrul iubit al acestuia și diferiții roboți ar fi părut surprinzător de mică unui vizitator sosit dintr-un secol anterior — mai degrabă o cabană. Dar în cazul acesta aparenței erau extrem de înșelătoare, căci majoritatea încăperilor erau multifuncționale și puteau fi transformate printr-o simplă comandă verbală. Astfel, mobila se putea metamorfoza, zidurile și tavanele dispăreau, pentru a fi înlocuite de peisaje terestre sau imagini ale cerului — ori chiar ale spațiului cosmic, îndeajuns de convingătoare ca să poată înșela pe oricine în afară de un astronaut.

Complexul alcătuit din cupola centrală și cele patru aripi semicilindrice nu părea — și Singh era nevoit să recunoască — prea plăcut vederii, și arăta categoric nelalocul lui în acest luminiș din junglă. Dar se potrivea perfect cu descrierea "o instalație pentru locuit"; iar Singh își petrecuse aproape întreaga viață de adult în astfel de instalații, adeseori în stare de imponderabilitate. Nici nu s-ar fi simțit realmente în largul său în orice alt mediu.

Ușa principală se rabată în sus și o pată aurie se năpusti în direcția lor. Cu brațele întinse, Toby alergă s-o întâmpine pe Tigrette.

Dar nu mai apucară să se întâlnească, pentru că această realitate existase cu treizeci de ani în urmă și la o depărtare de o jumătate de miliard de kilometri.

2 - ÎNTÂLNIRE CU KALI

Pe măsură ce playback-ul neural se apropia de sfârșit, iar sunetul, imaginea, miresmele florilor necunoscute și adierea blândă a vântului pe pielea lui mai tânără cu câteva decenii scădeau treptat în intensitate, căpitanul Singh revenea în cabina sa de la bordul remorcherului spațial *Goliath*, în vreme ce Toby și mama lui rămâneau pe planeta pe care el nu o va mai putea vizita niciodată. Anii petrecuți în spațiu — și neglijarea exercițiilor fizice obligatorii pentru starea de imponderabilitate — îl slăbiseră într-atât încât acum nu mai putea să pășească decât pe Lună și pe Marte. Gravitația îl exilase de pe planeta natală.

— O oră până la momentul întâlnirii, domnule căpitan, rosti pe un ton liniștit, dar stăruitor vocea lui David — inevitabil, așa ajunsese să fie numit computerul central al navei *Goliath*. Mod de lucru activ, conform comenzii. E timpul să-ți părăsești memocipurile și să revii în lumea reală.

Comandantul uman al navei *Goliath* se simți năpădit de un val de tristețe în timp ce imaginea finală, venită din trecutul său pierdut, se transforma într-o ceață incertă și agitată, caracteristică zgomotului de fond. Trecerea prea bruscă de la o realitate la alta era o bună rețetă pentru schizofrenie, iar căpitanul Singh atenua întotdeauna șocul cu ajutorul celui mai liniștitor sunet pe care-l cunoștea: valuri de mare prelingându-se ușor pe o plajă, cu pescăruși țipând în depărtare. Era încă o amintire legată de o viață care nu-i mai aparținea și de un trecut pașnic, înlocuit acum de un prezent înspăimântător.

Mai amână pentru câteva clipe confruntarea cu responsabilitatea-i teribilă. Apoi oftă și-și scoase calota de racord neural mulată pe craniul său. Asemenea tuturor astronautilor, căpitanul Singh aparținea școlii "chel și

frumos", fie și numai pentru motivul că, la gravitație zero, firele de păr erau incomode. Istoricii societății erau și acum uluiți de faptul că o singură invenție, aparatul portabil "Brainman" reușise să schimbe aspectul exterior al rasei umane în decurs de un singur deceniu și să readucă meșteșugul străvechi al confecționării de peruci la rangul de industrie principală.

— Domnule căpitan, spuse David. Știu că ești acolo. Sau dorești să preiau eu comanda?

Era o glumă mai veche, inspirată de toate acele computere nebune din romanele și filmele erei electronice timpurii. David avea un simț al umorului surprinzător de dezvoltat: la urma urmei, era o "persoană recunoscută de lege" (non-umană) sub incidența faimosului Amendament 100 și avea aproape toate calitățile creatorilor săi, uneori, chiar depășindu-le. Existau totuși arii emoționale și senzoriale întregi la care nu avea acces. Nu se considerase necesar să fie echipat cu simțurile mirosului și al gustului, cu toate că ar fi fost simplu. Și toate încercările lui de-a spune bancuri deochiate eșuaseră atât de lamentabil încât abandonase genul.

— În regulă, David, ripostă căpitanul. Rămân la comandă.

Își scoase masca de la ochi, își șterse lacrimile care se adunaseră nu se știe cum și, fără prea multă tragere de inimă, se întoarse către hubloul de vizionare. Acolo, plutind în spațiu înaintea sa, se afla Kali.

Arăta destul de inofensiv — ca orice alt mic asteroid, forma lui amintind atât de mult de cea a unei arahide încât asemănarea era aproape comică. Câteva cratere de impact mari, alături de alte câteva sute de cratere mai mici, erau răspândite la întâmplare pe suprafața lui neagră ca tăciunele. Nici un fel de repere vizuale nu sugerau scara la care era proiectată imaginea, dar Singh îi cunoștea dimensiunile pe dinafară: 1295 metri lungimea maximă, 656 metri lățimea minimă; Kali ar fi fost numai potrivit în multe parcuri orașenești.

Nu era de mirare deci că, până și acum, cea mai mare parte a omenirii nu putea să creadă că acesta putea fi instrumentul distrugerii sale. Sau, așa cum îl numeau fundamentalistii crislamici, "Mânia lui Dumnezeu".

Se sugerase adesea că puntea de comandă a navei *Goliath* fusese copiată după cea a astronavei *Enterprise* — după un secol și jumătate, *Star Trek* continua să fie revăzut cu afecțiune, din când în când. Era o aducere

aminte a zorilor naivi ai Epocii Spațiale, când oamenii visau că era posibilă sfidarea legilor fizicii pentru a străbate în lung și în lat Universul mai repede decât lumina însăși. Numai că nu fusese descoperită nici o modalitate de depășire a limitei de viteză stabilită de Einstein și, cu toate că se dovedise existența "găurilor de vierme" în spațiul cosmic, prin ele nu putea trece nici măcar un nucleu atomic. Totuși, în pofida tuturor acestor impedimente, visul cuceririi cu adevărat a abisurilor interstelare nu pierise în întregime.

Kali acoperea în întregime suprafața ecranului principal. Nu era necesară nici un fel de amplificare, căci Goliath plana la numai două sute de metri deasupra bătrânei și multîncercatei sale suprafețe. Iar acum, pentru prima oară în existența sa, avea musafiri.

Deși era privilegiul comandantului să facă primul pas pe o planetă virgină, căpitanul Singh delegase trei membri ai echipajului mai experimentați în activități extra-vehiculare să coboare pe suprafața asteroidului. Era dornic să evite orice pierdere de timp. Cea mai mare parte a spiței umane privea și aștepta verdictul care avea să decidă soarta Pământului.

Este imposibil să pășești normal pe suprafața asteroizilor mici: gravitația este atât de slabă încât un explorator neglijent poate să atingă cu ușurință viteza de învingere a atracției gravitaționale și să se înscrie pe o orbită independentă. Prin urmare, unul din membrii echipei de contact purta un costum solid autopropulsat, dotat cu brațe externe pentru agățare. Ceilalți doi "călăreau" un mic scuter spațial, care putea fi ușor confundat cu unul din echivalentele sale arctice.

Căpitanul Singh și duzina de ofițeri adunați în jurul lui pe puntea de comandă a navei *Goliath* știau că nu trebuie să-i deranjeze pe cei din echipa AEV cu întrebări sau sfaturi inutile, cu excepția unei situații neprevăzute.

Scuterul coborâse acum pe vârful unui bolovan de câteva ori mai mare decât micul vehicul spațial, stârnind un nor de praf impresionant și surprinzător prin dimensiunile sale.

— Stabilit contactul, *Goliath*! Se vede acum suprafața stâncoasă. Să ancorăm?

— Pare a fi un loc la fel de bun ca oricare altul. Continuați!

— Am acționat sfredelul... S-ar părea că perforarea se face cu ușurință...
N-ar fi grozav să găsim petrol?

În cabina de comandă se auziră câteva murmure slabe. Astfel de "glumițe" serveau la ușurarea încordării, și Singh le încuraja. Încă de când ajunseseră la locul întâlnirii, se produsese o modificare subtilă în moralul echipajului, cu treceri imprevizibile de la melancolie la bună dispoziție adolescentină — "tentative de înfrângere a fricii", cum le etichetase medicul navei. Aceasta prescrisese deja tranchilizante pentru un caz ce prezentase ușoare simptome de depresiune maniacală. Situația avea să se înrăutățească în mod constant în săptămânile și lunile următoare.

— Ridicarea antenelor... Instalarea balizei radio... Cum se recepționează semnalele?

— Clar și puternic.

— Bun. Acum Kali n-o să se mai poată ascunde.

Firește, nu exista nici cel mai mic pericol să i se piardă urma tocmai lui Kali — așa cum se întâmplase de multe ori în trecut cu asteroizii observați în mod neadecvat. Deși nici o orbită nu fusese vreodată calculată cu o grija mai mare, o oarecare incertitudine continua să existe. Rămânea o probabilitate foarte scăzută ca Mânia lui Dumnezeu să nu-și nimerească ținta.

Acum, radiotelescoapele gigantice de pe Pământ și de pe fața nevăzută a Lunii așteptau să recepționeze impulsurile emise de baliză, având o durată fixată la o miime de milionime de milionime de secundă. Aveau să treacă mai bine de douăzeci de minute până să ajungă semnalele la destinație, creând un soi de ruletă de măsurat invizibilă care urma să definească orbita lui Kali cu o precizie de câțiva centimetri.

Câteva secunde mai târziu, computerele programului SPACEGUARD aveau să pronunțe sentința de viață sau de moarte; numai că avea să treacă aproape o oră până când răspunsul urma să ajungă înapoi la *Goliath*.

Prima perioadă de așteptare începuse.

SPACEGUARD fusese unul dintre ultimele proiecte ale legendarei agenții NASA, demult, pe la sfârșitul secolului XX. Obiectivele sale inițiale fuseseră destul de modeste: efectuarea unei cât mai complete analize a asteroizilor și cometelor care traversau orbita Pământului și studierea posibilității ca vreunul

din corpurile cerești analizate să reprezinte o amenințare potențială. Denumirea proiectului — preluată de la un obscur roman science-fiction din secolul XX — era întrucâtva înșelătoare; criticii nu conteneau să sublinieze că mult mai adecvate ar fi fost denumiri precum "Spacewatch" sau "Spacewarn".

Cam pe la anul 2000, cu un buget total care arareori depășea zece milioane de dolari pe an, se reușise organizarea unei rețele planetare de telescoape — cele mai multe dintre ele fiind supravegheate de amatori calificați. Șaizeci și unu de ani mai târziu, revenirea spectaculoasă a cometei Halley încurajase sporirea fondurilor alocate, iar marele meteorit din 2079 — căzut, din fericire, în mijlocul Atlanticului — conferise proiectului SPACEGUARD un plus de prestigiu. Până la sfârșitul secolului, acesta localizase mai mult de un milion de asteroizi și se considera că analiza era completă în proporție de 90%. Cu toate acestea, el se cerea continuat pe o durată nedefinită, căci nu trebuia neglijată posibilitatea ca vreun musafir nepoftit să dea buzna dinspre zonele neexplorate de dincolo de limitele Sistemului Solar.

Așa cum făcuse Kali, detectat la sfârșitul anului 2109, apropiindu-se de Soare de dincolo de orbita lui Saturn.

ÎNTÂLNIREA A DOUA

Tunguska, Siberia, 1908

Aicebergul cosmic a sosit din direcția Soarelui, astfel că nimeni nu l-a văzut apropiindu-se până când cerul a explodat. Câteva secunde mai târziu, unda de șoc a culcat la pământ două mii de kilometri pătrați de pădure de conifere, și cel mai puternic zgomot de la erupția vulcanului Krakatoa a început să înconjoare planeta.

Dacă fragmentul de cometă ar fi întârziat doar trei ore în călătoria sa multiseclară, suflul exploziei de zece megatone ar fi șters Moscova de pe fața Pământului și ar fi schimbat cursul istoriei.

Data evenimentului: 30 iunie 1908.

3 - PIETRE DIN CERURI

"Nicicând nu s-a adunat atât de mult talent aici, la Casa Albă, de pe vremea când Thomas Jefferson lua masa de unul singur."

Președintele John Kennedy, adresându-se unei delegații de savanți americani

"Mai degrabă aș crede că doi profesori yankei au mințit, decât că pietrele pot cădea din cer."

Președintele Thomas Jefferson, la audierea unui raport despre căderea unui meteorit în Noua Anglie.

"Meteoriții nu cad pe Pământ. Ei cad pe Soare — Iar Pământul se întâmplă să fie în drumul lor."

John W. Campbell

Faptul că pietrele puteau într-adevăr să cadă din cer era binecunoscut în antichitate, chiar dacă nu se ajungea întotdeauna la un acord în privința zeului care le lăsa să cadă. Și nu era vorba numai de pietre, ci și de prețiosul fier. Până la inventarea procedeelor metalurgice, meteoriții au constituit sursa principală pentru acest element valoros. Nu e de mirare deci că acestea au devenit obiecte sacre și adeseori venerate.

Dar gânditori mai luminați din acea "Epocă a Rațiunii" din secolul al XVIII-lea au știut că nu trebuie să dea crezare unor astfel de superstiții stupide. Mai mult, Academia Franceză de Știință a emis o rezoluție prin care lămură că meteoriții aveau o origine exclusiv terestră. Dacă vreunul *părea* să vină din ceruri, asta se întâmpla deoarece era rezultatul unor trăznete — o eroare perfect scuzabilă. Așa încât Custozii muzeelor europene s-au descotorosit de pietrele lipsite de orice valoare pe care predecesorii lor ignoranți le colecționaseră cu răbdare.

Mulțumită uneia dintre cele mai încântătoare ironii din istoria științei, la numai câțiva ani după sentința Academiei Franceze a avut loc o masivă ploaie de meteoriți la doar câțiva kilometri distanță de Paris, în prezența unor martori

de necontestat. Academia a fost nevoită să dea publicității o retractare grăbită.

Chiar și așa, abia în perioada timpurie a Epocii Spațiale, dimensiunile și importanța potențială a problemei meteoriților au fost recunoscute. Vreme de decenii, oamenii de știință s-au îndoit — și chiar au negat — că aceștia erau responsabili pentru vreuna din formațiunile de relief importante de pe Pământ, în mod aproape incredibil, până spre mijlocul secolului douăzeci, unii geologi au fost încredințați că vestitul Meteor Crater din Arizona avea o denumire eronată, argumentând că acesta avea o origine vulcanică! Abia atunci când sondele spațiale au arătat că Luna și majoritatea corpurilor cosmice mai mici din Sistemul Solar au fost supuse din vremuri imemorabile unui bombardament cosmic, controversa a încetat în cele din urmă.

De îndată ce au început să le caute — îndeosebi mulțumită noii perspective oferite de camerele de luat vederi de pe orbită — geologii au descoperit cratere de impact pretutindeni. Motivul pentru care acestea nu erau mult mai răspândite era acum evident: cele mai vechi fuseseră toate erodate sub acțiunea factorilor climatici. Iar unele erau atât de mari încât nu puteau fi văzute de la nivelul solului și nici măcar din aer. Întinderea lor nu putea fi cuprinsă decât din spațiul cosmic.

Toate acestea erau foarte interesante pentru geologi, dar prea îndepărtate de problemele omenești obișnuite pentru a stârni interesul marelui public. Și deodată, mulțumită laureatului Premiului Nobel Luis Alvarez și fiului său Walter, neînsemnata știință a meteoriților a acaparat brusc primele pagini ale ziarelor.

Dispariția subită — cel puțin la scara astronomică a timpului — a marilor dinozauri, după ce au dominat Pământul vreme de mai bine de o sută de milioane de ani, a reprezentat dintotdeauna un mister important. Se avansaseră multe explicații, unele plauzibile, altele de-a dreptul ridicole. O modificare de climat era răspunsă cel mai simplu și cel mai la îndemână, și aceasta inspirase o operă de artă clasică — strălucitoarea secvență "Ritualul primăverii" din capodopera lui Walt Disney, *Fantasia*.

Numai că explicația aceasta nu era pe deplin satisfăcătoare, pentru că ridica mai multe întrebări decât cele la care răspundea. Dacă climatul s-a

schimbat, ce anume a provocat acea schimbare? Existau atât de multe teorii, nici una din ele într-adevăr convingătoare, încât savanții au început să-și îndrepte atenția în alte direcții.

În 1980, cercetând izvoarele geologice, Luis și Walter Alvarez au anunțat că au rezolvat acest vechi mister, într-un strat geologic subțire, care marca granița dintre cretac și terțiar, ei au descoperit dovada unei catastrofe globale.

Dinozaurii fuseseră uciși iar ei cunoșteau arma crimei.

A TREIA ÎNTÂLNIRE

Golful Mexic, cu șaiszeci și cinci de milioane de ani în urmă

A venit pe o traiectorie verticală, producând o gaură de zece kilometri diametru în atmosferă și generând temperaturi atât de înalte încât aerul însuși a început să ardă. Când a lovit solul, roca a devenit lichidă și s-a împrăștiat spre exterior în valuri de înălțimea unui munte, încremenind abia după formarea unui crater cu un diametru de două sute de kilometri.

Acesta a fost doar începutul dezastrului; acum se declanșa adevărata tragedie.

Ploaia de oxizi de azot căzută din atmosferă a transformat oceanul de apă într-unul de acid. Nori de funingine de la pădurile incinerate au întunecat cerul, ascunzând soarele timp de câteva luni. Pe toată suprafața planetei, temperatura a scăzut cu repeziciune, exterminând majoritatea plantelor și animalelor care supraviețuiseră cataclismului inițial. Cu toate că unele specii aveau să mai dăinuie câteva milenii, domnia marilor reptile se încheiase definitiv.

Ceasul evoluției a fost reglat din nou: pentru om începuse numărătoarea inversă.

Data evenimentului (cu multă aproximație): cu șaiszeci și cinci de milioane de ani în urmă.

4 - CONDAMNARE LA MOARTE

"Să presupunem pentru o clipă o inteligență care ar putea înțelege toate forțele care însuflețesc natura..., o inteligență îndeajuns de vastă pentru a putea supune analizei toate aceste informații..., aceasta ar cuprinde în aceeași formulă mișcările celor mai mari corpuri din Univers alături de cele ale celor mai ușori atomi; pentru ea, nimic nu ar fi nesigur, iar viitorul, ca și trecutul, ar fi pentru ochii săi asemenea prezentului."

Pierre Simon de Laplace, 1814

Robert Singh avea prea puțină răbdare pentru speculațiile filozofice, dar când întâlnise pentru prima oară cuvintele marelui matematician francez într-un manual de astronomie, fusese cuprins de un sentiment vecin cu groaza. Oricât de improbabilă ar fi fost acea "inteligentă îndeajuns de vastă", numai ideea posibilității ei era înfricoșătoare. Era oare posibil ca "voința liberă", pe care Singh se mândrea că o posedă, să nu fie altceva decât o iluzie, dat fiind că fiecare dintre acțiunile sale putea fi predeterminată, cel puțin în principiu?

Simțise o ușurare enormă când aflase cum fusese exorcizat coșmarul laplacian de către dezvoltarea Teoriei Haosului, spre sfârșitul secolului XX. Atunci se înțelesese că nici măcar viitorul unui singur atom, cu atât mai puțin al întregului Univers, nu putea fi prezis cu deplină exactitate. Pentru asta, era necesar ca poziția și viteza sa inițială să fie cunoscute cu precizie *infinită*. Orice eroare, fie ea de ordinul milionimii, miliardimii sau centilionimii, avea în ultimă instanță să se amplifice, până când între realitate și teorie nu avea să mai existe nici cea mai mică asemănare.

Cu toate acestea, anumite evenimente puteau fi prezise cu o certitudine absolută, cel puțin pentru perioade care, după standardele umane, erau lungi. Mișcările planetelor sub acțiunea câmpului gravitațional al Soarelui — și al fiecăruia dintre celelalte planete — constituiau exemplul clasic de problemă căreia Laplace își dedicase geniul, atunci când nu discuta filozofie cu Napoleon. Deși stabilitatea pe termen lung a Sistemului Solar nu putea fi garantată,

pozițiile planetelor puteau fi calculate pentru zeci de mii de ani în viitor; în cadrul unor limite de eroare extrem de mici.

Viitorul lui Kali trebuia cunoscut pe o perioadă de numai câteva luni, iar eroarea admisibilă era egală cu diametrul Pământului. Acum că baliza radio implantată pe suprafața asteroidului înlesnise calcularea orbitei sale cu precizia necesară, nu mai rămânea loc pentru incertitudine — sau pentru speranță...

La drept vorbind, Robert Singh nici nu-și îngăduise vreodată să spere prea mult. Mesajul adus la cunoștința lui de către David, de îndată ce sosise purtat de fascicolul îngust de infraroșii emis de stația de retransmisie lunară, era exact ceea ce se așteptase:

"Computerele SPACEGUARD raportează că asteroidul Kali va lovi Pământul în 241 de zile, treisprezece ore, cinci minute, plus sau minus douăzeci de minute. Punctul de impact încă nu a fost determinat. Probabil, zona Pacificului."

Așadar, Kali avea să aterizeze în ocean. Ceea de nu va reduce cu nimic dimensiunile catastrofei globale. S-ar putea chiar s-o agraveze, când un val înalt de un kilometru va ajunge până la poalele munților Himalaya.

— Am confirmat primirea, spuse David. Sosește un nou mesaj.

— Știu.

N-avusese cum să dureze mai mult de un minut, dar i se păruse o veșnicie.

"Conducerea SPACEGUARD către *Goliath*. Sunteți autorizați să începeți de îndată Operațiunea ATLAS."

5 - ATLAS

Atlas, eroul mitologic, avea misiunea să împiedice prăbușirea cerurilor asupra Pământului. ATLAS, modulul de propulsie transportat de *Goliath*, avea o însărcinare mult mai simplă. Nu trebuia decât să țină în loc o foarte mică porțiune de cer.

Asamblat pe Deimos, satelitul mai îndepărtat al lui Marte, ATLAS era ceva mai mult decât un set de motoare de rachetă atașat la riște rezervoare de combustibil conținând două sute de mii de tone de hidrogen lichid. Deși reactorul de fuziune cu care era dotat putea genera o accelerație mai mică decât racheta primitivă care îl transportase în spațiu pe Iuri Gagarin, el putea funcționa continuu nu numai câteva minute, ci timp de câteva săptămâni. Chiar și așa, efectul său asupra unui corp de dimensiunile lui Kali avea să fie neînsemnat: o modificare a vitezei de câțiva centimetri pe secundă. Dar, dacă totul mergea bine, ar fi trebuit să fie suficient.

Ce păcat că oamenii care luptaseră atâta în favoarea — și împotriva — proiectului ATLAS n-aveau să cunoască niciodată rezultatul eforturilor lor.

6 - SENATORUL

Senatorul George Ledstone (candidat independent din America de Vest) avea o excentricitate de notorietate publică și, o recunoștea cu voioșie, un viciu secret. Purta întotdeauna niște ochelari cu rame masive din baga (nefuncționali, firește), deoarece aveau un efect intimidant asupra martorilor necooperanți, puțini dintre aceștia având vreodată ocazia să întâlnească o astfel de bizarerie într-o epocă în care operațiile chirurgicale pe ochi efectuate cu ajutorul laserului se efectuau la minut.

"Viciul său secret" — prea bine cunoscut de toată lumea — consta în trasul cu pușca de vânătoare într-un poligon de dimensiuni olimpice, amenajat în coridoarele unui siloz de rachete de multă vreme abandonat, din apropiere de muntele Cheyenne. Încă de la demilitarizarea planetei Pământ, astfel de activități nu fuseseră privite cu ochi buni, dacă nu chiar descurajate în mod activ.

Senatorul era de acord cu rezoluția Națiunilor Unite, declanșată de măcelurile în masă ale secolului al XX-lea, care interzicea deținerea de către state și persoane individuale a oricăror arme care puteau răni mai mult de o

persoană. Cu toate acestea, el își exprima disprețul față de vestitul slogan al Salvatorilor Planetei: "Armele sunt cârjele impotenților."

"Nu pentru mine, replicase cândva în cadrul unuia din nenumăratele lui interviuri. (Era iubit de reprezentanții mass-media.) Am doi copii și, dacă legea mi-ar fi permis, aș fi avut o duzină. Nu mi-e rușine să recunosc că o armă bună îmi este dragă — e o operă de artă. Când aplici a doua apăsare pe trăgaci și vezi c-ai nimerit centrul țintei — ei bine, sentimentul nu poate fi asemuit cu nimic. Și dacă dibăcia în tragerile cu arma e un substitut pentru sex, eu mă mulțumesc cu amândouă."

Cu toate acestea, lucrul de care senatorul se delimita într-adevăr era vânătoarea.

"Firește, era în regulă atunci când nu exista o altă modalitate de obținere a cărnii, dar să împuști niște animale lipsite de apărare doar de dragul sportului chiar că-i o chestie grețoasă: Am făcut-o și eu o dată, pe când eram copil. O veveriță — din fericire, nu era dintr-o specie, protejată — a dat buzna pe peluza noastră și n-am putut rezista tentației... Tatăl meu mi-a tras o chelfăneală, dar n-a fost nevoie de asta. N-am să uit niciodată nenorocirea provocată de glonțul meu."

Nu încăpea nici o îndoială că senatorul Ledstone era un original; se părea că i se trage din familie. Bunica lui fusese colonel în temutele Miliții Beverly Hills, ale căror conflicte cu Trupele Neregulate din Los Angeles inspiraseră nenumărate psihodrame reprezentate în toate formele de artă, de la demodatul balet la memocipuri. Iar bunicul său fusese unul dintre cei mai vestiți contrabandiști ai secolului al XXI-lea. Înainte de-a fi ucis în cursul unui schimb de focuri cu Poliția Sanitară canadiană, în timpul unei tentative ingenioase de trecere prin contrabandă a unei kilotone de tutun în *susul* cascadei Niagara, se estimase că "Smokey" Ledstone fusese responsabil pentru cel puțin douăzeci de milioane de decese.

Ledstone nu-și exprima în nici un fel căința cu privire la bunicul său, a cărui moarte senzațională declanșase abrogarea celei de-a treia (ultima, de altfel) tentative de aplicare a prohibiției în Statele Unite. El susținea că adulților responsabili ar trebui să li se îngăduie să se sinucidă în orice fel doresc — prin alcool, cocaină sau chiar cu ajutorul tutunului — atâta vreme cât,

făcând asta, nu ucid și alți nevinovați. Cu siguranță că bunicul său era un sfânt prin comparație cu magnații reclamelor, care, până în momentul în care nici avocații lor bine plătiți nu mai izbutiseră să-i scape de închisoare, reușiseră să întrețină o fatală toxicomanie în rândurile unei părți considerabile a speciei umane.

Federația Statelor Americane continua să-și țină Adunarea Generală la Washington, într-o ambianță care ar fi părut perfect familiară unor generații întregi de spectatori — cu toate că oricine dintre cei născuți în secolul XX ar fi rămas extrem de nedumerit în fața procedurilor și formelor de adresare. Totuși multe comitete și subcomitete își păstrasera denumirile inițiale, deoarece majoritatea problemelor administrative este eternă.

Senatorul Ledstone avusese de-a face pentru prima oară cu SPACEGUARD, Faza 2, în calitate de președinte al Comisiei de Alocării Bugetare a FSA, și fusese revoltat. Era adevărat că economia globală se afla într-o situație bună. De la colapsul comunismului și capitalismului — atât de îndepărtate în timp încât cele două evenimente păreau acum simultane — aplicarea ingenioasă a Teoriei Haosului de către matematicienii Băncii Mondiale întrerupsese vechiul ciclu de avânt economic urmat de depresiuni, și îndepărtase (până atunci) primejdia Crizei economice finale prezisă de mulți pesimiști. Cu toate acestea, senatorul susținea că banii puteau fi cheltuiți cu mai mult folos pe *terra firma*, îndeosebi pentru proiectul său favorit: reconstruirea a ceea ce mai rămăsese din California în urma supercutremurului.

Când Ledstone uzase pentru a doua oară de dreptul său la veto față de propunerea de alocare a fondurilor pentru SPACEGUARD, Faza 2, toată lumea căzuse de acord că nimeni de pe Pământ nu avea să-l facă să se răzgândească. Nu se gândiseră la cineva de pe Marte.

7 - SAVANTUL

Planeta Roșie nu mai era atât de roșie, chiar dacă procesul de "înverzire" abia începuse. Concentrându-se asupra problemelor legate de supraviețuire, coloniștilor (care detestau cuvântul acesta și își spuneau deja cu mândrie: "Noi, marțienii") le rămânea puțină energie disponibilă pentru artă sau știință. Dar lumina orbitoare a trăznetului geniului lovește acolo unde nu te aștepti și cel mai mare fizician teoretician al secolului se născuse sub cupolele emisferice din Port Lowell.

Ca și Einstein, cu care fusese adesea comparat, Carlos Mendoza ajunsese un muzician excelent. Era deținătorul unicului saxofon de pe Marte și devenise un virtuoz al acestui instrument străvechi. Totodată împărtășea cu Einstein aceeași inteligență auto-ironică. Când previziunile sale privind undele gravitaționale au fost verificate în mod spectaculos, singurul său comentariu a fost: "Ei bine, asta anulează cu succes Teoria Big-Bang-ului, varianta a 5-a..., cel puțin până miercuri."

Carlos și-ar fi putut primi Premiul Nobel pe Marte, așa cum se aștepta toată lumea. Dar era un mare amator de surprize și de farse, astfel că și-a făcut apariția la Stockholm echipat ca un cavaler, într-o armură high-tech, înzestrat cu unele din acele exoschelete puse la punct pentru paraplegici. Cu ajutorul acestui mecanism, el se putea mișca aproape normal într-un mediu care altfel l-ar fi ucis rapid.

Inutil de precizat că, după încheierea ceremoniei, Carlos a fost bombardat cu invitații la reuniuni științifice și sociale. Printre puținele pe care a fost în stare să le accepte, s-a numărat și o apariție în fața Comisiei de alocații bugetare a FSA, unde a lăsat o impresie de neuitat:

SENATORUL LEDSTONE: Domnule profesor, ați auzit vreodată de Little Chicken ?

PROFESORUL MENDOZA: Mă tem că nu, domnule președinte.

SENATORUL LEDSTONE: Ei bine, era un personaj dintr-o poveste pentru copii, care alerga de colo-colo strigând: "Cerul se prăbușește! Cerul se prăbușește!" El îmi amintește de unii dintre colegii dumneavoastră. V-aș fi

recunoscător dacă ne-ați destăinui părerea dumneavoastră despre Proiectul SPACEGUARD — sunt sigur că știți la ce mă refer.

PROFESORUL MENDOZA: Da, știu, domnule președinte. Trăiesc pe o planetă care mai prezintă încă urmele a mii de impacturi meteoritice — unele dintre ele largi de sute de kilometri. Cândva, ele au fost la fel de răspândite pe pământ, dar vântul și ploaia — ceva ce noi nu avem încă pe Marte, deși ne străduim în acest sens! — le-au șters urmele. Mai aveți totuși un exemplu de altădată, în Arizona.

SENATORUL LEDSTONE: Știu, știu. Susținătorii proiectului SPACEGUARD arată mereu cu degetul spre Craterul Meteor. Cât de serios ar trebui să ne preocupe avertismentele lor?

PROFESORUL MENDOZA: Foarte serios, domnule președinte. Mai devreme sau mai târziu un nou impact important, e inevitabil. Nu e domeniul meu, dar am să verific statisticile pentru dumneavoastră.

SENATORUL LEDSTONE: Mă sufocă statisticile astea, dar pun mare preț pe opinia dumneavoastră competentă. Și vă sunt recunoscător pentru prezența dumneavoastră aici, ținând cont mai ales că peste puține ore aveți programată o întâlnire cu președintele Windsor.

PROFESORUL MENDOZA: Vă mulțumesc, domnule președinte.

Senatorul Ledstone fusese impresionat, ba chiar fermecat, de către tânărul savant, dar nu și convins încă. Ceea ce l-a făcut să se răzgândească nu a fost o chestiune de logică. Căci Carlos Mendoza nu a mai reușit să ajungă la acea întâlnire programată la palatul Buckingham. În drum spre Londra, el a murit într-un accident bizar, în urma unei defecțiuni la sistemul de control al exoscheletului său.

Ledstone a renunțat imediat la opoziția sa față de SPACEGUARD și a votat în favoarea alocării de fonduri pentru faza următoare. Ajuns la o vârstă înaintată, avea să-i spună unuia dintre asistenții săi: "Mi s-a spus că în curând vom fi în stare să scoatem creierul lui Mendoza din rezervorul acela cu azot lichid și să conversăm cu el prin intermediul unei interfețe de computer. Mă întreb la ce s-a gândit în toți acești ani..."

II

8 - ÎNTÂMPLARE ȘI NECESITATE

Această poveste a fost povestită și repovestită în bazarele din Irak de sute de ani și este realmente foarte trista. Așa încât să nu râdeți.

Abdul Hassan era un vestit lucrător de covoare sub domnia Marelui Calif, care îi admira mult meșteșugul. Dar într-o zi, pe când își prezenta mărfurile la curte, a avut loc o nenorocire înspăimântătoare.

Când Abdul a făcut o plecăciune adâncă în fața lui Harun-al-Rașid, a slobozit un vânt.

În noaptea aceea, făuritorul de covoare și-a închis prăvălia, și-a încărcat mărfurile cele mai prețioase în spinarea unei singure cămile și a părăsit Bagdadul. Ani la rând a rătăcit prin ținuturile Siriei, Persiei și Irakului, schimbându-și numele, dar nu și profesia. A cunoscut bunăstarea, dar întotdeauna a tânjit după iubitul său oraș de obârșie.

Și abia târziu, la bătrânețe, s-a simțit în sfârșit sigur că toată lumea uitase de rușinea lui și putea să se întoarcă acasă în siguranță. Când minaretele din Bagdad au apărut în zare tocmai se înnopta, așa că s-a hotărât să tragă la un han aflat în apropiere, înainte de-a intra în oraș a doua zi de dimineață.

Hangiul era vorbăreț și prietenos, așa încât Abdul a fost bucuros să-l poată trage de limbă despre tot ce se întâmplase în timpul îndelungatei sale absențe. Tocmai râdeau amândoi din pricina unuia dintre scandalurile de la curte când Abdul a întrebat într-o doară:

— Când s-a întâmplat asta?

Hangiul s-a oprit o clipă să se gândească, apoi s-a scărpinat la ceafă.

— Nu sunt prea sigur de dată, a spus el, dar cam la vreo cinci ani după Pârțul lui Abdul Hassan.

Așa s-a făcut că făuritorul de covoare nu s-a mai întors niciodată la Bagdad.

Cele mai neînsemnate evenimente pot, într-o clipită, să schimbe complet cursul vieții unui om. Și adeseori nu este posibil, nici la sfârșit, să se constate dacă schimbarea a fost în bine sau în rău. Cine știe? Poate că vântul involuntar al lui Abdul să-i fi salvat viața. Dacă ar fi rămas la Bagdad, ar fi putut să devină victima vreunui ucigaș sau, și mai grav, ar fi putut cădea în dizgrația califului și, în consecință, în mâinile pricepute ale călăilor acestuia.

Când cadetul Robert Singh, în vârstă de douăzeci și cinci de ani, și-a început ultimul semestru la Institutul de Tehnologie Spațială Aristarchus — cunoscut de regulă sub numele de AriTech — i-ar fi răs în nas oricui i-ar fi sugerat că în curând avea să devină concurent olimpic. Ca toți rezidenții de pe Lună care doreau să se poată reîntoarce cândva pe Pământ, el respectase cu religiozitate orele de exerciții fizice la gravitație înaltă ce aveau loc în centrifuga de la AriTech. Deși erau plictisitoare, timpul nu era în totalitate irosit, Singh petrecându-și cea mai mare parte a lui conectat la programele de studiu.

Apoi, într-o bună zi, decanul facultății de inginerie l-a convocat în biroul lui — un eveniment îndeajuns de neobișnuit ca să alarmeze pe orice student aproape de absolvire. Dar acesta părea să fie într-o dispoziție bună, așa că Singh și-a permis să se relaxeze.

— Domnule Singh, dosarul dumatile universitar este satisfăcător, chiar dacă nu e strălucit. Dar nu te-am chemat să discutăm despre asta. S-ar putea să nu fii în cunoștință de cauză, dar, conform rezultatelor analizelor medicale, dispui de un raport masă/energie neobișnuit de bun. Așa că am dori să începi antrenamentele pentru viitoarele Jocuri Olimpice.

Singh fusese surprins și nu grozav de încântat. Prima lui reacție fusese: "Cum să-mi mai fac timp și pentru asta?" Dar aproape simultan un al doilea gând îl fulgerase prin minte. În cazul unor performanțe atletice, prin compensație, orice carențe din dosarul său universitar puteau fi trecute cu vederea. În această privință exista o lungă și onorabilă tradiție.

— Vă mulțumesc, domnule decan. Sunt foarte onorat. Probabil că va trebui să mă mut la Astrodom.

Acoperișul larg de trei kilometri întins deasupra unui crater din apropierea peretelui estic al câmpiei Platon adăpostea cea mai spațioasă incintă cu atmosferă proprie de pe Lună și devenise un popular loc de desfășurare a zborurilor cu propulsie umană. De câțiva ani se purtau discuții privind admiterea acestora printre probele olimpice, dar Comitetul Olimpic Interplanetar nu fusese în stare să decidă dacă participanții la concursuri ar trebui să folosească aripi sau elice. Lui Singh i-ar fi convenit oricare dintre ele — le încercase pe amândouă, în reprize scurte, cu prilejul unei vizite la complexul Astrodom.

Numai că îl aștepta o nouă surpriză.

— Nu vei zbura, domnule Singh. Vei alerga. Pe teren selenar deschis. Probabil pe Sinus Iridum.

Freyda Carroll se afla pe Lună doar de câteva săptămâni iar acum, când plăcerea noutății se mai tocise, își dorea să se poată întoarce pe Pământ.

Din capul locului nu reușise să se acomodeze cu gravitația redusă la o șesime. Unii vizitatori nu ajungeau să se obișnuiască niciodată. Ori țopăiau ca niște canguri, izbindu-se din când în când de tavan și înaintând cu greutate, ori își târșăiau cu precauție picioarele, oprindu-se la fiecare pas înainte de a-l face pe următorul. Nu era de mirare că localnicii îi numeau "viermi pământeni".

Și în calitate de studentă la geologie Freyda fusese dezamăgită de Lună. Ei da, exista suficientă geologie — mă rog, selenologie — cât să-i dea de lucru unui cercetător timp de o sută de vieți. Numai că în zonele interesante ale Lunii se ajungea cu greutate. Nu puteai să te plimbi la întâmplare, înarmat cu un ciocan și un spectrometru de masă portabil, ca pe Pământ, ci trebuia să îmbraci un costum spațial (lucru detestat), sau să stai adăpostit într-un vehicul și să ții sub supraveghere comenzile de acționare teleghidată, ceea ce era aproape la fel de neplăcut. Sperase ca nesfârșitele tunele și amenajările subterane de la AriTech să ofere niște secțiuni transversale edificatoare privind structura solului selenar până la adâncimea de câteva sute de metri, dar de unde așa noroc! Laserele de mare putere care efectuaseră excavație topiseră

straturile de rocă și regolitul — solul de suprafață selenar, brăzdat de bombardamentele meteorice timp de eoni — lăsând în urmă niște suprafețe netede ca oglinda, lipsite de orice trăsături caracteristice. Nu era de mirare că te puteai rătăci cu ușurință în uniformitatea monotonă a tunelelor și coridoarelor. Nenumărate plăci avertizoare de genul:

ACCESUL INTERZIS INDIFERENT DE ÎMPREJURĂRI!

NUMAI PENTRU ROBOȚI CLASA a 2-a!

ÎNCHIS PENTRU REPARAȚII

ATENȚIE — AER CONTAMINAT — FOLOSIȚI RESPIRATOARELE

nu aveau darul să încurajeze genul de explorări agreate de Freyda pe pământ.

Se rătăci — ca de obicei — în momentul când apăsă pe butonul de deschidere a unei uși care promitea accesul în SUBSOLUL #3 și se lansă cu grijă în tunel. Dar nu îndeajuns de prudent.

Aproape imediat fu lovită de un obiect mare, aflat în mișcare rapidă, și expediată val vârtej într-o parte a coridorului larg în care abia intrase. Preț de o clipă, fu complet dezorientată și trecură câteva secunde până când își reveni și făcu evaluarea rănilor posibile.

Se părea că nu-și rupsese nimic, dar bănuî că nu peste mult timp avea să-i apară o vânătaie dureroasă în partea stângă. Apoi, mai mult mânioasă decât alarmată, căută în jur cu privirea proiectilul care provocase accidentul.

O arătare care, după toate aparențele evadase dintr-o străveche carte cu benzi desenate, se apropia încet de ea. Era în mod evident o ființă umană, ambalată într-un costum argintiu sclipitor, mulat pe trup asemenea unui costum de balerin. Capul celui astfel înveșmântat era adăpostit într-un glob de sticlă disproporționat de mare. Freyda nu-și putea vedea decât propriul chip deformat în suprafața lui reflectorizantă.

Așteptă o explicație sau o scuză (deși, dacă se gândea mai bine, poate că ea ar fi trebuit să fie mai cu băgare de seamă...). În timp ce silueta se

apropia de ea, cu brațele întinse într-o atitudine imploratoare, Freyda auzi o voce de bărbat înăbușită și abia inteligibilă spunând:

— Îmi pare nespun de rău. Sper că nu ești rănită. Credeam că nimeni nu intră vreodată aici.

Freyda încercă să vadă prin sticla reflectorizantă, dar casca ascundea complet fața celuilalt.

— N-am pățit nimic... Așa *cred*.

Vocea din costumul spațial (căci ce altceva putea fi, chiar dacă nu văzuse niciodată vreunul asemănător acestuia nici măcar pe departe) avea o sonoritate plăcută și totodată încărcată de căință, așa încât supărarea ei se evaporă cu repeziciune.

— Sper că nu te-am rănit și nici nu ți-am defectat echipamentul.

Acum domnul X era atât de aproape încât costumul lui aproape că o atingea, iar Freyda își dădea seama că era cercetată cu atenție. Părea nedrept ca el s-o poată vedea, în timp ce ea nu avea habar cum arăta celălalt la față. Realiză dintr-odată că își dorea foarte mult să știe...

Câteva ore mai târziu, în cantina institutului AriTech, Freyda nu era deloc dezamăgită. Bob Singh părea în continuare stânjenit, chiar dacă nu întrutotul din motivul care ar fi fost de așteptat. De îndată ce ea îl asigurase că, probabil, va supraviețui, el trecuse la un subiect evident de o importanță mai mare.

— Supunem costumul unor probe, explică el, efectuăm toate testele asupra sistemelor vitale, în incintă, la loc sigur. Săptămâna viitoare, dacă totul merge bine, îl vom încerca afară. Dar avem probleme cu... ăă..., secret. E cert că cei de la Clavius vor participa iar cei de la Țiolkovski, de pe fața întunecată a Lunii, au și ei de gând. La fel și MIT, CalTech și Gagarin, dar nimeni nu-i ia în serios. Nu posedă *know-how*-ul și, în plus, cum ar putea să se antreneze cum se cuvine pe Pământ?

Interesul Freydei față de atletism era aproape zero, dar iată că subiectul reușea să-i stârnească atenția. Sau poate că de vină era Robert Singh.

— Ți-e teamă că îți va copia cineva proiectul?

— Întocmai. Și dacă e atât de reușit pe cât sperăm, s-ar putea să provoace o revoluție în echipamentul AEV — cel puțin pentru misiunile de scurtă durată. Am dori ca AriTech să se bucure de onorurile convenite pentru

asta. După mai bine de o sută de ani, costumele spațiale sunt la fel de greoaie și de incomode. Știi vorba aia veche, "Nu m-aș vedea nici mort în așa ceva."

Vorba era într-adevăr veche, dar Freyda râse politicos. Apoi deveni serioasă și privi drept în ochii noului ei prieten.

— Sper, spuse ea, că nu ai de gând să-ți *asumi* vreun risc.

Iar atunci își dădu seama că, pentru a doua sau a treia oară în viață, se îndrăgostise.

Decanul Facultății de Inginerie, deja întrucâtva mâhnit pentru că spionul lui de la MIT tocmai fusese aruncat cu tot dichisul în râul Charles, nu se arătă prea încântat de noua colegă de cameră a lui Robert Singh.

— Am să iau toate măsurile să fie trimisă într-o expediție pe teren cu cel puțin trei zile înainte de cursă, amenință el.

Dar, gândindu-se mai bine, se domoli. Factorii psihologici erau la fel de importanți ca și cei fiziologici, influențând performanțele unui atlet.

Freyda nu avea să fie exilată înaintea maratonului.

9 - GOLFUL CURCUBEELOR

Arcul grațios al Golfului Curcubeelor constituie una dintre cele mai încântătoare formațiuni ale reliefului lunar. Având o lățime de trei sute de kilometri, el este jumătatea unui șes de crater tipic, al cărui perete nordic a fost măturat în întregime în urmă cu trei miliarde de ani de către un potop de lavă revărsat dinspre Marea Ploilor. Semicercul rămas, pe care lava nu a putut să-l înece, este mărginit la capătul vestic de promontoriul Heraclides, un grup de dealuri care, din când în când, creează o scurtă și minunată iluzie. Când Luna se află în a zecea zi a ciclului, crescând spre faza de lună plină, promontoriul Heraclides întâmpină zorii și, chiar și în obiectivele celor mai mici telescoape de pe Pământ, apare pentru câteva ore ca un profil de femeie tânără, cu părul revărsat spre vest. Apoi, pe măsură ce soarele se înalță, configurația umbrelor se modifică și Fecioara Selenară dispare.

Dar nu era nici urmă de soare acum, când participanții la primul maraton selenar se adunau la poalele promontoriului. Într-adevăr, la fața locului era aproape miezul nopții. Pământul "plin" atârna la jumătatea drumului descendent pe porțiunea sudică a bolții cerești, inundând toată întinderea cu o lumină de un albastru electric, de cincizeci de ori mai strălucitoare decât cea pe care ar putea s-o arunce vreodată luna plină asupra Pământului. Totodată, lumina aceasta gonise stelele de pe cer; doar Jupiter era slab vizibil jos, spre vest, dacă îl căutai cu atenție.

Robert Singh nu se mai aflase până atunci în atenția publicului și totuși nici faptul că trei planete și o duzină de sateliți urmăreau evenimentul nu îl făcea să se simtă deosebit de neliniștit. Așa cum îi explicase Freydei cu douăzeci și patru de ore mai devreme, avea încredere deplină în echipamentul său.

— Ei bine, tocmai ai demonstrat chestia asta, spusese ea visătoare.

— Mulțumesc. Dar i-am promis decanului că e ultima oară până după cursă.

— Ba nu i-ai promis!

— Mda, nu tocmai. Să zicem că a fost un... *gentlemen's agreement* nerostit.

Freyda devenise dintr-o dată serioasă.

— Sper că vei câștiga, firește... dar sunt mai îngrijorată să nu se defecteze ceva. N-aveai cum să ai timp suficient să testezi costumul ăla cum se cuvine.

Asta era perfect adevărat, dar Singh nu voia s-o alarmeze pe Freyda recunoscând. Și chiar dacă se producea o defectare a sistemelor — oricând posibilă, oricât de multe teste s-ar fi făcut în prealabil — nu exista nici un pericol real. O mică *armada* de vehicule lunare îi însoțea: mașini de observație încărcate cu reprezentanții presei, jeep-uri lunare cu antrenori și conducători ai galeriilor de suporteri. Mai important decât toate, un echipaj de prim-ajutor, având în dotare o cameră de recompresie, se va afla tot timpul la doar câteva sute de metri distanță.

În timp ce se echipa în furgoneta AriTech, Singh se întreba care dintre concurenți avea să aibă primul nevoie să fie salvat. Cei mai mulți dintre ei se

cunoscuseră cu numai câteva ore mai devreme și schimbaseră între ei obișnuitele urări nesincere de succes. Inițial se anunțaseră unsprezece participanți, dar patru dintre ei renunțaseră, astfel că rămăseseră doar reprezentanții institutelor AriTech, Gagarin, Clavius, Țiolkovski, Goddard, CalTech și MIT. Alergătorul de la MIT — un tip secretos pe nume Robert Steel — încă nu sosise și avea să fie descalificat dacă nu-și făcea apariția în următoarele zece minute. Putea fi vorba de un truc ce ținea de "războiul psihologic", menit să creeze confuzie în cadrul competiției său să împiedice o examinare prea atentă a echipamentului său spațial — lucru care oricum n-ar mai fi avut o importanță deosebită în această fază târzie.

— Cum stai cu respirația? întrebă antrenorul lui Singh după etanșarea căștii.

— Destul de bine.

— Ei, deocamdată nici nu depui cine știe ce efort, Dacă ai nevoie, regulatorul poate crește debitul de oxigen până la de zece ori. Haide acum, intră în sas, să-ți verificăm mobilitatea...

— Echipa de la MIT tocmai a sosit, anunță observatorul din partea Comitetului Olimpic Interplanetar prin intermediul circuitului public de comunicare. Maratonul va începe peste cincisprezece minute.

— Vă rog să confirmați funcționarea sistemelor, șopti vocea starterului în urechea lui Robert Singh. Numărul unu?

— OK.

— Numărul doi?

— Da.

— Numărul trei?

— Nici o problemă.

Dar nu se auzi nici un răspuns de la "numărul patru", reprezentanta CalTech-ului. Aceasta se îndepărta de linia de start, mișcându-se cu multă stângăcie.

"Asta înseamnă că am rămas doar șase", își spuse Singh, năpădit de un scurt acces de compasiune. Ce ghinion să faci atâta drum, tocmai de pe Pământ, ca să ai parte de o defectiune a echipamentului în ultima clipă! Dar era limpede că acolo nu se puteau efectua testări corespunzătoare: nici un

simulator nu putea fi îndeajuns de încăpător. Aici era suficient să ieși din sas și găseai vid din belșug pentru a satisface pe toată lumea.

— Începe numărătoarea inversă. Zece, nouă, opt...

Aceasta nu era una dintre acele competiții care puteau fi câștigate sau pierdute la linia de start. Singh așteptă un interval destul de mare după ce auzi "zero", estimându-și cu atenție unghiul de lansare înainte de a porni din loc.

Matematica avusese un cuvânt greu de spus în rezolvarea acestei probleme, pentru care computerul AriTech alocase aproape o milisecundă din timpul său de lucru. Gravitația de pe Lună, redusă la o șesime, constituia factorul cel mai important, dar în nici un caz singurul. Rigiditatea costumului, debitul optim de inhalare a oxigenului, sarcina calorică, oboseala — toate acestea trebuiseră luate în considerație. Și mai întâi fusese necesar să se rezolve o controversă care data încă de pe vremea primilor oameni ajunși pe Lună: cum era mai bine, să țopăi sau să sari în lungime?

Ambele metode dădeau rezultate destul de bune, dar nu exista precedent pentru ceea ce încerca el acum. Până astăzi, toate costumele fuseseră niște chestii voluminoase care limitau mobilitatea și sporeau atât de mult masa celui care le purta încât era necesar un anumit efort pentru începerea mișcării și uneori un efort similar pentru încetarea ei. Numai că acest costum era diferit.

Robert Singh încercase să explice diferențele cu pricina — fără să dezvăluie vreun secret de fabricație — în timpul unuia dintre inevitabilele interviuri de dinaintea cursei.

— Cum de reușim să-l facem atât de ușor? răspunsese el primei întrebări. Păi, nu e destinat folosirii în timpul zilei.

— Și de ce e important lucrul acesta?

— Nu are nevoie de un sistem de evacuare a căldurii. Soarele poate să pompeze mai mult de un kilowatt în tine. De-aia și alergăm în timpul nopții.

— Aha, chiar eram nedumerit în privința asta. Dar n-o să vi se facă *prea* frig? Că doar în timpul nopții selenare se poate ajunge la vreo două sute de grade sub zero, nu-i așa?

Singh reuși să se abțină să zâmbească la o întrebare atât de naivă.

— Propriul trup generează toată căldura de care ai nevoie, chiar și pe Lună. Și dacă alergi într-un maraton îți dă mult mai multă căldură decât ai nevoie.

— Dar chiar o să puteți să *alergați*, împachetați așa ca niște mumii?

— Așteptați și-o să vedeți!

În siguranța studioului vorbise destul de încrezător. Dar acum, aflându-se aici pe câmpia asta lunară pustie, expresia aceea "ca niște mumii" începuse să-l obsedeze. Nu era cea mai optimistă dintre comparații.

Se consolă cu gândul că nu era întrutotul conformă cu adevărul. Nu era înfășurat în niște bandaje, ci înveșmântat în două costume mulate pe trup: unul activ, celălalt pasiv. Costumul interior, făcut din bumbac, îl îmbrăca de la gât până la glezne, și dispunea de o rețea densă de tuburi subțiri și poroase pentru eliminarea transpirației și a excesului de căldură. Peste acesta venea costumul exterior de protecție, rezistent dar extrem de flexibil, făcut dintr-un material asemănător cauciucului și cuplat prin intermediul unui inel de etanșare cu casca de protecție, care oferea o vizibilitate de 180 de grade. Când Singh întrebase de ce nu i se oferea o vizibilitate de 360 de grade, i se răspunsese cu fermitate: "Când alergi, să nu privești niciodată înapoi."

Ei bine, acum era momentul adevărului. Folosindu-se de ambele picioare, se lansă pe o direcție ascendentă la un unghi mic, depunând în mod deliberat un efort cât mai redus cu putință. Totuși, într-un interval de două secunde atinsese apogeul traiectoriei sale și se deplasa acum paralel cu suprafața lunară, cam la patru metri deasupra ei. Pe Pământ, asta ar fi reprezentat un nou record la proba de săritură în înălțime care, de o jumătate de secol, rămăsese cantonată sub bariera celor trei metri.

Preț de o clipă, timpul păru că se târăște cu încetineală. Devenea conștient de câmpia imensă și strălucitoare, întinzându-se până spre curbura nealterată a orizontului. Lumina pământului căzută pieziș peste umărul lui dădea iluzia extraordinară că Sinus Iridum era acoperit de zăpadă. Toți ceilalți alergători se aflau înaintea lui, unii ridicându-se, alții coborând de-a lungul parabolilor lor puțin înalte. Iar unul dintre ei avea să aselenizeze cu capul înainte — cel puțin el nu făcuse această jenantă eroare de calcul .

Ajunse la sol cu picioarele înainte, ridicând un mic nor de praf. Lăsă inerția să-i pivoteze corpul înainte și așteptă până când trupul i se roti cu un unghi de nouăzeci de grade înainte de-a sări din nou în sus.

Secretul alergării pe Lună, descoperi el rapid, nu consta în a sări atât de sus încât să cobori pe o traiectorie prea abruptă și să pierzi din impuls în momentul contactului cu solul. După câteva minute de experimentare, găsi compromisul optim și intră într-un ritm constant. Cât de repede se mișca? Era imposibil să-și dea seama pe acest teren lipsit de trăsături distinctive, dar trecuse de jumătatea distanței până la prima bornă kilometrică.

Mai important, îi întrecuse pe toți ceilalți; nici unul nu se afla la mai puțin de o sută de metri de el. În pofida sfatului de a nu se uita înapoi, își putu permite luxul să verifice care era situația concursului. Nu fu deloc surprins să constate că, în afară de el, nu mai rămăseseră decât trei concurenți în cursă.

— Încep să rămân singur pe-aici, spuse el. Ce s-a întâmplat?

— Asta ar fi trebui să fie un circuit privat; dar avea îndoieli în privința asta. Aproape sigur, celelalte echipe și mediile de informare în masă îl țineau sub supraveghere.

— Goddard a avut o ușoară neetanșeitățe. Care-i situația ta?

— Starea 7.

Oricare dintre ascultători putea foarte bine să ghicească despre ce era vorba. N-avea importanță. Șapte se presupunea a fi un număr norocos și Singh spera să continue să-l folosească până la sfârșitul cursei.

— Tocmai ai trecut de prima bornă, spuse vocea din urechea lui. Timpul scurs: patru minute, zece secunde. Numărul doi e la cincizeci de metri în urma ta și păstrează distanța.

"Ar trebui să mă mișc mai repede, își zise Singh. Chiar și pe Pământ, oricine poate să parcurgă un kilometru în patru minute. Dar abia mi-am intrat în ritm."

La borna de doi kilometri, reușise să stabilească un ritm constant și confortabil, parcurgând distanța în ceva mai puțin de patru minute. Dacă reușea să o țină tot așa — deși, firește, era imposibil — avea să ajungă la linia de sosire în circa trei ore. Nimeni nu știa cu adevărat cât putea să dureze parcurgerea celor patruzeci și doi de kilometri tradiționali pe Lună.

Pronosticurile se situaseră între un foarte optimist "două ore" și "zece ore". Singh spera să obțină un timp de cinci ore.

Costumul părea să funcționeze conform previziunilor: nu-i restrângea în mod nedorit libertatea de mișcare iar regulatorul de oxigen se adapta cerințelor impuse de plămâni lui. Începea să se simtă tot mai bine. Aceasta nu era o simplă cursă de alergare; era ceva nou în experiența umană, ceva ce avea să deschidă orizonturi cu totul noi în atletism și probabil în multe altele.

Cincizeci de minute mai târziu, la borna de zece kilometri, primi un mesaj de felicitare.

— Te descurci excelent. Și s-a mai înregistrat un abandon — Țiolkovski.

— Ce s-a întâmplat cu ea?

— Nu contează. Îți spun eu mai târziu. Dar e teafără. Singh își putea da cu presupusul. Odată, în primele zile ale antrenamentelor sale, *aproape* că i se făcuse rău în costumul spațial. Nu era deloc o problemă neînsemnată, căci putea să se termine cu o moarte extrem de neplăcută. Își aminti oribila senzație rece și umedă care precedase atacul, pe care îl evitase mărinde debitul de oxigen și termostatul costumului. Nu descoperise niciodată cauza simptomelor: se poate să fi fost de vină nervii sau ceva de la ultima masă — vreo substanță inofensivă, cu multe calorii dar cu puține reziduuri, dat fiind că un număr mic de costume erau dotate cu facilități sanitare complete.

Într-o încercare deliberată de a-și abate mintea de la direcția deloc profitabilă în care i-o luaseră gândurile, Singh îl chemă pe antrenorul lui.

— Dacă mergem tot așa, s-ar putea să termin cursa la pas. Abia dac-am început și trei s-au și lăsat păgubași.

— Să nu devii prea sigur de tine, Bob. Amintește-ți de povestea cu iepurele și țestoasa.

— N-am auzit-o, dar îți înțeleg punctul de vedere.

Îl înțelese și mai limpede la borna de cincisprezece kilometri. De câtăva vreme, devenise conștient de o senzație de rigidizare tot mai pronunțată a piciorului stâng. Îi venea din ce în ce mai greu să-l îndoie la contactul cu solul iar lansarea următoare tindea să se producă într-o parte, asimetric. Fără doar și poate obosea, dar era de așteptat. Costumul însuși părea să funcționeze

perfect, așa încât nu avea nici o problemă reală. Era poate o idee bună să se oprească și să se odihnească o vreme; regulatorul nu interzicea acest lucru.

Se opri în loc și cercetă cu privirea peisajul. Puține se schimbaseră, doar culmile promontoriului Heraclides erau ceva mai jos, către est. Alaiul de jeepuri lunare, ambulante și mașini de observație continua să păstreze o distanță respectuoasă în spatele alergătorilor, al căror număr scăzuse acum la trei.

Nu-l surprinse faptul că reprezentantul celor de la Clavius Industries, al doilea participant de pe Lună supraviețuitor, rămăsese în competiție. Cu totul neașteptată era în schimb comportarea "viermelui pământean" de la MIT. Robert Steel — ce coincidență stranie, aveau aceleași inițiale și chiar același nume de botez — era de fapt înaintea lui Clavius. Și totuși, n-avea unde să fi făcut un antrenament în condiții reale. Știau oare inginerii de la MIT ceva ce localnicii nu știau?

— Stai bine, Bob? Întrebă neliniștit antrenorul său.

— Am rămas la șapte. Am luat doar o mică pauză. Dar mă minunez de asta de la MIT. Se descurcă foarte bine.

— Da, pentru un pământean. Dar nu uita ce ți-am spus despre privitul înapoi. O să fim cu ochii pe el.

Preocupat dar nu îngrijorat, Singh se concentrează pentru scurt timp asupra unor exerciții fizice care ar fi fost totalmente imposibile într-un costum convențional. Se lăasă chiar jos pe regolitul moale și pedală energic câteva secunde, ca și cum ar fi mers pe o bicicletă invizibilă. Era o nouă premieră pentru Lună. Spera ca spectatorii să aprecieze "numărul".

Când se ridică din nou în picioare, nu rezistă să nu arunce o privire rapidă în urmă. Clavius se afla la trei sute de metri în urmă, clătinându-se într-o parte și-n alta într-o manieră care indica aproape cu certitudine oboseala. "Proiectanții costumului tău nu sunt la fel de buni ca ai mei, își spuse Singh; nu cred că ai să-mi mai ții multă vreme companie."

Lucru care cu siguranță că nu era adevărat în ceea ce-l privea pe domnul Robert de la MIT. În orice caz, acesta părea să se apropie tot mai mult.

Singh hotărî să-și modifice modul de mișcare, să-și solicite noi grupe de mușchi și să reducă riscurile unor crampe — un alt pericol în legătură cu care

antrenorul lui îl avertizase. Saltul de cangur fusese rapid și eficient, dar un pas săltăreț era mai comod și mai puțin obositor, pur și simplu pentru că era mai natural.

Cu toate acestea, la borna de douăzeci de kilometri reveni la saltul de cangur, ca să dea tuturor mușchilor săi șanse egale. Totodată i se făcu sete și supse câțiva centilitri de suc de fructe din muștiucul plasat convenabil în interiorul căștii.

Douăzeci și doi de kilometri până la sosire și mai avea un singur adversar. În cele din urmă, Clavius abandonase. În acest prim maraton lunar, bronzul nu avea să se decerneze. Era o luptă directă între Pământ și Lună.

— Felicitări, Bob, chicoti antrenorul lui câțiva kilometri mai târziu. Tocmai ai făcut exact două mii de salturi uriașe pentru omenire. Neil Armstrong ar fi fost mândru de tine.

— Nu cred că mi le-ai numărat, dar oricum e o chestie simpatică. Am o mică problemă.

— Ce este?

— Pare ciudat, dar mi se răcesc picioarele.

Urmă o tăcere atât de lungă încât își repetă plângerea.

— Verificam, Bob. Sunt singur că n-ai de ce să-ți faci griji.

— Sper.

Părea într-adevăr o problemă banală, dar în spațiul cosmic nu există probleme banale. În ultimele zece-cincisprezece minute, Singh devenise conștient de o ușoară jenă: avea senzația că merge prin zăpadă, purtând pantofi sau ghete care nu reușeau să-l adăpostească de frig. Și senzația se înrăutățea.

Ei bine, în mod cert nu putea fi vorba de zăpadă în Golful Curcubeelor, deși lumina pământului dădea adeseori această iluzie. Numai că aici la miezul nopții regolitul era mult mai rece chiar și decât zăpada iernilor din Antarctica — cu cel puțin o sută de grade mai rece.

N-ar fi trebuit să conteze. Regolitul era un foarte prost conducător de căldură iar izolația de la încălțăminte sa ar fi trebuit să-i ofere o protecție suficientă. Era evident că nu reușea s-o facă.

O tuse stingherită răsună în interiorul căștii sale.

— Îmi pare rău de chestia asta, Bob. Am impresia că ghetetele alea ar fi trebuit să aibă niște tălpi mai groase.

— Bine că mi-o spui acum. În fine, mă descurc eu.

Douăzeci de minute mai târziu nu mai era la fel de sigur. Senzația de jenă începuse să se transforme în durere; picioarele începuseră să-i înghețe. Nu se aflase niciodată într-un climat cu adevărat rece și era o experiență nouă pentru el. Nu era sigur cum trebuia să procedeze sau cum să-și dea seama când anume simptomele deveneau periculoase. Nu riscau oare și exploratorii polari să rămână fără degetele de la picioare — sau chiar fără membre întregi? Dincolo de neplăcerile provocate de o astfel de situație, Singh nu voia să-și piardă timpul într-un salon de regenerare. Pentru recuperarea unui picior era nevoie de o săptămână întreagă...

— Ce s-a întâmplat? se interesă vocea neliniștită a antrenorului. Am impresia că ai necazuri.

Nu avea necazuri, era în agonie. Avea nevoie de toată voința ca să nu țipe de durere de fiecare dată când atingea suprafața lunară și răvășea solul, care-i sorbea parcă viața picătură cu picătură.

— Trebuie să mă odihnesc câteva clipe și să mă gândesc la chestia asta.

Singh se lăsă cu grijă pe solul moale, întrebându-se dacă nu cumva frigul avea să pătrundă instantaneu prin jumătatea superioară a costumului său. Dar nici pomeneală de așa ceva și Bob se relaxă. Era probabil în siguranță câteva minute și avea să primească o mulțime de avertismente înainte ca Luna să încerce să-i congeleze trunchiul.

Își ridică ambele picioare și își îndoii degetele. Cel puțin și le simțea și îi ascultau comenzile.

Acum să vezi comedie! Reporterii din camionul acela de observație își închipuia probabil că înnebunise sau că executa cine știe ce ritual religios obscur — expunându-și tălpile în direcția stelelor. Se întrebă ce le spuneau oare spectatorilor lor împrăștiați prin cosmos.

Deja se simțea ceva mai în largul său; acum, că picioarele nu se mai aflau în contact direct cu solul, circulația sanguină câștiga bătălia împotriva pierderii de căldură. Dar era de vină imaginația sau simțea într-adevăr un ușor fior în șale?

Fu lovit brusc de un alt gând neliniștitor. "Îmi încălzesc picioarele îndreptându-le spre cerul nopții — spre Universul însuși. Și orice elev de școală primară știe că asta înseamnă trei grade deasupra lui zero absolut. Prin comparație, regolitul lunar e mai fierbinte decât apa clocotindă."

— Așadar, fac ceea ce trebuie? Sigur, picioarele mele nu par să piardă bătălia împotriva acestui burete cosmic absorbant de căldură."

Zăcând aproape întins pe burtă în Golful Curcubeelor, ținându-și picioarele ridicate la niște unghiuri ridicole către stelele abia vizibile și Pământul strălucitor, Robert Singh medita asupra acestei mici probleme de fizică. Erau probabil prea mulți factori implicați pentru ca răspunsul să fie simplu, dar într-o primă aproximație, era bun și acesta...

Era o chestiune referitoare la raportul dintre conducție și radiație. Materialul din care erau confecționate ghetele lui spațiale era mai bun la primul decât la al doilea dintre termenii raportului. Când se aflau în contact fizic cu regolitul lunar, ghetele pierdeau căldura lui corporală mi repede decât o putea el genera. Situația se inversa când radiau spre cerul liber. Din fericire pentru el.

— MIT te prinde din urmă, Bob. Ar fi bine s-o iei din loc.

Singh fu nevoit să-l admire pe următorul lui perseverent. Merita argintul. "Dar al naibii să fiu dac-am să-l las să câștige aurul. Hai, la drum, băiete. Mai sunt doar zece kilometri — să zicem, vreo două mii de salturi."

Primele trei sau patru se dovediră a nu fi prea rele, dar pe urmă frigul începu să se facă simțit din nou. Singh știa că dacă se oprea iar, nu va mai fi în stare să continue. Nu-i mai rămânea decât să scrâșnească din dinți și să pretindă că durerea nu era decât o iluzie care putea fi îndepărtată printr-un efort de voință. Unde mai văzuse el un exemplu perfect în acest sens? Mai parcurse încă un kilometru agonizant până când reuși să-și aducă aminte.

Cu ani în urmă vizionase un material video vechi de un secol despre mersul pe foc, executat în cursul unei ceremonii religioase pe pământ. Un șanț lung fusese umplut cu tăciuni încinși și credincioșii pășeau desculți de la un capăt la altul, fără grabă și degajați, manifestând mai puțină îngrijorare decât dacă ar fi umblat pe nisip. Chiar dacă asta nu dovedea nimic despre puterea vreunui zeu, era o demonstrație uluitoare de curaj și încredere în sine. De

bună seamă că putea și el să facă la fel; de-acum era foarte simplu să-și imagineze că mergea pe foc...

Să mergi pe flăcări aici, pe Lună! Nu se putu abține să râdă de această idee și, pentru o clipă, durerea aproape că-i dispăru. Așadar, gândul reușise să învingă materia, cel puțin pentru câteva secunde.

— Au rămas doar cinci borne — te descurci de minune. Dar MIT te ajunge din urmă. Nu te relaxa.

Să se relaxeze! Cât și-ar fi dorit s-o poată face! Deoarece durerea ascuțită domina toate celelalte senzații, aproape că scăpase din vedere oboseala crescândă care făcea tot mai dificilă mișcarea înainte. Renunțase la salturi și alesese o soluție de compromis, deplasându-se cu niște pași lungi și înceți, care ar fi fost impresionanți pe Pământ, dar care pe Lună aveau un aspect jalnic.

La trei kilometri de linia de finis fu cât pe ce să se dea bătut și să cheme ambulanța; probabil că era deja prea târziu ca să-și mai salveze picioarele. Și deodată, tocmai când simțea că ajunsese la capătul puterilor, observă un lucru pe care cu siguranță că l-ar fi văzut și înainte dacă nu și-ar fi concentrat toate simțurile asupra terenului aflat imediat înaintea sa.

Orizontul nu mai era o linie dreaptă și monotonă, separând peisajul incandescent de noaptea neagră a spațiului cosmic. Se apropia de limita vestică a Golfului Curcubeelor și piscurile blând rotunjite ale promontoriului Laplace se înălțau deasupra curburii Lunii. Imaginea aceasta, alături de conștiința faptului că propriile sale eforturi ridicaseră acei munți în câmpul vizual, îi dădură lui Singh un ultim impuls de energie.

Iar acum nu mai exista nimic altceva în univers decât linia de sosire. Se afla la numai câțiva metri de ea când adversarul său tenace țâșni înaintea lui, într-un sprint final ce părea să nu reclame nici un efort.

Când își recăpătă cunoștința, zăcea în interiorul unei ambulanțe, suferind dar fără să simtă nici o durere.

— N-ai să mai fii în stare să umbli prea mult pentru o vreme, auzi el o voce ce părea să vină de la ani-lumină depărtare. Cel mai grav caz de degerare pe care l-am văzut vreodată. Dar ți-am administrat un anestezic local și n-o să fie nevoie să-ți cumperi o pereche de picioare noi.

Era și asta un soi de consolare, dar care nu reușea să compenseze amărăciunea provocată de faptul că, în pofida tuturor eforturilor, eșuase tocmai când victoria părea atât de la îndemână. Cine spusese oare că "victoria nu este cel mai important lucru, ci este *singurul* lucru important"? Se întrebă dacă era cazul să se mai deranjeze să se prezinte la decernarea medaliilor.

— Pulsul ți-a revenit la normal. Cum te simți?

— Oribil.

— Atunci poate că asta o să te înveselească. Ești pregătit pentru un șoc... unul plăcut?

— Nu știu. S-auzim.

— Tu ești câștigătorul. Nu, nu-ncerca să te ridici!

— Cum? De ce?

— Comitetul Olimpic e furios, dar cei de la MIT râd de se prăpădesc. Imediat ce s-a terminat cursa, au mărturisit că Robert al lor era de fapt *Robot* — Homiform pentru utilizări generale, varianta 9. Nu-i de mirare că individul — pardon, mașinăria — a ieșit pe locul întâi. Astfel că performanța ta este cu atât mai impresionantă. Felicitările curg din toate părțile. Ești celebru, indiferent dacă-ți place sau nu.

Deși celebritatea n-a durat mult, medalia de aur a rămas pentru tot restul vieții unul din obiectele personale cele mai prețuite ale lui Robert Singh. Totuși, el nu și-a dat seama ce inaugurase până la a treia ediție a Jocurilor Olimpice Selenare, desfășurate opt ani mai târziu. La vremea aceea, medicii spațiali împrumutaseră de la scufundătorii din adâncurile mărilor tehnica "respirației lichide", inundând plămâni cu un fluid saturat cu oxigen.

Așa s-a făcut că învingătorul primului maraton desfășurat pe Lună, împreună cu cea mai mare parte a speciei umane răspândite în Sistemul Solar, au privit cu o admirație încărcată de venerație cum, protejat împotriva vidului, Karl Gregorios și-a stabilit recordul de două minute în cursa de un kilometru, alergând în Golful Curcubeelor, la fel de dezbrăcat ca și strămoșii săi greci în primele Jocuri Olimpice, cu trei mii de ani mai devreme.

10 - O INSTALAȚIE PENTRU LOCUIT

După ce a absolvit AriTech cu niște note suspect de mari, astro-specialistul Robert Singh nu a avut nici un fel de dificultăți să-și asigure un post de inginer asistent (propulsie) pe una din navetele Pământ — Lună regulate, mai cunoscute sub denumirea de "cursele de lapte", atribuită din motive care acum nu se mai cunosc. Asta îi convenea de minune deoarece, spre surprinderea ei, Freyda descoperise între timp că, la urma urmei, Luna era un loc interesant. Hotărâse să-și petreacă acolo câțiva ani, specializându-se în echivalentul selenar al goanei după aur, care avusese loc pe Pământ. Dar ceea ce prospectorii căutau de multă vreme pe Lună era ceva cu mult mai valoros decât ceea ce între timp devenise un metal cât se poate de banal.

Era vorba de apă sau, pentru mai multă exactitate, de gheață. Cu toate că eonii de bombardament meteoric și activitatea vulcanică sporadică ce răvășiseră straturile de suprafață ale Lunii până la adâncimi de câteva sute de metri îndepărtaseră cu mult timp în urmă toate urmele de apă — lichidă, solidă sau gazoasă — mai dăinuia încă speranța că în straturile adânci de sol de la poli, unde temperatura se menținea tot timpul mult sub punctul de îngheț, era posibil să mai existe straturi de gheață fosilă rămase din vremurile când Luna se condensase din reziduurile primordiale ale Sistemului Solar.

Majoritatea selenologilor credea că asta nu era decât fantezie pură, dar existaseră numeroase indicii amăgitoare capabile să nu lase visul să moară. Freyda a avut îndeajuns de mult noroc ca să se numere printre membrii echipei care a descoperit prima dintre minele de gheață de la Polul Sud. Fapt care nu numai că avea să transforme în cele din urmă economia Lunii, dar a avut un impact extrem de benefic asupra "economiei Singh-Carroll". Împreună, se bucurau acum de un credit suficient pentru ca să închirieze o locuință Fuller și să locuiască oriunde doreau pe Pământ.

Pe Pământ. Se așteptau în continuare să-și petreacă cea mai mare parte a vieții prin alte părți, dar erau nerăbdători să aibă un fiu. Dacă acesta s-ar fi născut pe Lună, n-ar fi avut niciodată forța necesară să viziteze planeta părinților săi. Pe de altă parte, purtarea sarcinii la gravitația terestră i-ar fi oferit copilului libertatea întregului Sistem Solar.

De asemenea, au convenit ca prima localizare a căminului lor să fie în deșertul Arizona. Cu toate că acesta devenea destul de aglomerat, mai rămâneau destule mostre de geologie antică pe care Freyda să le poată cerceta în voie. În plus, era analogul cel mai apropiat pentru Marte, pe care amândoi erau hotărâți să-l viziteze într-o bună zi — "înainte de a fi deteriorat", cum comenta Freyda, doar pe jumătate în glumă.

Problema cea mai dificilă a fost alegerea modelului optim de casă Fuller din multitudinea de variante disponibile. Denumite după marele inginer-arhitect al secolului al XX-lea, Buckminster Fuller, și utilizând tehnologii la care acesta visase dar nu apucase să le vadă în timpul vieții, locuințele erau practic autonome și puteau asigura subzistența ocupanților lor pe o perioadă aproape nedefinită.

Energia era asigurată de o unitate de fuziune etanșă, care necesita completarea rezervei de apă îmbogățită la un interval de câțiva ani. Puterea totală a unității era de o sută de kilowați, un asemenea nivel energetic modest fiind destul de adecvat pentru orice locuință bine proiectată, iar tensiunea de curent continuu de 96 de volți putea electrocuta doar pe sinucigașii cei mai hotărâți.

Clienților cu veleități tehnice care întrebau "De ce tocmai 96 de volți?", cei de la Consorțiul Fuller le explicau răbdători că inginerii erau niște sclavi ai obișnuinței: cu numai două secole în urmă, sistemele de 12 și 24 de volți fuseseră sisteme-standard, iar aritmetica ar fi fost cu mult mai ușoară dacă oamenii ar fi avut douăsprezece degete la mâini, în loc de zece.

A fost nevoie de aproape un secol pentru a se realiza acceptarea generală de către public a celei mai controversate caracteristici a locuinței Fuller: sistemul de reciclare a hranei. Fără îndoială că, la începuturile erei agricole, fusese nevoie de și mai mult timp pentru ca vânătorii-agricultori să-și înfrângă repulsia față de împrăștierea bălegarului peste viitoarea lor hrană. Vreme de milenii, pragmaticii chinezi merseră chiar mai departe, folosindu-și propriile excremente pentru a fertiliza lanurile de orez.

Dar prejudecățile și tabuurile legate de alimentație sunt printre cele mai puternice care guvernează comportamentul uman și adeseori logica nu este suficientă pentru a le învinge. Una era reciclarea excrementelor în câmp

deschis, cu ajutorul luminii sănătoase a soarelui; cu totul altceva era să o faci în propria casă, cu niște dispozitive electronice misterioase. Multă vreme, Consorțiul Fuller a argumentat în van: "Nici măcar Dumnezeu nu poate diferenția un atom de carbon de altul. "Cei mai mulți dintre potențialii clienți credeau că ei pot.

În cele din urmă, așa cum se întâmplă de obicei, criteriile economice au învins. Să nu mai duci grija cheltuielilor legate de hrană și să ai la dispoziție o gamă practic nelimitată de meniuri stocată în memoria "creierului casei" erau tentații la care puțini puteau rezista. Toate celelalte îndoieli au fost învinse cu o soluție extrem de simplă, dar eficientă: ca o dotare opțională se putea asigura o mică grădină. Deși sistemul de reciclare putea funcționa foarte bine și fără ea, vederea unor flori minunate întorcându-și fețele către soare avea darul să liniștească multe stomacuri sensibile.

Până la ei, nu mai existaseră decât alți doi deținători ai locuinței închiriate de Freyda și Robert (Consoțiul nu le vindea niciodată) iar "durata medie până la defecțiune" garantată pentru unitățile sale principale era de cincisprezece ani. La acea vreme, urmau să aibă nevoie de un nou model, care să fie îndeajuns de încăpător și pentru un adolescent plin de vitalitate.

Dintr-un motiv sau altul, n-au reușit niciodată să-l întrebe pe Brain despre obișnuitele mesaje de rămas bun și de bun venit lăsate de chiriașii de dinaintea lor. Amândoi aveau gândurile și visele fixate prea ferm asupra unui viitor despre care, asemenea tuturor cuplurilor tinere, nu puteau să creadă că avea să cunoască vreodată un sfârșit.

11 - RĂMAS BUN, PĂMÂNT

Toby Carroll Singh s-a născut în Arizona, așa cum plănuiseră părinții săi. Robert a continuat să activeze pe naveta Pământ-Lună, avansând la rangul de inginer principal și declinând chiar o ofertă de a merge pe Marte, căci nu dorea să se afle departe de fiul său pentru perioade de câteva luni în șir.

Freyda a rămas pe Pământ și, la drept vorbind, arareori a părăsit Federația Americană. Deși a renunțat la deplasările pe teren, a fost în măsură să-și continue neabătut cercetările și asta în condiții de confort considerabil sporit, *via* băncile de date și imaginile transmise prin satelit. Era de-acum o glumă răsuflată ideea că geologia încetase să mai fie o profesie rezervată masculilor viguroși, dat fiind că algoritmi de procesare a imaginilor înlocuiseră ciocanele.

Toby avea trei ani când părinții lui au hotărât că roboții prietenoși nu mai erau de ajuns ca să-i țină tovărășie la joacă. Un câine era o opțiune evidentă și erau pe punctul să achiziționeze un Scottie modificat genetic (IQ canin garantat — 120) când au apărut pe piață primele exemplare de minitigri. A fost o dragoste la prima vedere.

Tigrul bengalez este cel mai frumos dintre toate felinele mari — și probabil dintre toate mamiferele. Pe la începutul secolului al XXI-lea el a dispărut în mediul său natural, cu puțin înainte ca însuși mediul respectiv să dispară. Dar câteva sute de exemplare ale acestei specii splendide continuau să ducă o viață îndestulată în grădini zoologice și în rezervații. Chiar dacă toate acestea ar fi murit, ADN-ul lor fusese bineînțeles descifrat în totalitate și re-crearea lor ar fi fost o treabă extrem de simplă.

Tigarette era un produs secundar al ingineriei genetice. După toate aparențele, era o exemplificare perfectă a speciei sale, dar avea să cântărească doar treizeci de kilograme chiar la maturitate. Dispoziția ei psihică — de asemenea dirijată cu atenție — era aceea a unei pisicuțe jucăușe și drăgăstoase. Singh nu obosea niciodată să o urmărească în timp ce se lua după micii roboți însărcinați cu curățenia, pe care era limpede că îi considera niște animale ce trebuiau investigate cu foarte multă prudență, întrucât combinațiile de mirosuri emansate de aceștia nu se regăseau printre amintirile sale ancestrale. În ceea ce-i privea, roboții nu erau deloc dumiriți în privința ei. Uneori, când dormea, o confundau cu un preș și încercau să o curețe cu aspiratorul, cu rezultate dintre cele mai comice.

Această ocazie nu se ivea prea des, căci minitigrul dormea de obicei în patul lui Toby. Freyda s-a opus din motive igienice, până când a observat cât de mult timp petrecea micul animal ca să se ferchezuiască, prin comparație

cu contactele extrem de sporadice al lui Toby cu apa și săpunul. O eventuală contaminare nu avea să se producă în direcția de care se temuse Freyda.

Tigarette era ceva mai mică decât o pisică domestică ajunsă la maturitate atunci când a devenit membră a familiei, pe care foarte curând a pus stăpânire. N-a trecut mult și Robert a început să se plângă, mai în glumă, mai în serios, că Toby nici nu mai observa când tatăl lui era plecat în spațiu.

Probabil că sosirea Tigrettei a inspirat și o altă schimbare. Freyda se simțise dintotdeauna atrasă de continentul strămoșilor ei și păstra ca pe un odor de preț un exemplar ferfenițit din romanul *Rădăcini* al lui Arthur Hailey. "Și-apoi, spunea ea, n-au fost niciodată tigri în Africa. A sosit timpul să fie."

Una peste alta, erau fericiți în noul lor amplasament, în ciuda aducerilor aminte întâmplătoare în privința trecutului său oribil — ca atunci când Toby a dezgropat pe plajă scheletul unui copil care continua să strângă la piept o păpușă. Multe nopți după aceea s-a trezit din somn țipând și nici măcar prezența lui Tigrette n-a putut să-l liniștească.

Cam pe la a zecea aniversare a lui Toby — sărbătorită prin sosirea a trei mătuși și unchi, adevărați și a mai multor duzini de unchi și mătuși onorifice — atât Robert cât și Freyda și-au dat seama că prima etapă a relației lor se terminase. Noutatea ei, ca să nu mai vorbim de pasiunea acesteia, se ostoiseră de mult. Deveniseră nimic mai mult decât doi buni prieteni, fiecare luând compania celuilalt drept ceva de la sine înțeles. Cu un minimum de gelozie, amândoi își făcuseră alți amanți. De câteva ori au experimentat în grupuri de câte trei, și o dată în patru. În ciuda bunăvoinței manifestate de, toate părțile implicate, rezultatele au fost întotdeauna mai curând comice decât erotice.

Ruptura finală nu a avut nimic de-a face cu vreuna din relațiile umane. De ce, se întreba adesea Robert Singh, ne dăruim inimile unor prieteni a căror viață este atât de scurtă față de a noastră?

Cu multă vreme în urmă, vegetația acaparatoare a junglei ștersese de pe fața Pământului placheta metalică purtând inscripția:

T I G R E T T E

AICI SE ODIHNEȘTE VEȘNIC FRUMUSEȚEA, LOIALITATEA, PUTEREA

Deși acum părea ceva petrecut într-o altă viață, Robert Singh n-avea să uite niciodată cum se sfârșise copilăria lui Toby, cu Tigrette în brațele sale în timp ce lumina se stingea încet în ochii ei iubitori.

Era timpul să plece.

12 - NISIPURILE DE PE MARTE

Deși fusese întotdeauna hotărât să ajungă acolo în cele din urmă, Robert Singh a lăsat Marte pe unul din ultimele locuri în agenda vieții sale. Împlinise deja cincizeci și cinci de ani când, încă o dată, Soarta a hotărât când și cum.

Turiștii de pe Marte erau rari pe Lună și, datorită carantinei foarte eficiente stabilite de gravitația planetei, practic inexistenți pe Pământ. Mulți erau cei care pretindeau că nici nu le pasă. Toată lumea știa că Pământul era zgomotos, urât mirositor, poluat și îngrozitor de aglomerat — aproape trei *miliarde* de oameni! Fără a mai vorbi de cât era de periculos cu uraganele, cutremurele și vulcanii săi...

Cu toate acestea, Charmayne Jorgen privea cu melancolie în direcția Pământului, în sala-observator a institutului AriTech atunci când Robert Singh a întâlnit-o pentru prima oară. Cupola cu o deschidere de douăzeci de metri, o capodoperă inginerescă, era atât de transparentă încât nimic nu părea să stea în calea vidului cosmic. Vizitatorii mai slabi de înger nu puteau suporta experiența decât câteva secunde.

În timpul studenției sale foarte ocupate, Robert Singh nu prea dăduse pe acolo, dar acum îi prezenta unuia dintre colegii săi de pe navă dotările și amenajările universității sale și acela era unul din punctele de staționare obligatorii. În timp ce trecea de cele trei seturi de uși automate, el comentă:

— Dacă această cupolă explodează, perechea exterioară se închide într-o secundă. Cel de-al treilea set de uși se închide după un interval de

cincisprezece secunde pentru a permite oricui se află înăuntru să ajungă la loc sigur.

— Doar dacă nu sunt absorbiți spre exterior. Când a fost ultima oară testată?

— Să vedem. Uite marca de certificare. E datată, mda, acum două luni.

— Nu la *asta* mă refeream! Orice circuit electronic tembel poate că închidă niște uși. S-a făcut vreodată un test în condiții *reale*?

— Cum adică, să se fisureze cupola? E o-ntrebare stupidă. Îți dai seama cât costă?

În clipa aceea, conversația prietenească încetă brusc, căci cei doi vizitatori își dădură seama că nu erau singuri.

Tăcerea se prelungi un timp nedefinit. În cele din urmă, însoțitorul lui Robert Singh spuse:

— Dacă nu cumva ai rămas fără limbă, Bob, ai putea cel puțin să faci prezentările.

Se afla în continuare în termeni excelenți cu Freyda, dar se vedeau din ce în ce mai rar acum când ea se mutase din nou în Arizona iar Toby câștigase o bursă la Conservatorul din Moscova — spre surprinderea plină de încântare a părinților săi, care nu dăduseră dovadă vreodată nici de cea mai mică urmă de talent muzical. Așa încât a părut, perfect natural ca atunci când Charmayne Jorgen s-a întors pe Marte, Robert Singh să o urmeze cât mai curând cu putință. Cu pregătirea și experiența sa — alături de ecourile modestei sale celebrități, ce încă mai dăinuia și pe care, la nevoie, o exploata fără scrupule — aranjarea unui astfel de transfer nu a fost dificilă. Curând după cea de-a cincizeci și șasea aniversare, el amartiza la Port Lowell. Era acum un neo-marțian — și așa avea să rămână, căci nu se născuse pe această planetă.

— Nu-mi pasă că mi se spune neo-marțian, îi spuse el lui Charmayne, atâta timp cât cei care-mi zic astfel o fac cu zâmbetul pe buze.

— Așa o să fie, dragul meu, îi răspunse ea. Cu mușchii tăi pământeni, ești mult mai - puternic decât majoritatea celor de pe-aici.

Asta era adevărat, dar nu se știa pentru cât timp. Dacă nu se ținea de exercițiile fizice cu mai multă rigurozitate decât bănuia că o va face, avea să devină în curând un adaptat la condițiile de pe Marte.

Ceea ce nu era lipsit de avantaje. Marțienii susțineau că planeta lor, și nu Venus, ar fi trebuit numită planeta iubirii. Gravitația standard a Pământului era ridicolă, dacă nu chiar periculoasă. Coastele rupte din pricina greutateii, crampele și accidentele circulatorii erau doar câteva dintre accidentele posibile cu care se confruntau amanții tereștri. Gravitația redusă la o șesime de pe Lună reprezenta o ameliorare considerabilă, dar experții considerau că nu era tocmai suficientă pentru un contact acceptabil.

Cât despre mult ridicata în slăvi gravitație zero a spațiului cosmic, după ce senzația de noutate inițială se atenuase, a devenit ceva plictisitor. Practicanții trebuiau să aloce prea mult timp problemelor de joncțiune și andocare.

Treimea de gravitație standard de pe Marte reprezenta un compromis perfect.

Ca toți noii imigranți, Robert Singh și-a petrecut primele săptămâni făcând Marele Tur Marțian: Muntele Olympus, Valea Mariner, Stâncile de Gheață de la Polul Sud, Depresiunea Hellas — aceasta din urmă fiind la vremea aceea binecunoscută în rândul tinerilor aventuroși cărora le plăcea să se grozăvească în concursuri de rezistență fără echipament de respirație. Presiunea atmosferică tocmai ajunsese la o valoare suficientă pentru astfel de isprăvi, chiar dacă procentajul de oxigen era prea scăzut pentru susținerea vieții. Recordul, denumit impropriu, "în aer liber", ajunsese la puțin peste zece minute.

Reacția inițială a lui Singh față de Marte a fost de ușoară dezamăgire. Făcuse atât de multe excursii imaginare pe deasupra peisajelor marțiene, adeseori la viteze amețitoare și cu intensificarea imaginii, încât uneori realitatea era dezamăgitoare. Problema legată de cele mai cunoscute forme de relief ale planetei consta în chiar dimensiunile lor: erau atât de uriașe încât nu puteau fi apreciate cum se cuvine decât din spațiu, nu când te aflai efectiv cu picioarele pe ele.

Muntele Olympus era exemplul cel mai concludent. Marțienii aminteau cu mândrie că era de trei ori mai înalt decât orice alt munte de pe Pământ, dar munții Himalaya sau Stâncoși erau mult mai impresionați pentru că erau cu mult mai abrupti. Având o deschidere de șase sute de kilometri la bază,

Olympus apărea mai curând ca o bășică uriașă pe fața lui Marte decât ca un munte. În proporție de nouăzeci la sută nu era altceva decât o câmpie cu o pantă domoală.

Iar cu excepția porțiunilor sale mai înguste, Valea Mariner nu se ridica nici ea la înălțimea reclamelor turistice. Era atât de largă încât din centrul ei ambele "maluri" se situau sub linia orizontului. Dacă nu ar fi fost tocmai acea lipsă de tact care întotdeauna le pricinuia necazuri neo-marțienilor, Singh ar fi fost tentat să facă niște comparații umilitoare cu mult mai micul Grand Canyon.

Cu toate acestea, după câteva săptămâni, el a început să aprecieze subtilitățile și frumusețile care explicau devotamentul pasionat al coloniștilor (acesta era un alt cuvânt pe care trebuia să îl evite cu grijă) față de planeta lor. Și deși știa cum nu se putea mai bine că suprafața de uscat a lui Marte era aproape egală cu a Pământului, datorită absenței oceanelor, nu înceta să fie surprins de întinderea sa. Nu avea importanță că avea un diametru cât jumătate din diametrul Pământului; era o planetă *mare...*

Și era în schimbare, chiar dacă una foarte lentă. Lichenii și ciupercile modificate începeau să domine rocile oxidate, inversând procesul de moarte prin oxidare care surprinsese planeta cu eoni în urmă. Probabil cel mai reușit invadator de pe Pământ a fost o varietate modificată a "cactusului fereastră" — o plantă cu o epidermă rezistentă care arăta de parcă Natura încercase să proiecteze un costum spațial. Încercările de aclimatizare pe Lună eșuaseră, dar pe câmpiile marțiene planta prospera.

Toată lumea de pe Marte trebuia să muncească pentru a-și câștiga existența și, cu toate că Robert Singh efectuase un substanțial transfer de credite din Contul său considerabil de pe Terra, nici el nu făcea excepție de la regulă. Nici nu și-ar fi dorit să facă. Mai avea în fața lui decenii de viață activă și dorea să le valorifice la maximum — atâta timp cât putea să petreacă alături de noua sa familie cât mai mult timp posibil.

Acesta era un alt motiv pentru venirea pe Marte: era încă o planetă pustie și aici i se permitea să aibă doi copii. Prima lui fiică, Mirelle, s-a născut în primul an de la amartizare; Martin a venit pe lume trei ani mai târziu. Au mai trecut cinci ani până când căpitanul Robert Singh a simțit din nou dorința de

a "respira spațiul" sau cel puțin spațiul cosmic îndepărtat. Era prea mulțumit de familia și de munca sa.

Firește, făcea călătorii frecvente pe Phobos și Deimos, legate de regulă de îndatoririle sale de mare responsabilitate (și bine remunerate) în calitate de inspector de nave al companiei Lloyd's de pe Pământ. Nu prea avea multe de făcut pe Phobos, satelitul mai mare și mai apropiat al lui Marte, în afară de inspectarea Școlii de Antrenament Spațial, unde era privit cu o venerație considerabilă de către cadeți. În ceea ce-l privea, se simțea bine în compania lor. Îl făceau să se simtă cu treizeci — mă rog, douăzeci — de ani mai tânăr, și stătea în legătură cu cele mai noi cercetări ale tehnologiei spațiale.

La un moment dat, Phobos fusese considerat ca o sursă neprețuită de materii prime pentru proiectele de construcție spațială, dar conservatorii de pe Marte — simțindu-se probabil vinovați pentru procesul constant de terraformizare a propriei lor planete — reușiseră să prevină acest lucru. Cu toate că micul satelit negru ca tăciunele era prea puțin bătător la ochi pe cerul nopții, încât prea puțini oameni îl observau vreodată, sloganul "Nu-l jefuiți pe Phobos!" își făcuse efectul.

Din fericire, celălalt satelit, Deimos, mai mic și mai îndepărtat, era în anumite privințe o alternativă mai bună. Deși avea un diametru mediu puțin mai mare de doisprezece kilometri, el putea să asigure șantierelor locale majoritatea metalelor necesare în următoarele secole și nimănui nu-i păsa prea mult dacă micuțul satelit dispărea încetul cu încetul în următoarea mie de ani. Mai mult decât atât, câmpul său gravitațional era atât de slab încât un brânci zdravăn era suficient pentru lansarea produselor sale spre destinație.

La fel ca toate porturile aglomerate din toate timpurile, Port Deimos era o harababură dezordonată. Prima oară când Robert Singh a pus ochii pe *Goliath* a fost în Șantierul Deimos 3, unde era supus inspecției și reutilării obișnuite o dată la cinci ani. La prima vedere, nava nu avea nimic neobișnuit: nu era cu nimic mai urâtă ca majoritatea vehiculelor spațiale cu rază mare de acțiune. Având o masă de zece mii de tone, fără încărcătură, și o lungime totală de o sută cincizeci de metri, nu era deosebit de mare ca dimensiuni iar caracteristica sa cea mai importantă rămânea ascunsă vederii. Motoarele de rachetă cu fuziune la cald ale lui *Goliath*, utilizând în mod normal ca fluid de

lucru hidrogenul, dar apte să funcționeze la nevoie și cu apă, erau cu mult mai puternice decât ar fi fost nevoie pentru o navă cu un astfel de gabarit. Cu excepția unor teste de câteva secunde, ele nu fuseseră întrebuințate niciodată la puterea maximă.

A doua oară când Robert Singh a văzut nava *Goliath* aceasta se afla tot pe Deimos, după încă cinci ani lipsiți de evenimente petrecuți în staționare. Iar căpitanul ei ajunsese în pragul pensionării...

— Ia gândește-te, Bob, i-a spus el. Cea mai ușoară misiune din Sistemul Solar. N-ai de făcut nici un fel de navigație. N-ai decât să stai pe loc și să admiri priveliștea. Singura problemă: îngrijirea și hrănirea a circa douăzeci de savanți nebuni.

Era tentant. Deși ocupase multe posturi de răspundere, Robert Singh nu comandase niciodată o navă și sosise momentul să o facă, înainte de-a se pensiona. Adevărat, abia împlinise șaiszeci de ani, dar era uluitor cât de rapid păreau să treacă acum deceniile.

— Am să discut problema cu familia mea, a spus el. Cu condiția să pot pleca de două ori pe an înapoi pe Marte.

Da, era o propunere atrăgătoare. Va chibzui asupra ei pe îndelete...

Robert Singh nu zăbovise mâi mult de câteva clipe cu gândul la scopul care stătuse inițial la baza construcției lui *Goliath*. Mai mult, aproape că uitase de ce fusese echipată nava cu un sistem de propulsie ridicol de puternic.

Firește, niciodată nu avea să fie nevoit să folosească mai mult de o fracțiune *am* această putere, dar era liniștitor să știi că ai o rezervă.

13 - SARGASELE COSMICE

— Vă aflați pe Soare, le-a spus odată Mendoza studenților săi ușor buimaci, curând după anunțarea câștigării Premiului Nobel, și priviți direct spre Jupiter, aflat la trei sferturi de miliard de kilometri depărtare. Apoi întindeți brațele în față la un unghi de șaiszeci de grade... Știți către ce vă sunt îndreptate brațele?

Nu s-a așteptat să primească vreun răspuns, așa că nu s-a oprit și a continuat:

— N-o să fiți în stare să vedeți nimic, dar o să aveți brațele îndreptate spre două dintre cele mai fascinante locuri din Sistemul Solar... În 1772, marele matematician francez Lagrange a descoperit că de fapt câmpul gravitațional al Soarelui și cel al lui Jupiter se pot combina pentru a produce un fenomen foarte interesant. Pe orbita lui Jupiter — șaiszeci de grade înaintea sa, șaiszeci de grade în urma sa — se află două puncte stabile. Un corp plasat în oricare din aceste puncte va rămâne la aceeași distanță față de Soare și Jupiter, cele trei formând un uriaș triunghi echilateral.

Existența asteroizilor nu era cunoscută pe vremea lui Lagrange, așa încât probabil că el nu a bănuțit că într-o bună zi teoria sa va avea partea de o demonstrație practică. Au trecut mai bine de o sută de ani — 134, pentru a fi mai exacti — până la descoperirea lui Ahile, care se deplasează la șaiszeci de grade în urma lui Jupiter. Un an mai târziu, Patrocle a fost găsit nu foarte departe de el, iar apoi Hector, care era însă situat la șaiszeci de grade *înaintea* lui Jupiter. Astăzi cunoaștem mai mult de zece mii de astfel de asteroizi troieni, numiți așa pentru că primele câteva zeci au primit denumiri după eroii războiului troian. Bineînțeles, la ideea aceasta a trebuit să se renunțe cu mulți ani în urmă; acum ei sunt niște simple numere. Ultimul catalog pe care l-am văzut ajunsese la 11 500 și continuă să apară și alții, chiar dacă într-un ritm mai lent. Credem că în momentul de față recensământul este complet în proporție de 95%. Orice alt "troian" rămas necatalogat nu poate depăși câteva sute de metri în diametru.

Acum trebuie să mărturisesc că v-am mințit. Practic nici unul dintre asteroizii troieni nu se află *în* cele două puncte troiene. Ei rătăcesc înainte și înapoi, în sus și în jos, pe arce de treizeci de grade sau mai mari. O mare parte din vină pentru asta o poartă Saturn: câmpul său gravitațional deteriorează puritatea configurației Soare-Jupiter. Deci trebuie să vă gândiți la acești asteroizi ca formând doi nori uriași, având centrele situate la aproximativ șaiszeci de grade de fiecare parte a lui Jupiter. Pentru motive rămase încă necunoscute

— E cineva amator de o teză de doctorat merituosă?

— Sunt de trei ori mai mulți troieni în fața lui Jupiter decât în urma sa.

Ați auzit vreodată de Marea Sargaselor, de pe bătrânul Pământ? Eram sigur că nu. Ei bine, este o zonă din Atlantic — ăsta e oceanul aflat la est de FSA — în care obiectele care plutesc în derivă — vegetație marină, nave abandonate — se acumulează din pricina circulației curenților. Îmi place să mă gândesc la Punctele Troiene ca la niște Sargase gemene ale cosmosului. Sunt cele mai dens populate regiuni ale Sistemului Solar, deși nu v-ați da seama de asta dacă v-ați afla chiar acolo. Dacă ați sta pe unul din asteroizii troieni v-ați putea considera norocoși dacă ați vedea vreun altul cu ochiul liber.

De ce sunt troienii atât de importanți? Mă bucur că ați întrebat.

Cu totul aparte față de interesul științific, ei sunt armele principale din arsenalul lui Jupiter. Destul de des, câte unul dintre ei este scos din poziția lui stabilă de către câmpurile reunite ale lui Saturn, Uranus și Neptun și pornește în direcția Soarelui. Și, din când în când, se întâmplă ca unul dintre ei să se prăbușească pe planeta noastră (așa s-a format Bazinul Hellas) sau chiar pe Pământ.

Acest gen de lucruri se întâmplau foarte frecvent în perioada timpurie a formării Sistemului Solar, când resturile rămase de la constituirea planetelor pluteau prin spațiu. Din fericire pentru noi, majoritatea acestora au dispărut acum. Totuși au mai rămas o mulțime și nu toate sunt situate în Norii Troieni. Există asteroizi hoinari care se deplasează până în apropierea lui Neptun. Oricare dintre ei este un pericol potențial.

Ei bine, până în acest secol rasa umană nu putea întreprinde nimic — dar absolut nimic — împotriva unui asemenea pericol și majoritatea oamenilor, chiar dacă știau despre ce era vorba, nu dădeau doi bani. Ei simțeau că sunt probleme mai importante care trebuie să-i preocupe și, firește, aveau dreptate.

Dar un om înțelept își ia măsuri de siguranță chiar și împotriva celor mai improbabile evenimente, cu condiția ca prețul plătit să nu fie prea ridicat. Activitatea programului SPACEGUARD se desfășoară, cu un buget foarte modest, de aproape o jumătate de secol. Știm acum că există o mare probabilitate privind cel puțin un impact catastrofal asupra Pământului, a Lunii sau asupra lui Marte în următoarea mie de ani.

Ce să facem, să stăm și să o așteptăm? Bineînțeles că nu! Acum că avem tehnologia necesară pentru a ne apăra, putem cel puțin să facem planuri care pot fi puse în aplicare dacă — nu, mai bine zis *când* — pericolul devine iminent. Cu o fărâmbă de noroc, ar trebui să dispunem de un interval de avertizare de câteva luni.

Acum am un motiv întemeiat ca să merg pe Pământ — deocamdată e o chestie strict secretă — vreau să le ofer o mare surpriză: propun un plan pe termen lung pentru soluționarea problemei. Pentru început, sugerez ca SPACEGUARD să primească responsabilități operaționale, astfel încât să înceapă să se ridice la înălțimea propriului său nume. Aș dori să văd o pereche de nave rapide și puternice în patrulă permanentă — iar Punctele Troiene ar fi un loc bun pentru poziționarea lor. Ar putea să efectueze cercetări valoroase în timp ce se află acolo și ar fi în stare să ajungă oriunde în Sistemul Solar imediat ce s-ar ivi o problemă.

Aceasta e povestea pe care am de gând să le-o spun viermilor pământeni pe care-i voi întâlni. Urați-mi noroc.

14 - AMATORUL

Pe la sfârșitul secolului XXI, existau puține domenii științifice în care un amator putea să spere că ar putea face descoperiri importante, dar astronomia, ca întotdeauna, rămăsese unul din ele.

E adevărat, nici un amator, oricât de înstărit ar fi fost, n-avea cum să aspire la un echipament echivalent cu cel folosit în mod curent de către marile observatoare de pe Pământ, Lună și orbită. Dar profesioniștii erau specializați în domenii de studiu restrânse iar Universul este atât de nemărginit încât aceștia nu puteau să privească, la un moment dat, decât o fracțiune infimă din el. Rămânea destul de explorat de către entuziaștii energici și inteligenți. Nu trebuia să ai la dispoziție un telescop foarte mare ca să descoperi ceva pe care nimeni nu l-a văzut vreodată, dacă știai cum să abordezi problema.

Pentru doctorul Angus Millar, postul de medic consultant la Centrul Medical Port Lowell nu era din cale-afară de solicitant. Spre deosebire de echivalenții lor tereștri, coloniștii de pe Marte nu aveau de înfruntat boli noi și exotice, și cea mai mare parte a activității unui doctor avea de-a face cu accidentările. E adevărat că la a doua și a treia generație au început să apară niște deficiențe ciudate ale sistemului osos, fără îndoială datorate gravitației, dar personalul medical era încrezător că va fi în stare să le rezolve înainte de a deveni grave.

Mulțumită timpului liber pe care-l avea la dispoziție din belșug, doctorul Millar era unul dintre pușinii astronomi amatori de pe Marte. De-a lungul anilor, își construise o serie de reflectoare — polizând, lustruind și argintând oglinzile cu ajutorul unor tehnici pe care mii de constructori de telescoape pasionați le perfecționaseră într-o perioadă ce se întindea pe mai multe secole.

La început și-a petrecut mult timp observând planeta Pământ, în ciuda comentariilor amuzate ale prietenilor săi. "De ce-ți mai pierzi timpul? îl întrebaseră ei. E destul de bine explorat, zău așa. Se presupune chiar că adăpostește forme de viață inteligente."

Dar au rămas muți când Millar le-a arătat minunata planetă albastră, aflată în primul pătrar, cu Luna — mai mică, dar într-o fază identică — rotindu-se în jurul ei. Întreaga istorie, cu excepția ultimelor câteva momente, se concentrase acolo în câmpul vizual al telescopului. Oricât de departe ar ajunge în călătoriile sale prin Univers, specia umană nu va putea niciodată să rupă în întregime legăturile cu planeta de origine.

Totuși, criticii aveau dreptate. Pământul nu era un subiect de observație care să ofere prea mari satisfacții. De obicei era acoperit în cea mai mare parte de nori, iar când se afla în punctul cel mai apropiat numai emisfera întunecată era îndreptată spre Marte, așa încât toate formele de relief naturale erau invizibile. Cu un secol mai devreme, "fața întunecată" a Pământului fusese orice altceva în afară de asta, căci megawați de electricitate erau aruncați fără restricții spre cerul nopții. Cu toate că o societate mai conștientă în privința problemelor energetice pusese capăt celor mai scandaloase abuzuri, cele mai multe dintre orașele de oarecare mărime puteau fi încă detectate cu ușurință ca niște insule incandescente de lumină.

Doctorul Millar ar fi vrut să se afle prin preajmă la data terestră de 10 noiembrie 2084, pentru a observa fenomenul acela neobișnuit și de o frumusețe rară — trecerea Pământului peste "fața" Soarelui. Arătase ca o mică pată solară, perfect circulară, în timp ce traversa lent discul solar, dar la mijlocul trecerii o stea strălucitoare se aprinsese în mijlocul său. Câteva baterii de lasere aflate pe partea întunecată a Pământului salutaseră în miez de noapte Planeta Roșie, devenită acum al doilea cămin al omenirii. Toți cei aflați pe Marte urmăriseră evenimentul, care și acum era rememorat cu un sentiment de venerație.

Mai exista totuși și o altă dată din trecut pentru care doctorul Millar nutrea o afinitate specială, datorată unei coincidențe absolut banale, lipsite de interes pentru oricine altcineva în afară de el însuși. Unul dintre cele mai mari cratere de pe Marte primise numele unui alt astronom amator, care întâmplător se născuse în aceeași zi a anului — cu două secole mai devreme.

De îndată ce primele fotografii clare ale planetei au început să sosească de la primele sonde spațiale, găsirea unor nume pentru toate acele mii de noi formațiuni de relief a devenit o problemă importantă. Unele alegeri erau evidente — astronomi, savanți și exploratori celebri precum Copernic, Kepler, Columb, Newton, Darwin, Einstein. Apoi au venit la rând autorii de literatură ale căror nume fuseseră asociate cu planeta — Wells, Burroughs, Weinbaum, Heinlein, Bradbury. În fine, o listă amestecată de locuri și persoane terestre obscure, unele dintre ele având doar o legătură vagă cu Marte.

Noii locuitori ai planetei nu erau întotdeauna mulțumiți cu denumirile ce le fuseseră lăsate moștenire, pe care erau nevoiți să le folosească în viața de zi cu zi. Cine sau ce puteau să fie pe Pământ — ca să nu mai vorbim de Marte — Dank, Dia-Cau, Eil, Gagra, Kagul, Surt, Tiwi, Waspam, Yat?

Revizioniștii făceau tot timpul agitație pentru niște denumiri mai adecvate — și cu o sonoritate mai armonioasă — iar majoritatea oamenilor erau de acord cu ei. Așa încât o comisie permanentă a fost însărcinată să se ocupe de această problemă, deși nu era nici pe departe cea mai presantă dintre cele care afectau supraviețuirea umană pe Marte. Cum toată lumea știa că avea timp liber din belșug și că era pasionat de astronomie, era inevitabil ca doctorul Millar să fie cooptat.

— De ce, a fost întrebat el într-o zi, trebuia ca unul dintre cele mai mari cratere de pe Marte să fie numit Molesworth? Are 175 de kilometri în diametru. Cine dracu a fost Molesworth ăsta?

După unele investigații și câteva faxuri spațiale costisitoare schimbate cu Pământul, Millar a fost în măsură să răspundă la întrebare. Percy B. Molesworth fusese un inginer de căi ferate și astronom amator englez care, la începutul secolului douăzeci, publicase numeroase schițe ale lui Marte. Cele mai multe dintre observațiile sale fuseseră făcute de pe insula ecuatorială Ceylon, unde a și murit în 1908, la prematura vârstă de patruzeci și unu de ani.

Doctorul Millar a rămas impresionat. De bună seamă că Molesworth iubise planeta Marte și își meritase craterul. Coincidența banală că amândoi aveau aceeași dată de naștere după calendarul terestru i-a dat totodată un sentiment ilogic de rudenie și uneori privea în direcția Pământului cu propriul său telescop pentru a găsi insula în care Molesworth își petrecuse cea mai mare parte a scurtei sale vieți. Deoarece Oceanul Indian era de obicei acoperit de nori, nu a găsit-o decât o dată, dar a fost o experiență de neuitat. S-a întrebat atunci ce ar fi gândit tânărul englez dacă ar fi știut că, într-o bună zi, ochii unor oameni aveau să privească de pe Marte către locuința sa.

Doctorul a câștigat bătălia dusă pentru salvarea lui Molesworth — la drept vorbind, când și-a prezentat argumentația nu a întâmpinat nici o împotrivire serioasă — dar și-a schimbat propria atitudine față de ceea ce până atunci nu fusese decât un hobby captivant. Poate că și el va putea face o descoperire care să-i poarte numele de-a lungul secolelor.

Avea să reușească într-o măsură mult mai mare decât îndrăznise să spera.

Deși la vremea aceea era un puști, doctorul Millar nu uitase niciodată revenirea spectaculoasă a cometei Halley din anul 2061 — fapt fără îndoială legat de următoarea sa mutare. Multe comete, inclusiv unele dintre cele mai cunoscute, fuseseră descoperite de amatori care își asiguraseră astfel nemurirea scriindu-și numele pe ceruri. Cu puține secole în urmă, pe Pământ, rețeta succesului fusese simplă: un telescop bun (dar nu deosebit de mare),

un cer senin, o cunoaștere profundă a aspectului bolții cerești în timpul nopții, răbdare și... o cantitate apreciabilă de noroc.

Față de precursorii săi tereștri, doctorul Millar a pornit cu câteva avantaje majore. El avea *întotdeauna* la dispoziție un cer senin și, în pofida eforturilor susținute de terraformizare, așa avea să rămână pentru următoarele generații. Datorită distanței mai mari față de Soare, Marte era totodată o platformă de observație ceva mai bună decât Pământul. Dar, amănuntul cel mai important, operația de căutare putea fi în mare măsură automatizată. Nu mai era necesară memorarea câmpurilor stelare, așa cum procedaseră unii dintre astronomii din vechime, pentru a putea fi detectată imediat apariția vreunui intrus.

Tehnica fotografică transformase de multă vreme acel gen de abordare în ceva desuet. Era de ajuns să se efectueze două expuneri, la un interval de câteva ore, pentru a se vedea dacă ceva s-a deplasat. Cu toate că acest lucru putea fi făcut lejer, șezând confortabil la adăpost și nu tremurând în frigul nopții, era totuși extrem de obositor. În deceniul al patrulea al secolului XX, tânărul Clyde Tombaugh a cercetat practic milioane de imagini stelare până a reușit să descopere planeta Pluto.

Abordarea fotografică a problemei a rezistat mai bine de un secol, înainte de-a fi înlocuită de tehnica electronică. O cameră de televiziune sensibilă putea să baleieze bolta cerească, să memoreze imaginea stelară rezultantă, apoi să se întoarcă în punctul inițial și s-o ia de la capăt. În câteva secunde, un program de computer putea să facă ceea ce Clyde Tombaugh făcea în luni de zile — să ignore toate obiectele staționare și să "semnalizeze" tot ce se mișcase față de imaginea inițială.

Totuși, lucrurile nu erau chiar atât de simple. Un program "naiv" putea să redescopere sute de asteroizi și sateliți cunoscuți — spre a nu mai vorbi de miile de obiecte spațiale artificiale. Toate acestea trebuia să fie confruntate cu cataloagele, dar și acest lucru putea fi efectuat în mod automat. Orice supraviețuia acestui proces de filtrare era susceptibil de a conține ceva interesant.

Echipamentul de cercetare automată și programele aferente nu erau deosebit de scumpe, dar, la fel ca multe articole de înaltă tehnologie

neesențiale, nu erau disponibile pe Marte. Așa că doctorul Millar a trebuit să aștepte câteva luni până când companiile de aprovizionare cu aparatură științifică de pe Pământ au reușit să i le expedieze — ca să constate că, așa cum se întâmpla adeseori, una din componentele esențiale era defectă. După un schimb violent de faxuri spațiale, problema a fost rezolvată. Din fericire, doctorul nu a trebuit să aștepte până la sosirea următoarei nave poștale. După ce furnizorul a dezvăluit, fără tragere de inimă, detalii privind circuitele electronice, experții locali au reușit să repare sistemul.

Acesta funcționa perfect. Chiar în noaptea următoare, doctorul Millar a fost încântat să-l descopere pe Deimos, cincisprezece sateliți de comunicații, două nave transportoare aflate în tranzit și cursa de pe Lună, ce urma să sosească în curând. Firește, cercetase doar o mică porțiune de cer — chiar și în vecinătatea lui Marte spațiul devenea tot mai aglomerat. Nu era de mirare că echipamentul îi fusese oferit la un preț destul de convenabil. Ar fi fost practic inutil sub norii de obiecte spațiale ce orbitau acum în jurul Pământului.

În anul următor, doctorul a descoperit doi asteroizi noi, cu diametre mai mici de o sută de metri, și a încercat să-i boteze Miranda și Lorna, după numele soției și fiicei sale. 'Uniunea Astronomică Interplanetară a acceptat al doilea nume, dar a atras atenția asupra faptului că Miranda era un satelit celebru al lui Uranus.

Doctorul Millar cunoștea bineînțeles acest lucru la fel de bine ca și UAI, dar s-a gândit că merită încercat, în interesul armoniei familiale. În cele din urmă s-au oprit la Mira; nimeni nu ar fi putut confunda un asteroid de o sută de metri cu un uriaș astru roșu.

În ciuda mai multor alarme false, în anul următor nu a mai găsit nimic nou și era pe punctul de-a se da bătut când programul a raportat o anomalie. Observase un obiect care *părea* să se miște — dar atât de lent încât nu se putea afirma nimic cu certitudine, având în vedere limitele de eroare. Se sugera efectuarea unei noi observații, după un interval de timp mai mare, pentru a se putea lua o decizie într-un sens sau altul.

Doctorul Millar privea micul spot luminos. Ar fi putut fi o stea slab-luminoasă, dar cataloagele nu indicau nimic în această zonă. Spre dezamăgirea lui, nu se vedea nici urmă din haloul încețoșat care ar fi indicat

o cometă. "Încă un nenorocit de asteroid", și-a spus el; abia dacă merita deranjul de a fi urmărit în continuare. Totuși, Miranda avea să-i dăruiască în curând o fiică; ar fi fost frumos să aibă un cadou special pentru nașterea ei...

Era într-adevăr un asteroid, situat imediat dincolo de orbita lui Jupiter. Doctorul Millar i-a cerut computerului să-i calculeze orbita aproximativă și a constatat cu surprindere că Myrna, cum se hotărâse să-l numească, trecea destul de aproape de Pământ. Ceea ce-l făcea să devină ceva mai interesant.

N-a reușit niciodată să obțină recunoașterea numelui propus de el. Înainte ca UAI să-l poată aproba, observații suplimentare au înlesnit calcularea unei orbite mai precise.

Moment din care un singur nume era posibil: Kali, zeița distrugerii.

Când doctorul Millar a descoperit asteroidul Kali, acesta se deplasa deja în direcția Soarelui — și a Pământului — cu o viteză extraordinară. Deși problema era de acum de o importanță mai degrabă teoretică, toată lumea voia să știe de ce SPACEGUARD, cu toate resursele de care dispunea, fusese întrecut de un observator amator de pe Marte, care folosise un echipament construit în mare măsură artizanal.

Ca de obicei în astfel de situații, răspunsul era o combinație între ghinion și binecunoscuta perversiune a obiectelor neînsuflețite.

Kali avea o luminozitate extrem de scăzută pentru dimensiunile sale, fiind unul dintre cei mai întunecați asteroizi descoperiți vreodată. Aparținea în mod evident Clasei carbonice: suprafața sa era acoperită — aproape literalmente — cu funingine. Iar în ultimii ani fundalul stelar pe care se deplasase fusese una dintre cele mai aglomerate părți ale Căii Lactee. Pentru observatoarele programului SPACEGUARD fusese invizibil în toată acea strălucire stelară.

În punctul său de observație de pe Marte, doctorul Millar avusese noroc. Îndreptase în mod intenționat telescopul către una dintre cele mai puțin populate regiuni ale cerului — și, din întâmplare, Kali s-a aflat acolo. Câteva săptămâni mai devreme sau mai târziu și l-ar fi ratat.

Inutil de precizat că, în timpul investigațiilor care au urmat, SPACEGUARD și-a re-verificat uriașele bănci de date observaționale. Când știi că un lucru se află undeva anume, el este mult mai ușor de găsit.

Kali fusese înregistrat de trei ori, dar semnalul se situase aproape de pragul de zgomot de fond, așa încât nu reușise să declanșeze programul automat de cercetare.

Mulți au fost recunoscători pentru această scăpare; aveau sentimentul că descoperirea mai devreme a lui Kali nu ar fi făcut decât să prelungească agonia.

15 - PROFETUL

"Nu crezi că a sosit timpul să recunoști și tu, Ioan, că Iisus trebuie să fi fost și el un om obișnuit, ca și Mahomed (odihnească-se în pace)? Noi știm acum un lucru pe care evangheliștii nu l-au știut, deși pare extrem de evident atunci când te gândești la el: o fecioară nu poate da naștere decât unei ființe de sex femeiesc, niciodată uneia de sex bărbătesc. Desigur, Sfântul Duh ar fi putut să înfăptuiască un al doilea miracol. Poate că sunt părtinitoare, dar am impresia că asta ar fi fost o demonstrație de fudulie. De prost gust, chiar."

Profetul Fatima Magdalena

(Al doilea dialog cu papa Ioan Paul al IV-lea ed. Fr Mervyn Fernando, SJ, 2029)

Crislamul nu avea încă o vechime oficială de o sută de ani, deși originile sale mergeau înapoi în timp până la două decenii după războiul petrolului din ianuarie 1991. Una dintre consecințele neașteptate ale acelei dezastruoase erori de calcul a fost faptul că un mare număr de militari americani, bărbați și femei, au intrat, pentru prima oară în viața lor, în contact direct cu religia islamică — și au fost profund impresionați. Ei și-au dat seama că multe dintre prejudecățile lor, precum imaginea larg răspândită a musulmanului dement care într-o mână agită Coranul iar în cealaltă pistolul-mitralieră, erau niște simplificări exagerate și ridicole. Și au descoperit plini de uimire progresele înregistrate de lumea islamică în astronomie și matematică în timpul Evului

Mediu timpuriu din Europa, cu o mie de ani înainte de nașterea Statelor Unite ale Americii.

Încântate de prilejul atragerii unor noi prozeliți, autoritățile saudite au organizat centre de informare în principalele baze militare ale operațiunii "Furtună în deșert" spre a oferi învățătura islamică și explicațiile Coranului. La sfârșitul războiului din Golf, câteva mii de americani trecuseră la o nouă religie. Cei mai mulți dintre ei — aparent ignorând atrocitățile comise asupra strămoșilor lor de către negustorii de sclavi arabi — erau afro-americani, dar erau și destul de mulți albi.

Sergentul specialist Ruby Goldenberg nu era numai de rasă albă; era fiica unui rabin și nu văzuse nimic mai exotic decât Disneyland-ul până când a fost repartizată la baza King Faisal din Dharhan. Deși era o bună cunoscătoare atât a iudaismului cât și a creștinismului, nici islamismul nu constituia o noutate pentru ea. Era fascinată de preocuparea plină de seriozitate a acestei religii pentru problemele fundamentale, precum și de îndelungata, deși acum puternic erodată, ei tradiție de toleranță. Admira în mod deosebit respectul sincer față de cei doi profeți ai unor credințe diferite: Moise și Iisus. Cu toate acestea și în ciuda concepțiilor ei occidentale "liberale", avea rezerve puternice în privința poziției femeii în cele mai conservatoare dintre statele musulmane.

Sergentul Goldenberg era mult prea ocupat cu repararea părții electronice a rachetelor sol-aer pentru a se implica prea mult în chestiunile religioase până când "Furtuna în deșert" s-a domolit, dar sămânța fusese semănată. De îndată ce s-a întors în Statele Unite s-a folosit de înlesnirile educaționale rezervate veteranilor de război pentru a se înscrie la unul dintre puținele colegii de orientare islamică — lucru care a implicat nu numai o dispută cu birocrăția Pentagonului, dar și ruperea relațiilor cu propria familie. După numai două semestre, ea a oferit o nouă dovadă de independență, ajungând în situația de-a fi exmatriculată.

Motivele care au determinat acest eveniment fără îndoială decisiv nu au fost lămurite niciodată pe deplin. Hagiografii profetului susțin că ea a fost persecutată de către instructorii săi, incapabili să-i răspundă la criticile pătrunzătoare la adresa Coranului. Istoricii neutri au oferit p explicație mai

pământească: a avut o legătură cu un coleg student și a plecat de îndată ce sarcina devenise evidentă.

S-ar putea să fie ceva adevăr în ambele versiuni. Profetul nu s-a dezis niciodată de tânărul care susținea că-i este fiu, după cum nici nu a făcut vreo încercare serioasă de-a tăinui legăturile ulterioare cu amanți de ambele sexe. Mai mult, o atitudine relaxată față de problemele sexuale, apropiată de cea a hinduismului, a reprezentat una dintre diferențele frapante între crislamism și religiile de origine ale acesteia. Cu siguranță că a contribuit la popularitatea sa: nimic nu făcea un contrast mai puternic cu puritanismul islamismului și patologia sexuală a creștinismului care otrăviseră viețile a miliarde de oameni și culminaseră cu perversiunea celibatului.

După expulzarea din colegiu, Ruby Goldenberg a dispărut practic pentru mai bine de douăzeci de ani. Mănăstiri tibetane, ordine religioase catolice și o mulțime de alți pretendenți au prezentat mai târziu dovezi de ospitalitate, nici una dintre ele nerezistând la o cercetare mai atentă. Tot așa lipsesc și dovezile că ar fi petrecut ceva timp pe Lună — ar fi fost ușor să i se ia urma în cadrul populației selenare relativ reduse. Singurul lucru cert este că profetul Fatima Magdalena a apărut pe scena lumii în 2015.

Creștinismul și islamismul au fost descrise cu exactitate ca "religii ale cărților". Crislamismul, descendentul lor și plănuitul succesori, era bazat pe o tehnologie de o putere infinit mai mare.

Era prima religie a byte-ului.

16 - CIRCUITUL PARADIS

Fiecare epocă își are limbajul ei caracteristic, plin de cuvinte care ar fi fost lipsite de sens cu un secol mai devreme, multe dintre ele urmând a fi uitate un secol mai târziu. Unele sunt generate de artă, sport, modă și politică, dar majoritatea sunt produse de către știință și tehnologie — incluzând, firește, războiul.

Marinarii care străbat oceanele lumii de milenii au un vocabular complex — și de neînțeles pentru "pământeni" — de denumiri și comenzi, care le permite să stăpânească instalațiile tehnice de care depinde viața lor. Când automobilele au început să se răspândească de-a lungul și de-a latul continentelor la începutul secolului XX, zeci de cuvinte noi și ciudate au început să fie folosite, iar altele vechi au căpătat sensuri noi. Un vizitiu de birjă din epoca victoriană ar fi rămas perplex în fața unor cuvinte ca ambreiaj, cutie de viteze, cheie de contact, parbriz, diferențial, bujie, carburator — cuvinte pe care nepotul său le-a folosit fără probleme în viața de zi cu zi. La rândul său, acesta din urmă ar fi fost la fel de neajutorat față de antenă, tub electronic, gamă de unde, circuit de acord, frecvență...

Epoca electronică și în mod deosebit apariția calculatoarelor a generat neologisme într-un ritm exploziv. Microcip, hard disc, laser, CDROM, videocasetofon, casetă magnetică, megabyte, software — aceste cuvinte ar fi fost complet lipsite de semnificație înainte de mijlocul secolului douăzeci. Și, pe măsură ce se apropia sfârșitul mileniului, un termen și mai ciudat — chiar paradoxal — a început să-și facă loc în vocabularul procesării informației: realitatea virtuală.

Rezultatele produse de primele sisteme RV erau aproape la fel de simpliste ca și primele ecrane de televiziune, și totuși îndeajuns de impresionante ca să creeze o obișnuință care s-a transformat în viciu. Imaginile tridimensionale panoramice puteau capta într-o asemenea măsură atenția subiectului încât aspectul lor "săltăreț", de desen animat, era ignorat. Pe măsură ce animația și rezoluția se ameliorau constant, lumea virtuală devenea tot mai apropiată de cea reală — de care putea fi întotdeauna diferențiată atâta timp cât era prezentată prin intermediul unor dispozitive incomode, precum ecranele montate pe cap și mănușile cu acționare servo. Pentru a face iluzia perfectă și pentru a păcăli creierul în întregime ar fi fost necesar să se ocolească intermedierea organelor senzitive externe ale ochilor, urechilor și mușchilor și informația să fie transmisă direct în circuitele neuronice.

Conceptul de "Mașină de Vise" avea o vechime de cel puțin o sută de ani la data când progresele înregistrate în explorarea creierului și în nanochirurgie

I-au făcut posibil. Primele exemplare, la fel ca și cele dintâi calculatoare, au fost niște rafturi masive de echipamente, ce ocupau încăperi întregi — și, la fel ca și calculatoarele, au fost miniaturizate cu o viteză uluitoare. Cu toate acestea, aplicațiile acestor mașini rămâneau limitate atâta vreme cât trebuia să opereze prin intermediul unor electrozi implantați în cortexul cerebral.

Adevăratul pas înainte s-a produs atunci când — după ce o generație întreagă de specialiști în medicină îl declaraseră imposibil — a fost perfecționat Brainman. O unitate de memorie cu o capacitate de ordinul câtorva terabytes era conectată printr-un cablu din fibre optice la o calotă strâns mulată pe cap ce dispunea efectiv de miliarde de terminale de dimensiuni atomice, aflate în contact nedureros cu pielea craniului. Brainman s-a dovedit atât de valoros, nu numai pentru distracție dar și în scopuri educaționale, încât în decurs de o singură generație oricine și-a putut permite și-a procurat unul — acceptând totodată chelia ca un preț necesar.

Deși ușor transportabil, Brainman nu a fost niciodată făcut cu adevărat portabil și asta din motive bine întemeiate. Oricine ar fi umblat haihui complet cufundat într-o lume virtuală — chiar și în mediul familiar de acasă — n-ar fi supraviețuit multă vreme.

Cu toate că potențialul oferit de Brainman în privința experiențelor de substituire — în special erotice, datorită dezvoltării rapide a tehnologiei hedoniste — a fost recunoscut de îndată, nu au fost neglijate nici aplicațiile sale mai serioase. Acumularea instantanee de cunoștințe și deprinderi a devenit disponibilă prin intermediul unor biblioteci întregi de "module de memorie" specializate sau memocipuri. Cu toate acestea, cea mai atrăgătoare dintre ele a fost "jurnalul total", care îngăduia utilizatorului să stocheze și apoi să retrăiască momente importante ale vieții — ba chiar să le re- "ajusteze" pentru a le aduce mai aproape de dorința inimii.

Mulțumită experienței sale în domeniul electronicii, profetul Fatima Magdalena a fost prima care și-a dat seama de posibilitățile oferite de Brainman pentru răspândirea doctrinei crislamice. Aceasta i-a avut, desigur, precursori pe "televangheliștii" secolului XX, care exploataseră undele radio și sateliții de comunicație, dar tehnologia aflată la dispoziția ei era infinit mai

puternică. Credința a fost dintotdeauna mai degrabă o problemă emoțională decât intelectuală, iar Brainman se putea adresa direct amândurora.

La un moment dat, în primul deceniu al secolului XX, Ruby Goldenberg a făcut un prozelit important — unul dintre extrem de bogații pionieri ai revoluției computerelor, ajuns aproape un ratat la numai cincizeci și ceva de ani. Ea i-a dat o nouă rațiune de a fi și o provocare care încă o dată i-a însuflețit imaginația. În ceea ce-l privea, el avea resursele — și, fapt chiar mai important, relațiile personale — pentru a face față acestei provocări.

Era vorba de un proiect foarte simplu de încorporare a celor trei Testamente ale Coranului contemporan într-o formă electronică, dar acesta nu era decât începutul — Versiunea 1 (publică). Pe urmă venea ediția interactivă, destinată numai celor care manifestaseră un interes sincer pentru Credință și doreau să treacă la pasul următor. Cu toate acestea, Versiunea 2 (limitată) putea fi copiată atât de ușor încât milioane de module neautorizate au ajuns în scurt timp în circulație — ceea ce era exact ce urmărise Profetul.

Versiunea 3 era însă cu totul altceva. Era protejată la copiere și dispunea de un sistem de autodistrugere după o singură utilizare. Necredincioșii glumeau spunând că era clasificată drept "extrem de sacră" și circulau nenumărate speculații în privința conținutului ei. Se știa că avea în componență programe de realitate virtuală care ofereau imagini în "avanpremieră" ale paradisului crislamic — dar numai de pe poziția spectatorului din afară care privește înăuntru...

Se zvonea — fără a se fi confirmat vreodată, în pofida "revelațiilor" inevitabile ale apostatilor nemulțumiți — că ar exista și o versiune "super-sacră", probabil a patra. Se presupunea că aceasta operează prin intermediul unităților Brainman avansate, fiind "codificată sub aspect neurologic" astfel încât putea fi recepționată numai de către persoana pentru care fusese proiectată. Folosirea de către persoane neautorizate provoca dereglări mentale permanente — poate chiar nebunie.

Indiferent de ajutoarele tehnologice folosite de crislamism, erau întrunite condițiile pentru o nouă religie care să reunească cele mai bune elemente ale celor două religii antice (alături de numeroase elemente ale uneia și mai vechi,

budismul). Totuși, este posibil ca Profetul să nu fi izbândit niciodată fără alți doi factori, în întregime independenți de el.

Primul a fost așa numita "revoluție a fuziunii reci", care a adus sfârșitul brusc al Epocii combustibililor fosili și a distrus baza economică a lumii musulmane pentru aproape o generație — până când chimiștii israelieni au reconstituit-o cu sloganul: "Petrol pentru hrană — nu pentru foc!".

Al doilea a fost declinul constant al statutului moral și intelectual al creștinismului, care a început (deși, timp de secole, puțini și-au dat seama) la 31 octombrie 1517, când Martin Luther și-a afișat cele nouăzeci și cinci de teze pe ușa Catedralei din Wittemberg. Procesul a fost continuat de către Copernic, Galilei, Darwin și Freud și a culminat cu celebrul scandal de la "Marea Moartă", când publicarea, în sfârșit, a mult timp ascunselor Pergamente a dat la iveală faptul că Iisus din Evanghelii se baza pe trei (sau probabil patru) indivizi separați.

Dar lovitura de grație a venit din partea Vaticanului însuși.

17 - ENCICLICA

"Cu exact patru secole în urmă, predecesorul meu, papa Urban al VIII-lea, a făcut o gafă îngrozitoare. El a îngăduit ca prietenul său să fie condamnat pentru că a susținut ceea ce astăzi știm că este un adevăr fundamental: faptul că Pământul se învârtește în jurul Soarelui. Cu toate că Biserica și-a cerut în mod oficial scuze față de Galilei în 1992, acea eroare teribilă a dat o puternică lovitură statutului ei moral, de pe urma căreia nu și-a revenit niciodată pe deplin.

Iar acum, vai! a sosit clipa recunoașterii unei erori și mai tragice. Datorită opoziției sale încăpățânate față de planificarea nașterilor prin mijloace artificiale, Biserica a distrus miliarde de vieți și, în mod paradoxal, poartă o mare responsabilitate pentru răspândirea păcatului avortului printre cei prea săraci ca să-și crească copiii pe care au fost forțați să-i aducă pe lume.

Această politică a adus specia umană în pragul ruinei. Suprapopularea masivă a secătuit planeta Pământ de resurse și a dus la poluarea întregului mediu natural. La sfârșitul secolului XX toată lumea și-a dat seama de asta — dar nu a făcut nimic. Ei bine da, au fost nenumărate conferințe și rezoluții, dar prea puține *acțiuni* eficiente.

Acum, o mult așteptată — și de multă vreme temută! — descoperire științifică amenință să transforme o criză într-o catastrofă. Deși întreaga planetă a aplaudat când profesorii Salman și Bernstein au primit Premiul Nobel în decembrie, anul trecut, câți oare s-au oprit să reflecteze asupra impactului social al realizării lor? La cererea mea, Academia Pontificală de Știință a făcut tocmai acest lucru. Concluziile sale sunt unanime — și inevitabile.

Descoperirea enzimelor superoxidice, care pot întârzia procesul îmbătrânirii prin protejarea ADN-ului, a fost considerată un triumf la fel de mareț ca și descifrarea codului genetic. Se pare că acum intervalul de viață sănătoasă și activă a omului poate fi extins cu cel puțin cincizeci de ani — și probabil cu mult mai mult! Ni s-a spus de asemenea că tratamentul va fi relativ ieftin. Așa încât, ne place sau nu, viitorul va fi o lume plină de centenari viguroși.

Academia mea m-a informat că tratamentul ESO va prelungi totodată perioada de fertilitate cu până la treizeci de ani. Implicațiile acestei precizări sunt zguduitoare — mai ales, ținând cont de eșecurile lamentabile din trecut în prevenirea sarcinii prin apelul la abținere și utilizarea așa numitelor metode "naturale"...

De câteva săptămâni, experții Organizației Mondiale a Sănătății se află în contact permanent cu toate țările membre. Scopul este atingerea, cât mai rapid — și cât mai uman — posibil a mult discutatei creșteri zero a populației, neatinsă decât în situații de război sau de epidemii. Chiar și acest lucru s-ar putea să nu fie suficient. S-ar putea să fie nevoie de o creștere *negativă* a populației. Nu este exclus ca pentru următoarele câteva generații familia cu un singur copil să trebuiască să fie norma.

Biserica este îndeajuns de înțeleaptă ca să nu se împotrivescă inevitabilului, mai ales în această situație radical schimbată. În scurtă vreme voi redacta o enciclică în care să existe îndrumări pentru aceste chestiuni. Aș

adăuga că ea a fost conturată în urma consultărilor pe care le-am avut cu colegii mai Dalai Lama, Rabinul Șef, Imamul Mahomed, Arhiepiscopul de Canterbury și Profetul Fatima Magdalena. Ei sunt în întregime de acord cu mine.

Știu că mulți dintre voi vor găsi greu — chiar dureros — de acceptat ca practicile pe care Biserica le-a stigmatizat cândva ca fiind păcate să devină acum îndatoriri. Cu toate acestea, în privința unui punct de vedere fundamental nu s-a produs nici o schimbare a doctrinei. De îndată ce fătul începe să trăiască, viața lui este sacră.

Avortul rămâne o crimă și așa va fi pentru totdeauna. Dar acum nu mai există nici o scuză — sau vreo necesitate — pentru a se recurge la el.

Primiți cu toții binecuvântarea mea, indiferent pe ce planetă vă aflați atunci când ascultați toate acestea."

Ioan Paul al IV-lea, Paștele anului 2032, Rețeaua de Comunicații Pământ-Lună-Marte.

18 - EXCALIBUR

A fost cel mai mare experiment științific întreprins vreodată, pentru că a cuprins întregul Sistem Solar.

Originile lui EXCALIBUR ajungeau înapoi în timp până în vremurile bizare — de-a dreptul incredibile astăzi — ale aproape uitatului război rece, când două supraputeri se amenințau reciproc cu niște arme nucleare care ar fi putut distruge însuși edificiul civilizației, amenințând chiar supraviețuirea omenirii ca specie biologică.

De o parte se afla entitatea numită Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste — care, așa cum le plăcea să sublinieze istoricilor de mai târziu, se poate să fi fost sovietică (indiferent ce-o mai fi însemnat și *asta*) dar cu certitudine n-a fost nici uniune, nici socialistă și nici republică. De cealaltă parte se aflau Statele Unite ale Americii, o denumire mult mai exactă.

În ultimul sfert al secolului al douăzecilea, cei doi adversari posedau mii de rachete cu rază lungă de acțiune, fiecare dintre ele fiind capabilă să poarte încărcături explozive care puteau distruge un oraș. Este deci de înțeles că s-au făcut încercări de-a se găsi niște arme defensive care să poată împiedica aceste rachete să ajungă la țintă. Până la descoperirea câmpurilor de forțe — mai bine de o sută de ani mai târziu — nici un fel de apărare totală nu a fost posibilă, nici măcar în teorie. Cu toate acestea, s-au întreprins eforturi disperate pentru proiectarea unor rachete anti-rachetă și a unor fortărețe orbitale echipate cu laser care puteau asigura cel puțin o protecție parțială.

Privind retrospectiv spre acele timpuri, este greu de decis dacă savanții care propuneau unele dintre aceste proiecte exploatau cu cinism temerile politicianilor naivi sau credeau cu sinceritate că ideile lor se puteau transforma în realitate. Cei care nu au trăit secolul numit pe drept "al tristeții" n-ar trebui să-i judece prea aspru.

Fără îndoială, cea mai nebunească dintre toate armele de contraatac propuse a fost laserul cu raze X. În teorie, se susținea că energia uriașă produsă de explozia unei bombe nucleare putea fi convertită în fascicule de raze X extrem de direcționale, atât de puternice încât puteau distruge rachetele inamice la mii de kilometri distanță. Dispozitivul EXCALIBUR (se înțelege că detaliile complete nu au fost niciodată publicate) ar fi semănat cu un arici de mare, cu spinii îndreptați în toate direcțiile, având în mijloc o bombă nucleară. Fiecare ghimpe ar fi generat, în micro-secundele de dinaintea evaporării, un fascicul laser, acestea din urmă fiind îndreptate fiecare către o altă țintă.

Nu e nevoie de multă imaginație pentru a remarca limitele unei astfel de arme "cu detonare unică", mai ales împotriva unui inamic care refuza să coopereze prin lansarea propriilor rachete în "snopuri" convenabile. Cu toate acestea, teoria care stătea la baza laserelor generate cu ajutorul bombelor era corectă, chiar dacă dificultățile de realizare practică a acestora fuseseră grosolan subestimate. De fapt, întregul proiect a fost abandonat după ce au fost irosite zeci de milioane de dolari pe seama lui.

Și totuși, ele nu au fost irosite în totalitate. Aproape un secol mai târziu, conceptul a fost readus la viață, din nou ca sistem defensiv împotriva unor proiectile — create de data aceasta de către Natură, nu de către om.

Acel EXCALIBUR al secolului XXI a fost destinat să producă unde radio, nu radiații X, iar acestea erau îndreptate nu asupra unor ținte specifice, ci către întreaga sferă cerească. Bomba de ordinul gigatonelor — cea mai puternică construită vreodată și, sperau cei mai mulți, cea mai puternică ce avea să fie construită vreodată" — a fost detonată pe orbita Pământului, dar de cealaltă parte a Soarelui. Asta urma să asigure un maximum de protecție față de extraordinarul impuls electromagnetic care altfel ar fi putut să distrugă comunicațiile și să deterioreze echipamentele electronice de pe tot cuprinsul planetei.

În momentul exploziei, un strat subțire de microunde — gros de numai câțiva metri — s-a împrăștiat în întreg Sistemul Solar cu viteza luminii. În decurs de câteva minute, detectoarele staționate pe orbita terestră au început să recepționeze ecouri dinspre Soare, Mercur, Venus și Lună; dar acestea nu interesau pe nimeni.

În următoarele două ore, până când unda de șoc radio a trecut dincolo de Saturn, sute de mii de ecouri, din ce în ce mai slabe, s-au revărsat în băncile de date ale lui EXCALIBUR. Toți sateliții, cometele și asteroizii cunoscuți au fost detectați cu ușurință, iar când s-a terminat analiza toate obiectele cu diametrul mai mare de un metru aflat în interiorul orbitei lui Jupiter fuseseră deja localizate. Catalogarea lor completă și calcularea traiectoriilor ulterioare avea să ocupe pentru câțiva ani computerele programului SPACEGUARD.

Primele "estimări rapide" au fost totuși liniștitoare. Nimic din ceea ce se afla în raza de detecție a lui EXCALIBUR nu punea în pericol Pământul iar omenirea s-a relaxat. S-au făcut chiar propuneri de anulare a funcționării sistemului SPACEGUARD.

Când, mulți ani după aceea, doctorul Angus Millar a descoperit asteroidul Kali cu telescopul său artizanal, s-a înregistrat un protest general legat de întrebarea de ce nu fusese depistat respectivul asteroid. Răspunsul era simplu: la acea dată, Kali se aflase prea departe pe orbita sa, dincolo chiar și

de raza de acțiune a unui radar nuclear. În mod cert EXCALIBUR l-ar fi detectat dacă ar fi fost suficient de aproape ca să reprezinte un pericol imediat.

Dar cu mult înainte ca asta să se fi întâmplat, EXCALIBUR produsese un rezultat înspăimântător și cu totul neașteptat. Nu detectase pur și simplu un pericol; mulți credeau că provocase unul, reînșuflețind o temere străveche.

19 - UN RĂSPUNS NEAȘTEPTAT

Programul SETI a fost continuat timp de mai mult de un secol, folosindu-se echipamente tot mai sensibile și acoperindu-se o bandă de frecvențe din ce în ce mai mare. Se produsese mai multe alarme false iar radioastronomii înregistraseră câteva date "posibile" care ar fi putut fi niște elemente reale și nu doar fragmente aleatorii de zgomot de fond cosmic. Din nefericire, mostrele recepționate fuseseră prea scurte pentru ca până și cele mai ingenioase analize pe computer să poată dovedi că aveau o origine inteligentă.

Toate acestea s-au schimbat brusc în anul 2085. Una din entuziastele de altădată ale programului SETI spusese cândva: "Când va *fi* un semnal, vom ști sigur că e o chestie adevărată, — căci n-o să fie un fâșâit anemic, aproape îngropat în zgomotul de fond." Femeia avusese dreptate.

Semnalul a fost recepționat puternic și limpede, în timpul unei cercetări de rutină, de către unul din radiotelescoapele mai mici aflate pe emisfera întunecată a Lunii — un loc destul de liniștit, în ciuda traficului local de comunicații. Și nu încăpea nici o îndoială privind originea sa extraterestră. Telescopul cu pricina fusese îndreptat direct către Sirius, cea mai strălucitoare stea de pe întreg firmamentul.

Asta a fost prima surpriză. Sirius era de circa cincizeci de ori mai strălucitoare decât Soarele și păruse întotdeauna un candidat cu șanse slabe la încadrarea în categoria stelelor cu planete cu condiții propice vieții. Controversa astronomilor pe această temă era în plină desfășurare când aceștia — odată cu întreaga lume — au avut parte de un șoc și mai puternic.

Deși, în retrospectivă, faptul era de o evidență orbitoare, au trecut aproape douăzeci și patru de ore până când cineva a atras atenția asupra unei coincidențe interesante.

Sirius se afla la o depărtare de 8,6 ani-lumină iar Proiectul EXCALIBUR avusese loc în urmă cu șaptesprezece ani și trei luni. Adică exact timpul necesar pentru ca undele radio să parcurgă distanța până la Sirius și înapoi. Indiferent cine — sau ce — recepționase explozia electromagnetică, el nu întârziase să răspundă la apele.

Ca pentru a încurca și mai mult lucrurile, unda purtătoare de pe Sirius avea exact aceeași frecvență ca și impulsul emis de către EXCALIBUR — 5400 de megahertzi. În tot cazul, a fost o mare dezamăgire.

Împotriva tuturor așteptărilor, acea undă de 5400 MHz era complet nemodulată; nu exista nici urmă de semnal.

Era un zgomot de fond pur.

20 - RENĂSCUȚII

Puține religii supraviețuiesc nevătămate după moartea fondatorilor lor. Așa s-a întâmplat și cu crislamismul, în pofida eforturilor depuse de Fatima Magdalena pentru desemnarea unui succesor.

Primele dezacorduri au apărut când fiul ei, Morris Goldenberg, s-a materializat din neant și și-a solicitat drepturile de moștenitor. La început, a fost denunțat ca pretendent fraudulos, dar după ce a cerut — și a obținut — testarea ADN, Mișcarea a trebuit să abandoneze această direcție de argumentație defensivă.

El a făcut apoi pelerinajul la Mecca și, cu toate că a fost ținut la o distanță sigură de Kaaba, a insistat ca din acel moment să i se spună Al Hadj. Despre cât de sincer era în privința asta — sau în oricare alta — s-au purtat discuții aprinse. Sinceritatea mamei sale nu fusese niciodată serios pusă la îndoială, dar după moartea fii oamenii au decis că Al Hadj Morris Goldenberg nu fusese nimic mai mult decât un aventurier fermecător și verosimil, care știuse să

profite din plin de prilejul favorabil pe care i-l oferise Credința. Ca o ironie a soartei, el a fost una dintre ultimele victime cunoscute ale virusului SIDA — un element care a generat multe concluzii discordante.

Din punctul de vedere al celor aflați în afara fenomenului, majoritatea subiectelor de dispută doctrinară promovate de către Morris păreau a fi cât se poate de banale. Erau rugăciunile din zori și de la apusul soarelui cerința minimă? Erau pelerinajele la Bethleem și Mecca de aceeași importanță? Putea fi redusă la o săptămână sărbătoarea Ramadanului? Mai era nevoie să se plătească zeciuiala pentru "sărmani", acum când întreaga societate își recunoștea responsabilitatea în această privință? Era posibil să se împace porunca lui Iisus de a se bea vin întru pomenirea Sa cu aversiunea musulmanilor față de alcool? Și așa mai departe...

Totuși, după moartea lui Morris, aceste divergențe între diferitele secte au fost aplanate și vreme de câteva decenii crislamismul a arătat lumii o față destul de unitară. La apogeu, mișcarea a fost susținută de existența a o sută de milioane de aderenți, fiind a patra religie de pe Pământ în privința popularității, deși s-a bucurat de puțin succes pe Lună și pe Marte.

Schisma principală a fost declanșată, cu totul surprinzător, de către "vocea lui Sirius". O subsectă ezoterică, puternic influențată de doctrina Sufi, susținea că interpretase semnalul enigmatic primit din spațiu prin utilizarea , unor tehnici avansate de procesare a informației.

Toate tentativele anterioare, eșuaseră complet; semnalul — dacă era vorba de așa ceva — părea a fi un zgomot de fond nemodulat. De ce să se fi deranjat sirienii să transmită un zgomot pur era o enigmă care a generat nenumărate teorii. Cea mai populară era aceea potrivit căreia, la fel ca toate mesajele strict secrete trimise în cine știe ce sistem de codificare, acest semnal *părea* a fi un zgomot. Putea fi un test de inteligență pe care numai adepții fanatici ai crislamismului — "renăscuții", cum aveau să-și spună mai târziu — îl trecuseră, dacă era să se dea crezare afirmațiilor lor.

Totuși zgomotul de origine evident artificială *comunica* într-adevăr un mesaj indubitabil: "Suntem aici." Probabil că cei de pe Sirius așteptau o confirmare — "strângerea de mână electronică" cerută de multe dispozitive de comunicație — înainte de a începe să transmită mesaje inteligibile.

Renăscuții aveau un răspuns mult mai ingenios, deși nu și original. În zilele de început ale teoriei comunicației, se subliniase faptul că "zgomotul pur" putea fi considerat nu ca un reziduu fără nici o noimă, ci ca *rezultanta combinației tuturor mesajelor posibile*. Renăscuții făceau apel la o analogie elegantă: să ne imaginăm că toți poeții, profeții și filozofii omenirii ar vorbi *simultan*. Rezultatul ar fi un torent de sunete total indescifrabil — și totuși ar conține suma totală a înțelepciunii umane.

La fel stăteau lucrurile și cu mesajul de pe Sirius. Nu era altceva decât Vocea lui Dumnezeu; și numai credincioșii îl puteau înțelege — cu ajutorul unui echipament de decriptare complicat și a unor algoritmi obscuri. Când au fost întrebați ce anume spunea Dumnezeu, renăscuții au răspuns: "Vă vom spune la momentul potrivit."

Restul lumii a râs, firește; totuși, s-au făcut auzite câteva murmure temătoare atunci când renăscuții au construit o antenă "farfurie" cu un diametru de un kilometru, într-o tentativă de-a iniția un dialog cu Dumnezeu — sau cu ceea ce se afla la celălalt capăt al circuitului. Nici una dintre organizațiile spațiale nu făcuse încă un astfel de pas, căci nu căzuseră de acord asupra unui răspuns adecvat. În plus, mulți erau de părere că cel mai bine pentru rasa umană era să rămână tăcută — sau pur și simplu să transmită muzică de Bach.

În același timp, renăscuții, încrezători în relația lor specială, au trimis rugăciuni și osanale către Sirius. Nu s-au sfiit chiar să susțină că, întrucât Dumnezeu l-a creat pe Einstein și nu invers, pentru ei limita impusă de viteza luminii nu avea să fie un obstacol; conversațiile lor nu aveau să fie afectate de decalajele temporale de șaptesprezece ani.

Detectarea lui Kali a avut pentru renăscuți nici mai mult nici mai puțin decât forța unei revelații. Acum își cunoșteau destinul și se pregăteau să se ridice la înălțimea numelui pe care și-l aleseseră.

Vreme de cel puțin un secol, puțini oameni instruiți crezuseră în înviere iar profetul Fatima Magdalena evitase cu înțelepciune subiectul. Acum, spuneau renăscuții, în timp ce lumea își aștepta sfârșitul, sosise momentul ca ideea să fie luată în serios. Ei puteau garanta supraviețuirea — în schimbul unui preț, firește.

Milioane de oameni plănuiau să emigreze pe Lună sau pe Marte, dar ambele destinații stabileau deja restricții pentru a preveni secătuirea rezervelor lor limitate. În orice caz, numai câteva procente din rasa umană aveau să fie în măsură să-și găsească scăparea pe această cale.

Renăscuții ofereau ceva cu mult mai ambițios: nu doar siguranța, ci și imortalitatea.

Ei au anunțat că atinseseră unul din țelurile îndelung căutate ale realității virtuale: puteau înregistra în totalitate o ființă umană — toate amintirile unei vieți întregi și configurația la zi a corpului care le trăise — într-un spațiu de stocare modest de zece până la paisprezece biți. În tot cazul, play-back-ul — învierea efectivă — avea să necesite alte decenii de cercetări. Chiar dacă ar fi existat vreo rațiune să se procedeze astfel, cercetările nu puteau fi definitivate înainte de sosirea lui Kali.

Nici o problemă însă. Renăscuții primiseră deja asigurări din partea lui Dumnezeu. Toți drept-credincioșii se puteau teleporta către Sirius, *via* transmițătorul de pe partea întunecată a Lunii. La celălalt capăt îi aștepta raiul.

Acesta a fost momentul când îndoielile majorității oamenilor privind sănătatea mentală a renăscuților s-au evaporat. În pofida incontestabilului lor rafinament tehnologic, erau în mod evident la fel de nebuni ca toți ceilalți "milenarieni" care, cu o regularitate plictisitoare, promiteau să-și salveze discipolii atunci când va veni sfârșitul lumii, adică marțea viitoare.

De acum înainte, renăscuții puteau fi priviți ca o glumă bolnăvicioasă. Caraghioslăcurile lor nu aveau de ce să mai preocupe o planetă care avea de reflectat la niște probleme mult mai serioase.

A fost o eroare explicabilă — dar dezastruoasă.

IV

21 - VEGHEA

Șantierul Deimos susținea că le construiesc "la kilometru", dând libertate clientului să-și taie lungimea necesară. În mod cert, majoritatea produselor lor prezenta o asemănare "de familie" fundamentală iar *Goliath* nu făcea excepție.

Coloana lui vertebrală consta într-un singur lonjeron triunghiular, lung de 150 de metri și măsurând cinci metri pe fiecare latură a secțiunii transversale. Ar fi părut incredibil de șubred oricărui inginer născut înainte de secolul XX, dar nanotehnologia care îl construise, efectiv atom de carbon după atom de carbon, îi conferise o rezistență de cincizeci de ori mai mare decât a oțelurilor de cea mai bună calitate.

De-a lungul acestei coloane din diamant sintetic erau fixate diferitele module — cele mai multe ușor interschimbabile — care laolaltă alcătuiau nava care se chema *Goliath*. De departe componentele cele mai voluminoase erau rezervoarele sferice de hidrogen, aranjate pe cele trei laturi ale lonjeronului, asemenea unor boabe de mazăre aflate pe exteriorul unei teci. Prin comparație, modulele de comandă, de lucru și rezidențiale, la un capăt, și unitățile energetice și de propulsie la celălalt, păreau a fi niște detalii adăugate mai târziu.

Când a fost însărcinat să preia comanda navei *Goliath*, Robert Singh se aștepta la câțiva ani liniștiți dacă nu chiar plictisitori, de serviciu spațial înainte de-a se pensiona pe Marte. Cu toate că avea doar șaptezeci de ani, era limpede că randamentul în muncă îi scăzuse. Staționarea aici, în Punctul Troian T1, cu un arc de șaizeci de grade înaintea lui Jupiter, ar fi trebuit să însemne aproape o vacanță. Tot ce avea de făcut era să-i mențină mulțumiți pe pasagerii săi — astronomii și fizicienii — în timp ce-și desfășurau nesfârșitele lor experimente.

Căci *Goliath* fusese categorisit ca navă de cercetare și fusese finanțat în consecință de către Bugetul Planetar pentru Știință. În aceeași situație se afla și *Hercules*, situat în punctul T2, ia un miliard și două sute cincizeci de milioane de kilometri distanță. Împreună cu Soarele și Jupiter, cele două nave alcătuiau un romb imens care nu-și modifica niciodată forma, ci se rotea în jurul Soarelui o dată la fiecare an jupiterian egal cu 4333 de zile terestre.

Dat fiind că navele erau conectate prin fascicule laser, a căror lungime era cunoscută cu o precizie de până la un centimetru, acesta era un aranjament ideal pentru multe tipuri de activități științifice. Pulsațiile spațio-temporale provocate prin coliziunea găurilor negre — isprăvi de inginerie cosmică ale unor super civilizații (sau cine știe ale cui?) — puteau fi detectate cu ajutorul multitudinii de instrumente de la bordul lui *Goliath* și *Hercules*. Și întrucât receptoarele de pe cele două nave puteau fi interconectate pentru a forma un radiotelescop cu o deschidere efectivă de peste un miliard de kilometri, începuseră deja să cartografieze regiunile îndepărtate ale Universului, cu o precizie fără precedent.

În același timp, cercetătorii de la bordul navelor aflate în cele două "gemene" troiene nu au neglijat nici vecinătatea imediată, unde distanțele se măsurau doar în milioane de kilometri. Ei au cercetat sute de asteroizi prinși în această vastă capcană gravitațională și au efectuat scurte excursii pentru a-i vizita pe cei mai apropiați dintre ei. În câțiva ani, s-au aflat mai multe lucruri despre compoziția acestor corpuri cerești minore decât în cele trei secole de când fuseseră descoperite. Rutina lipsită de evenimente, întreruptă doar de schimbările de personal și de revenirile regulate pe Deimos pentru inspecții și modernizarea echipamentului, dura deja de treizeci de ani și puțini își mai aminteau scopul pentru care *Goliath* și *Hercules* fuseseră construite inițial. Chiar și membrii echipajelor lor arareori ajungeau să se gândească la faptul că se aflau într-o misiune de veghe, la fel ca paznicii care patrulau pe zidurile bătute de vânturi ale Troiei, cu trei mii de ani în urmă. Numai că ei așteptau un inamic pe care Homer nu și l-ar fi putut imagina niciodată.

22 - RUTINA

Deși misiunea curentă a căpitanului Singh, desfășurată la egală distanță de Soare și Jupiter, fusese denumită cea mai singuratică slujbă din întreg Sistemul Solar, erau rare ocaziile în care se simțea singur. Adeseori își compara situația cu cea a marilor navigatori din trecut, precum Cook sau pe nedrept ponegritul Bligh. Aceștia nu avuseseră la dispoziție nici un mijloc de comunicație cu porturile de reședință sau cu familiile lor pe perioade de luni — uneori ani — de zile și fuseseră obligați să trăiască în spații aglomerate și neigienice, în contact strâns cu o mână de camarazi ofițeri și numeroși marinari neciopliți și de multe ori răzvrățiți. Chiar făcând abstracție de pericolele externe precum furtunile, bancurile de nisip ascunse, atacurile inamicilor și băștinașii ostili, viața la bordul unei nave în vremurile de demult trebuie să fi fost o bună aproximare a Infernului.

E adevărat că nu exista mai mult spațiu de locuit la bordul lui *Goliath* decât fusese pe corabia *Endeavour*, lungă de treizeci de metri, a căpitanului Cook, dar absența gravitației însemna că ei putea fi folosit mult mai eficient. Și, firește, facilitățile aflate la dispoziția echipajului erau incomparabil superioare. Pentru distracție, ei aveau acces imediat la tot ce crease arta și cultura umană — până cu numai câteva minute înainte. Întârzierea în schimbul de informații cu Pământul era aproape singura privațiune pe care erau nevoiți s-o îndure.

În fiecare lună sosea câte o navetă rapidă de pe Lună sau de pe Marte, aducând chipuri noi și ducându-i pe membrii personalului acasă, pentru vacanță. Sosirea așteptată cu nerăbdare a navei-curier, cu obiectele care nu puteau fi transmise prin radio sau prin intermediul legăturilor optice, era singura întrerupere a unei rutine de-acum bine statornicite.

Asta nu însemna că viața la bordul navei ar fi fost cumva lipsită de probleme — tehnice și psihologice, serioase și banale...

— Domnule profesor Jamieson?

— Da, domnule comandant.

— Adineauri David mi-a atras atenția asupra statisticii exercițiilor dumentale fizice. Se pare că ai lipsit de la ultimele două ședințe la "roata de ocnă".

— Ăă... trebuie să fie o greșeală.

— Fără îndoială. Dar a cui? Am să te pun în legătură cu David.

— Mă rog, probabil că oi fi lipsit de la o ședință. Am fost foarte ocupat cu analizarea probelor acelea aduse de pe Ahile. Am să recuperez mâine.

— Ai grijă s-o faci, Bill. Știu că e plictisitor, dar dacă nu-ți respecti programul de exerciții la jumătate din gravitația standard, n-ai să mai fii în stare să te mai plimbi vreodată pe Marte — ca să nu mai vorbim de Pământ. Terminat comunicarea.

— Un mesaj de la Freyda, domnule căpitan. Pe 15 ale lunii, Toby susține un concert la Smithsonian. Zice că va fi un adevărat eveniment. Au reușit să facă rost de pianul de concert original al lui Brahms. Toby va cânta una din propriile compoziții și Rapsodia lui Rahmaninov pe o temă de Paganini. Dorești un reportaj complet sau numai un semnal audio?

— N-am să mă pot bucura vreodată de nici una dintre ele, dar n-aș vrea să-i rănesc orgoliul lui Toby. Transmite urările mele de bine — și fă comandă pentru întreg memocipul.

— Domnul doctor Jaworski?

— Da, domnule căpitan.

— Se simte un miros neobișnuit dinspre laboratorul dumentale. Mi s-au plâns mai mulți de asta. Filtrele de aer nu par capabile să-l atenueze.

— Un miros? Ciudat? N-am remarcat nimic. Dar am să verific imediat.

— Domnule căpitan, s-a primit un mesaj de la Charmayne în timp ce dormeai. Nu e urgent, dar cetățenia marțiană o să-ți expire peste zece zile dacă nu o reînnoiești.. Durata curentă de transmisie până la Marte este de douăzeci și două de minute.

— Mulțumesc, David. Nu mă pot ocupa de asta acum. Adu-mi aminte mâine, la aceeași oră.

— Căpitanul Singh, nava de cercetare *Goliath*, către Rețeaua Solară de Știri. Am primit buletinul dumneavoastră acum două zile, dar nu l-am luat în

serios. Habar n-am avut că mai există astfel de nebuni. Nu, nu am întâlnit nici o astronavă extraterestră. Vă asigur că vă vom înștiința când o vom face.

— Sonny?

— Aici, dom' căpitan.

— Felicitări pentru masa festivă de aseară. Dar distribuitorul meu de săpun s-a golit din nou. Poți să mi-l umpli? Aromă de brad, de data asta — m-am săturat de-atâta lavandă.

Prin consens general, Sonny era al doilea personaj de pe navă, în ordinea importanței. Unii îl considerau chiar mai important decât căpitanul.

Statutul său oficial de steward al navei nu prea sugera rolul jucat de către Sonny Gilbert la bordul lui *Goliath*. El era domnul Aranjează-Tot, *par excellence*, capabil să se descurce la fel de bine în problemele umane și tehnice — cel puțin la un nivel de gospodărire generală. Cei mai îndărătnici dintre roboții însărcinați cu curățenia începeau să funcționeze corespunzător când apărea el prin preajmă iar tinerii savanți îndrăgostiți, indiferent de sex, păreau să aibă mai multă încredere în el decât în programul SHIPDOC-PSYCH. (La urechile căpitanului Singh ajunseseră zvonuri privind o remarcabilă colecție de stimulente sexuale, reale și virtuale, aflată în posesia lui Sonny, dar erau lucruri pe care un comandant înțelept prefera să nu le știe.)

Faptul că, indiferent de metoda de determinare, Sonny avea cel mai scăzut coeficient de inteligență dintre toți cei aflați la bord era complet irelevant; eficiența, caracterul prietenos și deosebita sa amabilitate erau singurele lucruri care contau. Când un vestit cosmolog aflat în vizită l-a numit, într-un acces de pică, "imbecil", căpitanul Singh i-a tras un perdaf zdravăn și l-a pus să-și ceară scuze. Întrucât acesta a refuzat, a fost trimis acasă cu naveta următoare, în ciuda protestelor viguroase de pe Pământ.

Deși acesta a fost un caz excepțional, întotdeauna exista o anumită tensiune între membrii echipajului și pasagerii-savanți. De regulă, această stare de spirit era suportabilă și lua forma unor glume sau, câteodată, a unor farse. Dar, când era vorba de niște situații neobișnuite, toată lumea coopera fără rezerve, indiferent de îndatoririle oficiale ale fiecăruia.

Dat fiind că David veghea neîncetat asupra tuturor sistemelor funcționale ale lui *Goliath*, nu era necesar un serviciu de pază permanent. În timpul

"zilei", nici una dintre echipele A sau B nu dormea, deși numai una din ele era de serviciu; apoi întreaga navă trecea la programul de somn pentru opt ore. În cazul unei situații neprevăzute, David ar fi reacționat oricum mai repede decât orice ființă umană. Mai mult, dacă era vorba de ceva pe care nici el nu-l putea rezolva, ar fi fost probabil mai bine ca ambele echipaje să fie lăsate să doarmă în ultimele secunde care le-ar mai fi rămas de trăit.

Ziua pe navă începea la ora 6.00 după Timpul Universal, dar întrucât sala de mese era prea mică echipajul care intra primul de serviciu avea prioritate la micul dejun de la ora 6.30. Echipajul B mânca la 7.00 iar pasagerii-savanți erau nevoiți să aștepte până la 7.30. Cu toate acestea, deoarece automatele puteau furniza la orice oră gustări, nimeni nu a trebuit să sufere vreodată de foame.

Exact la ora 8.00, căpitanul Singh le reamintea tuturor programul zilei și comunica toate știrile importante. După care echipajul A pleca la datorie, savanții mergeau la laboratoarele și consolele lor iar echipajul B dispărea în compartimentele personale mici dar luxoase, ca să se pună la curent cu emisiunile de știri transmise peste noapte, să se conecteze la sistemele informative și distractive ale navei, să întreprindă unele studii și, în general, să-și ocupe timpul până la schimbul de la ora 14.00.

Acesta era orarul obișnuit, supus însă unor modificări frecvente, atât planificate cât și neprevăzute. Cele mai interesante erau excursiile prilejuate de observarea unor asteroizi aflați în trecere.

Nu era adevărat că, așa cum remarcase un astronom blazat, "dacă ai văzut un asteroid, i-ai văzut pe toți". (Respectivul era expert în coliziunea galaxiilor, așa încât ignoranța sa privind astfel de detalii minore era de înțeles.) În realitate, asteroizii erau tot atât de diverși pe cât erau de diferiți în dimensiuni — de la Ceres, cu un diametru de o mie de kilometri, până la bolovanii anonimi de mărimea unei vile modeste.

Cei mai mulți dintre ei nu erau de fapt alcătuiți decât din roci, de tipuri perfect familiare pe Pământ și pe Lună — bazalt și granit, materialele de construcție de înaltă calitate specificate de către arhitectul inițial munților Alpi și Himalaya.

Alții conțineau în special metale — fier, cobalt și elemente mai rare, inclusiv aur și platină. Unii asteroizi destul de mici ca dimensiuni ar fi valorat mii de miliarde de dolari înainte ca transmutația comercială să facă aurul ceva mai ieftin decât alte metale mult mai utile, precum cuprul sau plumbul.

Cu toate acestea, asteroizii care prezentau cel mai mare interes pentru știință erau aceia care conțineau mari cantități de gheață și de compuși ai carbonului. Unii dintre ei erau comete stinse — sau comete care urmau să se nască, atunci când valurile schimbătoare ale câmpurilor gravitaționale aveau să le împingă către flăcările generatoare ale Soarelui.

Asteroizii carbonici continuau să ascundă multe mistere. Existau indicii — deși în privința dovezilor se purtau încă dispute aprinse — că unii dintre ei făcuseră cândva parte dintr-un corp ceresc mult mai voluminos, poate chiar o planetă suficient de mare și suficient de caldă pentru a avea oceane. Și, dacă așa stăteau lucrurile, de ce n-ar fi adăpostit chiar și forme de viață? Câțiva paleontologi și-au pus în joc reputația susținând că descoperiseră fosile în asteroizi și, cu toate că majoritatea colegilor lor pufniseră disprețuitor la această idee, un verdict definitiv încă nu fusese dat.

Ori de câte ori apărea un asteroid interesant prin preajmă, savanții de pe *Goliath* se împărțeau în două tabere: chiar dacă nu se ajungea niciodată la confruntări deschise, ocuparea locurilor în sala de mese suferea modificări subtile. Astrogeologii doreau să mute nava — împreună cu tot echipamentul de laborator — pentru realizarea contactului cu ținta, astfel încât să o poată cerceta în voie. Cosmologii se împotriveau cu strășnicie acestei idei; liniile lor de referință atent determinate ar fi fost modificate, ceea ce ar fi dus la distrugerea întregului lor sistem interferometric — și asta doar pentru niște amărăți de bolovani de stâncă.

Punctul lor de vedere era just și, în cele din urmă, geologii cădeau la învoială, într-o manieră mai mult sau mai puțin elegantă. Asteroizii mai mici puteau fi vizitați de către sondele-robot, capabile să preleveze eșantioane și să îndeplinească majoritatea operațiunilor fundamentale de cercetare. Era mai mult decât nimic, dar dacă asteroidul se afla la peste un milion de kilometri depărtare, întârzierea în transmiterea mesajelor pe traseu! *Goliath* — sondă — *Goliath* devenea intolerabilă. "Cum ți-ar plăcea ție să aplici o lovitură de

ciocan, se plânsese odată un geolog, și să fii nevoit să aștepti un minut până să afli că ai ratat lovitura?"

Așa încât pentru asteroizii cu adevărat importanți aflați în trecere, ca de exemplu Patrocle și Ahile — niște troieni importanți — naveta lui *Goliath* putea fi pusă la dispoziția savanților zeloși. Nu mai mare decât un automobil obișnuit, aceasta putea asigura funcționarea sistemelor vitale de bază pentru pilot și trei pasageri pentru o durată de până la o săptămână, permițându-le să efectueze o examinare destul de detaliată a planetoidului virgin și putând aduce înapoi câteva sute de kilograme de eșantioane bine documentate.

În medie, căpitanul Singh trebuia să organizeze astfel de expediții la fiecare două sau trei luni. Le considera niște evenimente binevenite, întrucât aduceau o oarecare varietate în viața la bordul navei. Și nu era greu de observat că până și savanții care își exprimau cel mai vehement disprețul față de această activitate de scormonire a rocilor urmăreau imaginile video transmise de la fața locului cu același interes ca toți ceilalți.

Ei ofereau pretexte felurite:

"Îmi dă ceva din senzația pe care trebuie să o fi avut stră-stră-stră-străbunicii mei, când au urmărit primii pași pe Lună făcuți de Armstrong și Aldrin."

"În felul acesta, pentru o săptămână, cel puțin trei dintre copiii stâncilor ne scutesc de prezența lor aici. Asta înseamnă și mai mult loc în sala de mese."

"Nu e nevoie să-mi citezi mai târziu cuvintele, domnule căpitan, dar dacă au existat vreodată vizitatori ai Sistemului Solar, este posibil ca aici să se fi debarasat de o parte din gunoaie. Sau poate că au lăsat chiar și un mesaj pentru noi, pentru când vom fi destul de avansați ca să-l înțelegem."

Uneori, în timp ce-i urmărea pe colegii săi plutind pe deasupra peisajelor miniaturale pe care nimeni nu le mai vizitase până atunci — și probabil că nimeni nu avea s-o mai facă vreodată — Singh se simțea îmboldit să părăsească nava și să se bucure de libertatea spațiului cosmic. Probabil că nu i-ar fi fost greu să găsească un pretext pentru asta; secundul abia aștepta ocazia să preia comanda pentru o vreme. Dar ar fi fost o încărcătură suplimentară — o pacoste chiar — în spațiul restrâns al navetei și n-ar fi putut justifica un asemenea privilegiu.

Și totuși, era păcat să petreci câțiva ani în mijlocul acestei veritabile Mări a Sargaselor, plină de planetoizi aflați în derivă, și să nu ajungi să pui piciorul pe vreunul din ei.

Într-o bună zi va trebui, cu siguranță, să faci ceva în această privință.

23 - ALARMA

A fost ca și cum santinelele aflate pe zidurile Troiei ar fi zărit primele scânteieri ale razelor de soare pe sulile îndepărtate. Dintr-odată, totul s-a schimbat.

Și totuși, pericolul se afla încă la mai bine de un an depărtare. Oricât de înspăimântător ar fi fost, nu exista senzația de criză imediată; mai mult chiar, dăinuia și acum speranța ca observațiile inițiale, făcute în pripă, să fi fost afectate de vreo eroare. Poate că, la urma urmei, noul asteroid nu va nimeri Pământul, așa cum se mai întâmplase în trecut cu atâția alții.

David îl trezise pe Singh cu această veste la 5.30 TU. Era pentru prima dată când întrerupea somnul comandantului de la începutul misiunii.

— Îmi cer scuze, domnule căpitan, dar e clasificată ca Prioritate Absolută. N-am mai avut de-a face cu așa ceva până acum.

Nici Singh, care se trezise instantaneu. În timp ce citea faxul spațial și privea orbitele Pământului și ale asteroidului prezentate de acesta, a avut senzația că o mână de gheață îi strânge inima. Sperase să fie vorba de o greșeală, dar chiar din prima clipă s-a convins de gravitatea faptelor.

Și deodată, în mod paradoxal, s-a simțit cuprins de o senzație de bună dispoziție. Acesta era motivul pentru care fusese construit *Goliath*, cu decenii în urmă.

Iar pentru el, aceasta era clipa destinului. În Golful Curcubeelor, pe când nu mai era doar un copil, se confruntase cu o provocare — și biruise. Acum avea de făcut față unei provocări infinit mai puternice.

Acesta era motivul pentru care se născuse.

Niciodată să nu-i dai cuiva o veste proastă pe stomacul gol. Căpitanul Singh așteaptă până când toți cei aflați la bord luată micul dejun, iar apoi le comunică faxul primit de pe Pământ și completarea sosită o oră mai târziu.

— Toate programele și toate proiectele de cercetare sunt, firește, anulate. Personalul științific se va întoarce pe Marte cu naveta următoare, în vreme ce noi ne vom pregăti pe *Goliath* pentru ceea ce va fi cu siguranță cea mai importantă misiune pe care această navă — de fapt, *oricare* altă navă — a primit-o vreodată.

Detaliile urmează a fi definitivare acum și pot fi modificate mai târziu. Așa cum sunt sigur că știți, planurile pentru un propulsor masiv capabil să devieze traiectoria unui asteroid de dimensiuni rezonabile au fost întocmite cu ani în urmă. A primit chiar un nume: ATLAS. De îndată ce toți parametrii misiunii vor fi cunoscuți, acele planuri vor fi definitivare iar Șantierul Deimos vor trece la construirea sa cu maximum de viteză. Din fericire, toate componentele necesare sunt elemente standardizate — rezervoare de combustibil, propulsoare, sisteme de comandă și structura de rezistență care le va reuni. Așa încât instalațiile de nanoasamblare pot termina în câteva zile construcția lui ATLAS.

Pe urmă el va trebui cuplat cu *Goliath*, așa că e nevoie să ajungem pe Deimos cât mai repede posibil. Asta ne va oferi unora dintre noi prilejul de a ne revedea familiile de pe Marte. O veche vorbă pământeană spune: "E un vânt nenorocit care nu aduce binele nimănui..."

Vom lua cu noi doar atât combustibil cât să ne ajute să-l transportăm pe ATLAS până la Jupiter și vom face realimentarea la stația orbitală Europa. Apoi va începe *adevărată* misiune — întâlnirea cu asteroidul. La acea dată, se va afla la numai șapte luni de impactul cu Pământul — dacă într-adevăr va avea loc un impact.

Va trebui să cercetăm asteroidul, să găsim o fundație adecvată, să-l instalăm pe ATLAS, să verificăm toate sistemele și să pornim motoarele de propulsie. Desigur, efectul său asupra unui corp cântărind câteva miliarde de tone va fi aproape prea mic ca să poată fi măsurat. Dar o deviere de câțiva centimetri, dacă va putea fi aplicată înainte de-a trece de orbita lui Marte, va fi suficientă să-l facă să rateze ținta Pământ cu câteva sute de kilometri...

Singh se opri, ușor stânjenit. Toate acestea erau lucruri elementare pentru membrii echipajului, dar geologii și astrochimiștii nu erau familiarizați cu el. Se îndoia tare mult că aceștia ar putea să-i spună cele trei legi ale lui Kepler, darămite să calculeze o orbită.

— Nu mă pricep prea bine la discursuri însuflețitoare și nu cred că e nevoie de așa ceva. Știți cu toții ce aveți de făcut și nu avem timp de irosit. Chiar și câteva zile pierdute acum ar putea să însemne diferența dintre o inofensivă trecere "pe lângă" și sfârșitul istoriei — cel puțin pe Pământ.

Și încă un lucru. Denumirile sunt foarte importante — uitați-vă la toți asteroizii troieni din jurul nostru. Tocmai am primit denumirea oficială de la UAI. Nu știu care erudit a cercetat mitologia indiană și a dat peste zeița morții și a distrugerii.

Numele ei este Kali.

24 - ÎN PERMISIE

— *Cum* arătau de fapt marțienii, tăticule?

Robert Singh își privi cu dragoste fiica în vârstă de zece anii în mod oficial, deși planeta pe care locuia nu efectuase decât cinci rotații în jurul Soarelui de când se născuse. Nu puteai să-i ceri unui copil să aștepte 687 de zile între aniversări, așa încât asta era una din reminiscențele păstrate ale calendarului terestru. Când în sfârșit avea să se renunțe la ea, Marte își va fi tăiat încă una dintre legăturile cu planeta mamă.

— Știam c-ai să mă întrebi, răspunse el. De aceea m-am documentat. Ia ascultă...

"Cei care nu au văzut niciodată un marțian viu cu greu își pot imagina groaza neobișnuită stârnită de apariția sa. Gura ciudată în formă de V, cu buza de sus țuguată, absența sprâncenelor, absența bărbiei sub buza de jos de formă triunghiulară, freamătul neîncetat al acestei guri, grupurile de tentacule ca de Gorgonă..."

— Ce-i aia o gorgonă?

— Un monstru cu chip de femeie, care în loc de păr avea niște șerpi.

— Pfu!

— "...și, mai presus de toate, extraordinara intensitate a ochilor săi imenși devin dintr-odată periculoase, intense, inumane, slute și monstruoase. Pielea cafenie și unsuroasă are ceva de ciupercă, iar încetineala stângace a mișcărilor greoaie crează o senzație nespus de dezgustătoare". Ei bine, Mirelle, acum știi.

— Da' ce citești acolo? A, ghidul pentru DisneyMars! Când mergem acolo?

— Asta depinde de cât de conștiincios îți va face o anumită domnișoară lecțiile.

— Nu-i corect, tăticule! N-am avut timp de când te-ai întors!

Singh simți un scurt spasm de vinovăție. Ori de câte ori reușise să scape de la operațiunile de asamblare ale lui ATLAS și de la verificările de pe Șantierul Deimos, avusese tendința să-și monopolizeze fiica și pe fratele ei mai mic. Speranțele de a face niște vizite cât mai discrete pe Marte se năruiseră instantaneu când îi văzuse pe reprezentanții presei așteptându-l la Port Lowell. Nu-și dăduse seama că devenise al doilea om de pe planetă în privința celebrității.

Cel mai celebru era, firește, doctorul Millar. Descoperirea a lui Kali schimbase — și probabil avea să mai schimbe — cursurile mai multor vieți decât oricare alt eveniment din istorie. Deși fuseseră implicați în vreo cinci sau șase întâlniri electronice, cei doi oameni nu se cunoscuseră încă personal. Singh evitase o astfel de confruntare; nu aveau nimic nou să-și spună unul altuia și era evident că astronomul amator nu reușise să-și păstreze cumpătul în fața acestei neașteptate celebrități. Devenise arogant și condescendent și întotdeauna se referea la Kali ca la "asteroidul meu". Ei bine, mai devreme sau mai târziu, co-planetarii săi, marțienii, aveau să-l facă să-și vadă lungul nasului; se pricepeau de minune la asta.

DisneyMars era minuscul prin comparație cu celebrii săi precursori tereștri, dar îndată ce te aflai înăuntru nu aveau cum să-ți mai dai seama de asta. Prin intermediul unor diorame și al unor proiecții holografice, Marte era prezentat așa cum crezuseră sau visaseră oamenii că ar putea fi și așa cum sperau că va fi într-o bună zi. Deși unii critici obiectau că o ședință Brainman

putea crea exact aceeași experiență, lucrul acesta era pur și simplu neadevărat. Era de ajuns să privești un copil marțian mângâind o bucată de rocă terestră veritabilă ca să-ți dai seama de diferență.

Martin era mult prea mic ca să se poată bucura de această excursie, așa că a fost lăsat în grija sigură a ultimului model de robot casnic Dorcas. Nici Mirelle nu era suficient de coaptă pentru a pricepe tot ce vedea, dar părinții ei știau că n-avea să uite niciodată această vizită. Fetița țipă încântată și totodată temătoare când feroasele arătări imaginate de H.G. Wells ieșiră din cilindrii lor și privi cu gura căscată de uimire cum tripozii lor monstruoși călcau maiestuos pe străzile părăsite ale unui oraș straniu, necunoscut: Londra din epoca victoriană.

Și o îndrăgi pe frumoasa Dejah Thoris, prințesa de pe Helium, mai ales când aceasta spuse pe un ton mios:

"Bun venit în Barsoom, Mirelle". Cu toate acestea, John Carter aproape că fusese eliminat din scenariu: cu siguranță că astfel de personaje sângeroase nu erau genul de imigranți pe care Camera de Comerț de pe Marte ținea să-i încurajeze. Săbiile, nici atât! Păi, dacă nu erau mânuite cu mare atenție, aceste piese metalice prelucrate cu o iresponsabilitate de-a dreptul criminală puteau provoca răni grave spectatorilor...

Mirelle se arătă la fel de fascinată de fiarele stranii pe care Burroughs le împrăștiase cu atâta dărnicie în peisajul marțian. În orice caz, își mărturisi nedumerirea în privința unui exemplar exobiologic peste care Edgar Rice trecuse cu destulă ușurință.

— Mamă, spuse ea, și eu m-am născut dintr-un ou? Carmayne râse.

— Da și nu, răspunse ea. Dar în mod cert nu a fost ca acela pe care l-a făcut Dejah. Când ajungem acasă am să cer Bibliotecii să ne explice diferența.

— Și chiar aveau mașini care puteau să facă aer, pentru ca oamenii să poată să respire afară?

— Nu, dar ideea bătrânului Burroughs a fost corectă. Este exact ceea ce încercăm să facem noi acum. Ai să vezi când o să trecem prin secțiunea Bradbury.

Dinspre dealuri se apropia un obiect ciudat.

Era o mașină asemenea unei insecte, verde la culoare precum jadul, o călugăriță alergând delicat prin aerul răcoros, cu nenumărate diamante verzi nedeslușite clipind pe corp, alături de nestemate roșii ce scânteiau ca niște ochi poliedrici. Cele șase picioare ale arătării cădeau asupra șoselei străvechi cu sunetul unei ploii răzlețe ce se îndepărta, iar din spatele mașinii un marțian cu aur topit în loc de ochi privea în jos la Tomas de parcă ar fi privit într-o fântână...

Mirelle fu fascinată și totodată nedumerită de întâlnirea nocturnă dintre pământean și marțian, fiecare dintre ei fantoma celuilalt. Într-o zi avea să înțeleagă că fusese o întâlnire fugară între cele două epoci, peste abisul timpului. Se arată încântată de corăbiile nisipurilor ce alunecau pe suprafața deșerturilor, păsările-flacără incandescente de pe nisipurile răcoroase, păienjenii aurii care împrăștiau plase diafane, ambarcațiunile plutind ca niște flori de bronz pe canalele largi. Și plânse când orașele de cristal se prefăcură în praf și pulbere în fața invadatorilor de pe Pământ.

"De la Marte așa cum nu a fost niciodată — la Marte așa cum va fi", anunța afișul de la intrarea în ultima galerie. Căpitanul Singh nu se putu abține să zâmbească la acel "va fi" tipic, marțian prin aplombul exprimat. Pe bătrânul și obositul Pământ s-ar fi scris "ar putea fi".

Ultima expoziție era aproape desuetă prin simplitatea sa, dar nu mai puțin frapantă. Șezură într-un întuneric aproape total în fața unei vitrine, privind în jos către o mare de ceață, în vreme ce Soarele îndepărtat se ridica în spatele lor.

— Valea Mariner, Labirintul Noptii așa cum arată astăzi, rosti o voce blândă pe un fond muzical suav.

Ceața se destrămă odată cu răsăritul Soarelui, rarefiindu-se până la consistența unor vapori firavi. În fața ochilor lor apăru vasta întindere de canioane și maluri abrupte ale celei mai mari văi din Sistemul Solar, cu contururile vizibile clar și precis până la orizont, fără estomparea datorată

distanței care dădea senzația de perspectivă unor imagini similare din mult mai micul Grand Canyon din America de Vest.

Era de o frumusețe austeră, cu nuanțele sale de roșu, ocru și purpuriu — nu atât ostil, cât mai curând teribil de indiferent față de viață. Ochii căutau în zadar o urmă cât de mică de albastru sau de verde.

Soarele traversă cu repeziciune bolta cerească; umbrele se prelinseră asemenea unor valuri de cerneală peste fundul canionului. Se lăsă noaptea; stelele scânteiară fulgerător, alungate apoi de un nou răsărit de soare.

Nimic nu se schimbase... sau poate că da! Să fie o simplă părere sau orizontul nu mai avea contururile atât de clar definite?

Încă o "zi" și nu mai încăpu nici o îndoială. Contururile riguroase ale reliefului deveniră estompate; stâncile și prăpăstiile îndepărtate nu se mai distingeau cu aceeași claritate. Marte se schimba...

Zilele, săptămânile, lunile — poate că erau chiar decenii — trecură în zbor. Iar acum schimbările erau dramatice.

Palida nuanță de roz-portocaliu a cerului lăsase loc culorii bleu și în sfârșit se formau nori adevărați — nu doar niște cețuri firave care să dispară odată cu zorile. Iar jos, pe fundul canionului, câteva petice de verde se răspândeau acolo unde altădată nu vedeai decât rocă stearpă. Deocamdată nu existau copaci, dar lichenii și mușchii pregăteau terenul.

Dintr-odată, ca prin farmec, apărură bălți de apă, cu suprafețele calme și neîncrețite de vânt în lumina Soarelui, fără să se preschimbe instantaneu în vapori, așa cum s-ar fi întâmplat astăzi pe Marte. Pe măsură ce viziunea asupra viitorului se desfășura, bălțile deveneau lacuri și se contopeau pentru a da naștere unui râu. Pe malurile lui, copacii răsăreau brusc. Pentru ochii obișnuiți cu proporțiile terestre ai lui Robert Singh, trunchiurile lor păreau atât de zvelte încât nu-i venea să creadă că puteau avea mai mult de doisprezece metri înălțime. În realitate — dacă așa ceva putea fi numit realitate! — ei ar fi depășit și cei mai înalți arbori sequoia: minimum o sută de metri în această gravitație scăzută.

Acum punctul de observație se schimba. Zburară către est, de-a lungul Văii Mariner, traversând Abisul Zorilor, apoi spre sud, către marea câmpie Hellas, zona depresionară a planetei. Vasta întindere de uscat dispăruse.

În timp ce privea în jos la oceanul de vis al unei ere viitoare, un potop de amintiri se revărsă în mintea lui Robert Singh, cu o forță atât de copleșitoare încât pentru o clipă aproape că-și pierdu controlul. Oceanul Hellas dispăru; se afla din nou pe Pământ, pășind de-a lungul plajei africane străjuite de palmieri, împreună cu micuțul Toby și cu Tigrette pe urmele lor. I se întâmplase oare asta cu *adevărat*, odată ca niciodată, sau era un fals trecut, amintirea împrumutată de la o altă persoană?

Desigur, nu se îndoia cu adevărat, dar acea scurtă incursiune în trecut fusese atât de vie încât lăsase în urma ei o imagine remanentă care-i ardea în creier. Cu toate acestea, sentimentul de tristețe făcu repede loc unei stări de mulțumire melancolică. Nu-l încerca nici un regret — Freyda și Toby erau amândoi sănătoși și fericiți (numai bine, se făcuse timpul să poarte o convorbire cu ei!), cu familii numeroase care să se îngrijească de ei. Li părea rău, totuși, că Mirelle și Martin n-aveau să cunoască niciodată bucuria de a avea prieteni non-umani ca Tigrette. Animalele de casă de orice fel erau un lux pe care Marte încă nu și-l putea permite.

Călătoria în viitor se termină cu o imagine a planetei Marte văzută din spațiu — câte secole sau milenii de acum încolo? — polii ei nemaifiind acoperiți de calote de bioxid de carbon înghețat, căci fasciculele de lumină solară reflectate de niște oglinzi cu o deschidere de o sută de kilometri, amplasate pe orbită, puseseră capăt iernii lor vechi de când lumea. Imaginea se estompă, înlocuită de cuvintele "Primăvara anului 2500". "Nu pot decât să sper că așa va fi, deși nu voi ști niciodată", își spuse Robert Singh în timp ce ieșeau în tăcere. Chiar și Mirelle era neobișnuit de liniștită, de parcă se străduia să delimiteze realul de imaginar în ceea ce văzuse.

În timp ce traversau sasul către vehiculul Marscar presurizat care-i adusese de la hotel, expoziția le făcu o ultimă surpriză. Se auzi huruitul unui tunet îndepărtat — un sunet pe care numai Robert Singh îl auzise în realitate — și Mirelle scoase un mic țipăt în clipa în care o ploaie de picături fine căzu asupra lor dintr-un dispozitiv aflat deasupra capului.

"Ultima ploaie pe Marte a avut loc acum trei miliarde de ani — și nu a adus viață ținuturilor asupra cărora a căzut. Data viitoare va fi altfel. La revedere și vă mulțumim pentru vizită".

Robert Singh se trezi în toiul ultimei sale nopți de dinaintea plecării și rămase întins în pat, în întuneric, încercând să-și amintească momentele importante ale vizitei sale. Pe unele dintre ele — inclusiv clipele de tandrețe din urmă cu câteva ore — le înregistrase pentru play-back-uri viitoare; ele aveau să-i susțină moralul în lungile luni care îl așteptau.

Probabil că schimbarea ritmului respirației sale o deranjase pe Charmayne. Se întoarse către el și își sprijini brațul pe pieptul lui. Nu pentru prima oară, Singh își aminti cu un zâmbet cât de incomod putea fi acest gest pe planeta natală.

Preț de câteva clipe, nici unul din ei nu vorbi. Apoi, Charmayne spuse cu un glas somnoros:

— Mai știi povestirea aia a lui Bradbury pe care am citit-o — cea în care barbarii ăia de pe Pământ foloseau minunatele orașe de cristal pentru trageri la țintă?

— Desigur. "Luna va străluci la fel". M-a frapat că a fixat-o în anul 2001. Un pic cam optimist, nu ți se pare?

— Ei bine, cel puțin a trăit ca să vadă oamenii ajunși aici! Dar n-am putut scăpa de un gând, după ce am plecat de la DisneyMars — nu cumva ne purtăm exact în același fel, distrugând ceea ce am găsit?

— Nu mi-am închipuit c-am să aud vreodată un adevărat copil marțian vorbind astfel. Dar noi nu distrugem, ci creăm... Dumnezeu!

— Ce s-a-ntâmplat?'

— Păi, asta mi-a adus aminte de Kali. Ea nu e doar zeița distrugerii. În același timp ea creează o lume nouă, din ruinele celei vechi.

O lungă tăcere, după care:

— Este exact ceea ce nu conțesc să ne spună renăscuții. Știai că au organizat o misiune chiar aici, în Port Lowell?

— Sunt doar niște nebuni inofensivi. Nu cred c-or să deranjeze pe cineva. Vise plăcute, draga mea. Și, data viitoare când mergem în DisneyMars, îl luăm și pe Martin — îți promit.

25 - STAȚIA EUROPA

Robert Singh nu avu prea multe de făcut în timpul deplasării rapide de la Deimos/Marte până la Europa/Jupiter, în afară de studierea planurilor de acțiune în continuă schimbare transmise neîncetat de către SPACEGUARD și de cunoștința cu noii membri ai echipajului său.

Torin Fletcher, inginer principal la Șantierul Deimos, urma să supravegheze operațiile de realimentare atunci când tandemul *Goliath/ATLAS* avea să ajungă la stația de combustibil aflată pe orbită în jurul Europei. Zecile de mii de tone de hidrogen care trebuiau pompate la bordul ansamblului urmau să aibă o consistență de mâl — un amestec de lichid și solid, mai dens decât lichidul pur și necesitând astfel mai puțin spațiu de depozitare. Chiar și așa, volumul total era mai mare decât cel al ghinionistului *Hindenburg*, al cărui dezastru literalmente incendiar a pus capăt scurtei epoci a zborului cu mijloace de transport mai ușoare decât aerul — cel puțin pe Pământ. Mici dirijabile transportoare de mărfuri erau adeseori folosite pe Marte și se dovediseră a fi valoroase pentru cercetările efectuate în atmosfera superioară a planetei Venus.

Fletcher era un entuziast al dirijabilelor și se străduia din răspuțeri să-l convertească și pe Singh.

— Când vom începe *cu adevărat* explorarea lui Jupiter, spuse el, și vom trece de faza trimerii de sonde, atunci dirijabilele or să-și reintre în drepturi. Bineînțeles, întrucât atmosfera conține mai ales H₂, va trebui să fie un dirijabil cu hidrogen fierbinte. Nici o problemă! Închipuiește-ți: să zbori cu zeppelinul în jurul Marii Pete Roșii!

— Nu, mulțumesc frumos, replicase Singh. Nu la o gravitație de zece ori mai mare decât pe Marte.

— Pământenii pot să reziste, dacă stau culcați la orizontală. Sau pe niște saltele de apă.

— Dar de ce să te omori cu firea? Nu există nici o palmă de suprafață solidă — n-ai unde să asolizezi. Roboții pot să facă tot ce e nevoie, fără punerea în pericol a oamenilor.

— Țsta e exact genul de argumente folosit de oameni la începutul Epocii Spațiale. Și uită-te unde-am ajuns acum! Bărbații și femeile vor merge pe Jupiter pentru că... mă rog, pentru că există. Dar dacă nu-ți place Jupiter, cei zic de Saturn? Aproape aceeași gravitație ca a Pământului — și gândește-te ce peisaje! Să călătorești în zbor la mare altitudine, de unde să poți vedea inelele... Într-o bună zi asta o să reprezinte o importantă atracție turistică.

— E mai ieftin să te conectezi la un Brainman. Distracție cât cuprinde și riscuri ioc.

Fletcher izbucnise în răs când Singh citase vestitul slogan.

— Sunt convins că nu crezi în chestia asta.

Avea dreptate, firește, dar Singh nu ținea deloc să o recunoască. Elementul de risc era ceea ce distingea realitatea de imitațiile sale, oricât de perfecte. Iar disponibilitatea de asumare a riscurilor — mai mult chiar, de a le întâmpina cu bucurie, dacă erau rezonabile — era ceea ce dădea savoare vieții și o făcea să merite a fi trăită.

Un altul dintre pasagerii cu destinația Europa era specializat într-o tehnologie care părea și mai nelalocul ei aici decât aeronautica — și anume, submersibilele pentru mari adâncimi. În întreg Sistemul Solar, Europa era singurul corp ceresc care posedă oceane, ascunse sub o crustă de gheață care le proteja de spațiul cosmic. Căldura produsă de fluxul gravitațional imens al lui Jupiter — aceleași forțe care declanșau vulcanii pe satelitul învecinat, Io — împiedica oceanul planetar să înghețe.

Acolo unde exista apă sub formă lichidă, existau și speranțe de viață. Wijeratne petrecuse douăzeci de ani în explorarea abisurilor europene, atât în persoană cât și prin intermediul sondelor robotizate. Deși nu descoperise nimic, nu se simțea descurajată.

— Sunt sigură că există, spunea ea. Sper doar să o pot găsi înainte ca vreunul din microbii tereștri să se târască afară din gunoaiele noastre și să se instaleze.

Doamna doctor Wijeratne era de asemenea destul de optimistă în privința perspectivelor de viață la distanțe mult mai mari de Soare — în marele nor al cometelor aflat mult dincolo de Neptun.

— Acolo, departe, se găsesc din belșug și apă și carbon și azot, precum și toate celelalte substanțe chimice, li plăcea ei să spună. De *milioane* de ori mai multe decât pe planete. Și trebuie să existe radioactivitate — ceea ce înseamnă căldură și o rată sporită de producere a mutațiilor. În adâncurile cometelor, s-ar putea să existe condiții ideale pentru originea vieții.

Din păcate, doamna doctor Wijeratne urma să debarce la stația Europa și nu avea să meargă mai departe, spre Kali. Controversele ei prietenești dar lipsite de prejudecăți cu profesorul, Sir Colin Draker, membru al Societății Regale, le oferiseră celorlalți pasageri numeroase prilejuri de descrețire a frunților. Celebrul astrogeolog era singurul savant care rămăsese la bordul lui *Goliath* din efectivul inițial, fiind îndeajuns de cunoscut pentru a trece peste orice ordin de aducere acasă.

— Știu mai multe despre asteroizi decât orice alt om aflat în viață, argumenta el cu o acuratețe incontestabilă. Iar Kali este cel mai important asteroid din istorie. Vreau să ajung să-l ating cu mâna — ca un cadou pe care să mi-l fac la împlinirea a o sută de ani. Și pentru binele științei, firește.

Cât despre formele de viață aflate pe comete, sugerate de către doamna doctor Wijeratne, el nu avea dubii:

— Prostii! Hoyle și Wickremasinghe au sugerat asta încă de-acum un secol, dar nimeni nu a luat ipoteza în serios!

— Atunci ar fi timpul s-o facă. Și ținând cont că asteroizii — unii dintre ei, în orice caz — sunt niște comete moarte, ați căutat vreodată fosile? S-ar putea să merite efortul.

— Cinstit vorbind, Rani, cred că aș putea să-mi petrec timpul într-un mod mult mai folositor.

— Voi, geologii! Câteodată am impresia că voi înșivă sunteți niște fosile! Ți-aduci aminte cum ați răs de bietul Wegener și de teoria lui privind deriva continentelor, pentru ca, după moartea lui, să-l transformați în sfântul vostru tutelar?

Și așa mai departe — tot drumul până la Europa.

Europa, cel mai mic dintre cei patru sateliți galileeni ai lui Jupiter, era singurul corp ceresc din întregul Sistem Solar care putea fi confundat cu Pământul — dacă te aflai îndeajuns de aproape. În timp ce privea nesfârșita

întindere a banchizei de sub el, căpitanului Singh îi era ușor să-și închipuie că, de fapt, se afla pe orbita planetei sale natale.

Iluzia aceasta se risipi rapid când își întoarse ochii spre Jupiter. Gonind grăbită prin fazele sale la fiecare trei zile și jumătate, uriașa planetă domina cerul chiar și atunci când se afla în primul pătrar și nu se vedea din ea decât o "seceră" firavă. Căci atunci arcul acela de lumină cuprindea un disc negru imens, cu diametrul de douăzeci de ori mai mare decât cel al Lunii pe cerul Pământului, care acoperea stelele și eclipsa Soarele îndepărtat. Iar partea "nocturnă" a lui Jupiter era arareori complet întunecată; furtuni cu trăsnete, mai mari decât continentele terestre, fulgerau în permanență ca într-un schimb de focuri cu arme nucleare — și cu aceeași energie. Inele de lumină aurorală învăluiau de obicei polii și gheizere fosforescente izvorau din adâncurile neexplorate — probabil pentru totdeauna neexplorabile — ale planetei.

Când ajungea aproape de faza plină, planeta era și mai impresionantă. Atunci buclele și înfloriturile complicate ale centurilor de nori, mărșăluind veșnic paralel cu ecuatorul, puteau fi văzute în măreția lor policromă. De-a lungul lor se deplasau niște insule ovale palide — ca niște amibe întinse pe câte o mie de kilometri. Uneori, acestea păreau să accelereze cu atâta hotărâre printre norii din jurul lor încât nu era greu să-ți închipui că erau niște vietăți uriașe. Nu puține povestiri fantastice se inspiraseră tocmai din această ipoteză.

Dar adevărata vedetă a spectacolului era Marea Pată Roșie. Deși de-a lungul secolelor crescuse în dimensiuni sau devenise mai ștearsă, uneori dispărând aproape complet, acum era mai proeminentă decât fusese vreodată de când o descoperise Cassini în 1665. În timp ce rotația amețitoare de zece ore a lui Jupiter o făcea să treacă în goană peste fața planetei, aveai impresia că un ochi uriaș și însângerat cerceta intens și răuvoitor spațiul cosmic.

Nu era de mirare că, dintre toți cei aflați pe diferite baze planetare, lucrătorii de pe Europa aveau perioada de serviciu cea mai scurtă și rata cea mai ridicată de îmbolnăviri psihice. Lucrurile se amelioraseră întrucâtva atunci când instalațiile fuseseră mutate în centrul emisferei întunecate, acolo unde Jupiter era ascuns în permanență vederii. Totuși, chiar și acolo, psihologii

raportaseră că unii dintre pacienți credeau că acel ochi ciclopic, care nu clipea niciodată, îi urmărea, deși la mijloc se aflau trei mii de kilometri de rocă...

Îi urmărea, probabil, în timp ce furau comorile Europei. Satelitul era singura sursă importantă de apă — respectiv, de hidrogen — situată în interiorul orbitei lui Saturn. Cu toate că în norii de cometă de dincolo de Pluto se aflau cantități și mai mari, exploatarea lor nu era încă economică. Mai târziu, poate. Până una alta, Europa asigură cea mai mare parte a combustibilului pentru comerțul în cadrul Sistemului Solar.

Mai mult decât atât, hidrogenul "european" era superior celui terestru. Datorită eonilor de bombardament exercitat de câmpurile de radiații din jurul lui Jupiter, el conținea un procentaj mult mai mare al izotopului său mai greu, deuteriul. Nu mai era nevoie decât de o ușoară îmbogățire pentru a furniza amestecul optim pentru alimentarea unui motor cu fuziune.

Din când în când — nu prea des — Natura colaborează cu omenirea.

Era deja dificil de evocat viața dinaintea de Kali. Până la momentul pericolului mai rămăseseră încă destule luni, dar aproape toate gândurile și acțiunile erau concentrate asupra sa. "Și când te gândești, își amintea uneori cu ironie Robert Singh, că am acceptat postul ăsta pentru că-mi doream o misiune lipsită de probleme, înainte de-a mă pensiona cu rangul de căpitan plin!"

Nu se va întâmpla prea des să aibă timp pentru astfel de introspecții, căci rutina de altădată de pe navă fusese înlocuită acum de ceea ce secundul său numise "crize planificate". Totuși, ținând cont de complexitatea Operațiunii ATLAS, totul se desfășurase rezonabil. Nu se produsese întreruperi importante și programul se afla cu numai două zile întârziere față de ceea ce cândva păruse a fi un orar imposibil.

De îndată ce *Goliath/ATLAS* s-a stabilit pe o orbită staționară, procesul îndelungat de umplere a rezervoarelor cu două sute de mii de tone de amestec hidrogen-deuteriu, la treisprezece grade deasupra temperaturii de zero absolut, a început în mare grabă. Uzinele de electroliză de pe Europa puteau produce această cantitate într-o săptămână, dar transportarea ei pe orbită era cu totul altceva. Ghinionul a făcut ca două dintre tancurile de combustibil de

pe Europa să aibă nevoie de reparații importante care nu puteau fi efectuate la fața locului. Fuseseră transportate tocmai pe Deimos.

Și astfel, chiar dacă totul se desfășura fără probleme, umplerea voluminoaselor rezervoare avea să dureze aproape o lună. În acest interval de timp, Kali avea să ajungă cu o sută de milioane de kilometri mai aproape de Pământ.

V

26 - PROPULSORUL DE MASĂ

Foarte puțin din ceea ce fusese *Goliath* la început mai era vizibil acum. Una din părțile laterale era ascunsă în întregime sub rezervoarele și modulele de propulsie ale lui ATLAS, o masă compactă de țevi, conducte și cisterne, lungă de aproape două sute de metri. Ce mai rămăsese din navă era de asemenea acoperit de propriile rezervoare suplimentare. "N-o să avem parte de prea multă vizibilitate, reflectă Singh, până când nu ne vom fi debarasat de o parte din rezervoarele goale. Și, cu toată masa asta excedentară, n-o să obținem nici o accelerație prea mare, în ciuda îmbunătățirilor aduse motoarelor".

Era greu de crezut că viitorul omenirii ar putea depinde în bună măsură de această adunătură greoaie de componente metalice. Fusese proiectată și asamblată cu un singur obiectiv în minte: aducerea pe suprafața lui Kali a unui propulsor de masă, cât mai repede cu putință. *Goliath* nu era decât un intermediar — camionul spațial interplanetar. ATLAS era de fapt încărcătura de importanță esențială, care trebuia să ajungă la destinație la timp și în bune condiții.

Atingerea acestui obiectiv implica un număr extraordinar de compromisuri. Deși era esențial să se ajungă la Kali cu un minimum de

întârziere, suplimentarea vitezei nu se putea realiza decât pe seama reducerii sarcinii. Dacă *Goliath* consuma prea mult hidrogen pentru a ajunge la Kali, exista riscul să nu rămână suficient combustibil pentru a devia asteroidul de pe traiectoria sa distrugătoare și atunci întreaga strădanie ar fi fost în zadar.

Pentru reducerea timpului misiunii fără irosirea combustibilului, s-a luat în considerare la un moment dat și "accelerarea gravitațională" clasică, folosită de primele nave spațiale pentru explorarea zonelor îndepărtate ale Sistemului Solar. Astfel, *Goliath* ar fi trebuit să plonjeze în direcția lui Jupiter și să "fure" în trecere o parte din energia cinetică a uriașei planete, în tot cazul, planul a fost abandonat fără prea multă tragere de inimă, din pricina riscurilor implicate. Prea multe reziduuri circulau pe orbită în jurul lui Jupiter. Inelele sale subțiri, întinse până spre limitele atmosferei, și chiar fragmentele cele mai mici, puteau perfora rezervoarele de hidrogen de construcție ușoară, ironia soartei ar fi fost maximă dacă vreunul din microsateliții jupiterieni ar fi zădărnicit misiunea.

Spre deosebire de o lansare de pe suprafața unei planete, transferul orbital nu avea nimic spectaculos. Nu exista, desigur, nici un fel de zgomot și nici măcar vreun indiciu vizibil privind energiile impresionante implicate. Jetul de plasmă care îl propulsa pe *Goliath* era mult prea fierbinte pentru a emite radiațiile neînsemnate pe care le putea detecta ochiul uman; el își lăsa amprenta pe căările astrale în ultravioletul îndepărtat. Pentru spectatorii care priveau de pe complexul orbital de lângă Europa, singurul indiciu că *Goliath* începuse să se miște era micul nor de reziduuri lăsat în urmă: fragmente ale scutului termic, ambalaje aruncate, capete de sârmă și de bandă adezivă — toate deșeurile specifice unui proiect de construcție important, lăsate în urmă chiar și de către cei mai grijulii dintre lucrători. Nu era cel mai măreț dintre începuturi pentru o întreprindere atât de nobilă, dar *Goliath* și încărcătura sa numită ATLAS porniseră la drum ducând cu ele speranțele și temerile întregii omeniri.

O zi mai târziu, accelerând la o zecime din gravitație, *Goliath* trecea de cel de-al doilea satelit ca mărime, greu încercatul Callisto. Dar avea să treacă aproape o săptămână înainte de a evada în sfârșit din teritoriul jupiterian, traversând traiectoriile extrem de dezordonate ale sateliților cei mai

îndepărtați, gemenii Pasiphae și Sinope. La acea dată, se mișca atât de rapid încât nici măcar Soarele nu l-ar fi putut opri din drum. Dacă nu ar fi fost capabil să-și reducă din nou viteza, ar fi părăsit definitiv Sistemul Solar și ar fi început o călătorie nesfârșită printre stele.

Dar nici un comandant de aeronavă nu ar fi putut spera la o călătorie mai lipsită de evenimente. *Goliath* și *ATLAS* și-au realizat joncțiunea cu *Kali* cu douăsprezece secunde înainte de ora planificată.

— Am vizitat zeci de asteroizi, relatează Sir Colin Drake auditorului nevăzut aflat la o jumătate de miliard de kilometri în direcția Soarelui, dar nici acum nu pot să-mi dau seama de dimensiunile lor numai privind-i. Știu *cu exactitate* cât de mare este *Kali*, dar nu mi-ar fi greu să-mi închipui că l-aș putea cuprinde cu brațele.

Problema e că lipsește orice element de referință — nu există nimic care să dea ochiului vreun indiciu. Așa cum veți vedea, este acoperit cu cratere de impact puțin adânci, până la limita vizibilității. Cel mare, din centru-stânga, are de fapt o lărgime de circa cincizeci de metri, dar arată exact la fel ca și celelalte mai mici aflate în jurul său; cele mai mici pe care le puteți vedea au un diametru de câțiva centimetri.

Ești bun să mărești imaginea, David? Mulțumesc. Acum ne apropiem, dar imaginea nu s-a modificat prea mult. Mini-craterele pe care le vedem acum arată întocmai ca frații lor mai mari. Oprește-te aici, David. Chiar dacă am fi folosit o lentilă de amplificare, imaginea ar fi arătat cam la fel — cratere superficiale de toate mărimile posibile, până la cele făcute de către particulele de praf.

Acum să revenim la o imagine de ansamblu a lui *Kali*. Mulțumesc. Veți observa că practic culoarea lipsește, cel puțin pentru ochii noștri. Totul e aproape negru. Ați putea presupune că e vorba de un bulgăre de cărbune și nu v-ați afla prea departe de adevăr. Straturile exterioare conțin 90% carbon.

Totuși, în interior e altfel: fier, nichel, silicați, diferite tipuri de gheață — apă, metan, bioxid de carbon. Evident, a avut o istorie foarte complicată și de fapt sunt aproape sigur că este vorba de un întreg alcătuit din două corpuri de compoziții destul de diferite, intrate cândva într-o coliziune remarcabil de blândă și rămase apoi unite.

Poate că ați observat deja că, în timp ce vă vorbeam, unele cratere noi au intrat în câmpul vizual. Ziua lui Kali este destul de scurtă: trei ore și douăzeci și cinci de minute. Iar faptul că se rotește în jurul axei face ca misiunea noastră să fie și mai dificilă...

Putem vedea cealaltă parte, David? Centrul pe referința reticulară K5. Asta e...

Observați schimbarea de decor — dac-o putem numi așa. Șanțurile acelea trebuie să fi fost provocate de o altă ciocnire, de data aceasta una violentă. Probabil că în urmă cu zece miliarde de ani, Kali s-a aflat într-o regiune aglomerată a Sistemului Solar. Priviți valea aceea din dreapta sus — am botezat-o Grand Canyon. Nu are decât zece metri adâncime, dar dacă nu cunoști scara de amplificare ți-ar putea închipui cu ușurință că te afli în Colorado...

Așadar, avem aici un mic planetoid puternic afectat de acțiunea factorilor externi — de forma unei haltere pentru gimnastică sau a unei arahide — cu o masă de două miliarde de tone. Și, din nefericire, se deplasează pe o orbită retrogradă — respectiv în direcție opusă față de toate planetele. Nimic ieșit din comun în asta

— Halley face exact același lucru — dar asta înseamnă că impactul cu Pământul se va produce frontal — firește, în eventualitatea cea mai defavorabilă. Astfel că *trebuie* să-l deviem. Dacă n-o facem, atunci nu numai civilizația, dar și specia noastră va fi rasă de pe fața planetei.

Propulsorul de masă ATLAS a fost detașat de *Goliath* — prim plan pe ATLAS, te-aș ruga, David — și suntem angrenați acum în misiunea delicată de a-l instala pe Kali. Din fericire, gravitația asteroidului este atât de slabă — cam o zecime de miime din cea a Pământului — încât ATLAS cântărește aici doar câteva tone. Nu vă lăsați păcăliți, totuși. El continuă să posede întreaga sa masă și întregul său *moment mecanic*. Așa încât trebuie deplasat foarte, foarte lent și cu mare atenție... Mă credeți sau nu, principalele scule pentru această treabă sunt trolile și scripeții desueți, ancorați pe Kali.

În câteva ore, ATLAS va fi gata să-și aprindă jeturile. Firește, efectul său asupra lui Kali va fi aproape prea mic pentru a fi măsurat — o fracțiune de microgravitație. Îmi închipui că unii jurnaliști vor spune că va fi ca un șoarece

care împinge un elefant. Destul de adevărat — dar ATLAS poate să continue să împingă zile în șir și aici, în preajma lui Jupiter; nu trebuie decât să-i mișcăm pe Kali cu câțiva centimetri pentru ca acesta să rateze ținta Pământ cu câteva mii de kilometri.

Chiar și numai o sută ar fi la fel de buni ca un an-lumină.

27 - REPETIȚIE GENERALĂ

"Un sikh chel! Cum ar fi reacționat strămoșii mei hirsuți din India față de un astfel de apostat? Și dacă ar fi știut că mi-am depilat scalpul definitiv — ei bine, mi-ar fi trebuit mult noroc ca să scap cu viață..."

Acest gând trecu inevitabil prin mintea lui Robert Singh în timp ce-și aranja pe cap calota strâns mulată, își regla curelele de strângere și se asigura că plăcuțele oculare excludeau orice urmă de lumină. Pe urmă, într-un întuneric și o liniște desăvârșită, așteaptă ca automatul secvențial să preia inițiativa.

Mai întâi se auziră niște sunete extrem de slabe, atât de joase încât aproape că se puteau distinge vibrațiile separate. Pornind de la limita inferioară a audibilității, acestea urcară apoi octavă după octavă, până se pierdură la limita superioară, ba chiar *dincolo* de aceasta, căci deși Singh nu se ostenise niciodată să verifice, era destul de sigur că mecanismul urechilor sale nu putea reacționa nicicum la frecvențele care în acel moment erau transmise direct creierului său.

Liniștea reveni iar el așteptă să înceapă secvența mult mai complexă a calibrării vizuale.

La început, o senzație de culoare pură. Ar fi putut la fel de bine să plutească în centrul unei sfere fără nici o trăsătură distinctivă, cu suprafața interioară vopsită în roșul cel mai aprins. Nu se distingeau nici cea mai mică urmă de configurație sau de structură iar ochii începură să-l doară în încercarea de-a găsi ceva. Nu, nu era tocmai corect. Ochii nu interveneau câtuși de puțin în circuit.

Roșu, portocaliu, galben, verde — culorile obișnuite ale curcubeului, dar având o puritate de laser. În continuare, nici un fel de imagine — doar un câmp cromatic nealterat.

În sfârșit, începură să apară imagini. Mai întâi o rețea deschisă, ce se umplea rapid cu reticule care deveneau din ce în ce mai fine, până când nu se mai puteau distinge. Aceasta fu înlocuită de o secvență de forme geometrice — rotindu-se, extinzându-se, restrângându-se, trecând dintr-una în alta. Deși își pierduse în întregime simțul timpului, întregul program de calibrare durase mai puțin de un minut. Când, pe tăcute, senzația de alb complet îl învăluia asemenea unui viscol antarctic, știa că procesul de analizare se terminase și că sistemul de monitorizare al instalației Brainman se asigurase că circuitele sale neuronale erau corespunzător adaptate pentru a-i recepționa semnalele.

Uneori, deși foarte rar, un "mesaj de eroare" îi străbătea fulgerător câmpul conștiinței și trebuia să ia de la capăt întreaga secvență. De regulă, asta rezolva problema. În caz contrar, Singh știa că nu trebuie să insiste. O dată, când avusese nevoie să dobândească în grabă nu știu ce deprinderi, acționase comanda manuală în încercarea de a depăși blocajul electronic. Drept "recompensă" se alesese cu o etalare de imagini de coșmar, situate întotdeauna dincolo de limita puterii lui de înțelegere — ca fosfenele rezultate în urma apăsării globilor oculari, dar cu mult mai strălucitoare. Până să apuce să acționeze butonul de întrerupere, se pricopsise cu o durere de cap sfâșietoare și ar fi putut fi cu mult mai rău. Alienarea ireversibilă provocată de proasta funcționare a instalațiilor Brainman nu mai era la fel de des întâlnită ca în zilele de început ale acestui dispozitiv, dar continua să se întâmple.

De data aceasta, nu se produse nici un mesaj de eroare sau alt semnal de avertizare. Toate circuitele erau în regulă. Iar el era gata de recepție.

Deși într-un colț îndepărtat al rațiunii sale știa că de fapt se afla la bordul navei *Goliath*, căpitanului Singh nu i se păru deloc absurd să privească spre propria sa navă în vreme ce plutea alături de Kali. Totodată părea cât se poate de logic — chiar dacă era logica bizară a unui vis — ca ATLAS să fie deja instalat pe asteroid, deși "știa" că în realitate era încă atașat de Goliath.

Detaliile simulării erau atât de bine realizate încât putea vedea peticele de rocă golașă de pe Kali unde jeturile scuterului spațial măturaseră praful

vechi de când lumea. Asta era foarte adevărat; dar imaginea lui ATLAS și a ciorchinelui său de rezervoare de combustibil aparținea încă viitorului — după toate probabilitățile, urma să apară peste câteva zile. Cu ajutorul lui David, toate problemele tehnice privind poziționarea și ancorarea propulsorului masiv fuseseră rezolvate și nu aveau nici un motiv să creadă că vor întâmpina dificultăți în transformarea teoriei în practică.

— Gata pentru începerea derulării, spuse David. Ce punct de observație preferi?

— Polul nord al eclipticii. Distanța: 10 unități astronomice. Prezintă-mi toate orbitele.

— *Toate?* Sunt 54372 de corpuri în câmpul acesta vizual.

Pauza necesară lui David pentru a-și verifica datele din catalog trecu aproape neobservată!

— Scuze. Mă gândeam la planetele principale. Și oricare alt corp care intră în limita de o mie de kilometri față de Kali. Corecție — mai bine zis, o sută de kilometri.

Kali și ATLAS dispărură. Singh privea acum Sistemul Solar de undeva de sus, cu orbitele planetelor Saturn, Jupiter, Marte, Pământ, Venus și Mercur vizibile ca niște linii subțiri, strălucitoare. Pozițiile planetelor însele erau indicate cu ajutorul unor mici imagini emblematice — Saturn cu inelele sale, Jupiter cu centurile, Marte cu o calotă polară mică, Pământul ca un ocean vast, Venus ca un astru plin și alb, fără trăsături distinctive, iar Mercur ca un disc cu ciupituri ca de vărsat.

Kali era un craniu. Asta fusese ideea lui David și nimeni nu i-o contestase. Probabil că se uitase la definiția din enciclopedie și văzuse una din statuile zeiței indiene a distrugerii, purtându-și colierul sinistru.

— Centrează pe axa Kali-Pământ... mărește imaginea... Calculează!

Acum conștiința lui Singh era copleșită de acea fatidică secțiune conică — elipsa nenorocirii care conecta pozițiile curente ale lui Kali și a Pământului.

— Factorul de compresie temporală?

— Zece la a cincea.

La viteza aceea, fiecare secundă reprezenta o zi. Kali avea să ajungă la Pământ în câteva minute, nu în câteva luni.

— Încep derularea.

Planetele începură să se miște — Mercur accelerând pe pista sa, cea mai apropiată de Soare, până și Saturn cel greoi târându-se ca melcul de-a lungul orbitei proprii.

Kali își începu căderea în direcția Soarelui, continuând să se deplaseze numai sub acțiunea gravitației. Dar undeva, în câmpul conștiinței lui Singh, numerele se schimbau cu atâta repeziciune încât nu se mai distingeau. Brusc numărătoarea ajunsese la zero și, în aceeași clipă, David anunță:

— Aprindere!

"Ciudat, reflectă Singh, cum unele cuvinte rămâneau în uz la mult timp după ce-și pierduseră contextul inițial". "Aprindere" avea o vechime de cel puțin un secol, din perioada rachetelor chimice. Era imposibil ca jetul care asigura propulsia lui ATLAS — sau a oricărui alt vehicul spațial cu rază lungă de acțiune — să poată arde. Era vorba de hidrogen pur și, chiar dacă ar fi fost prezentă o cantitate oarecare de oxigen; ar fi fost prea fierbinte pentru combustie, care era un fenomen specific temperaturilor joase. Orice moleculă de apă ar fi fost separată instantaneu în atomii ei componenți.

Apărură alte numere, unele neschimbate, altele modificându-se foarte lent. Cel mai vizibil era afișată accelerația produsă de ATLAS în această lume fantomatică — niște valori de microgravitație asupra unei mase precum cea a lui Kali. Și tot acolo apăreau și acele diferențe vitale — modificările abia măsurabile imprimare poziției și vitezei asteroidului.

Zilele trecură cu repeziciune. Valorile numerice creșteau în mod constant. Mercur parcursese jumătate din traiectoria în jurul Soarelui, dar Kali nu prezenta nici acum vreun semn vizibil de abatere de la orbita sa naturală. Numai valorile crescătoare ale deviațiilor dovedeau că se îndepărta greoi de la traseul său străvechi.

— Mărește imaginea de cinci ori, comandă Singh, în momentul în care Kali trecu de Marte. Planetele exterioare dispărură în timp ce imaginea se mărea; dar efectul produs de zilele de accelerare neîntreruptă exercitată de ATLAS continua să rămână insesizabil.

— Terminat arderea, anunță David brusc. (Alt termen din copilăria astronauticii!) Numerele care înregistraseră impulsul și accelerația scăzură

instantaneu la zero. Kali se rotea din nou în jurul Soarelui numai datorită gravitației.

— Mărește de zece ori. Coboară compresia temporală la o mie.

Acum numai Pământul, Luna și Kali ocupau câmpul conștiinței lui Singh. La această scară extinsă, asteroidul părea să se miște nu de-a lungul unei eclipse, ci aproape în linie dreaptă — o linie care *nu* era îndreptată spre Pământ.

Singh știa foarte bine că nu trebuia să-și bazeze speranțele pe asta. Kali mai avea încă de trecut pe lângă Lună și aceasta — ca un prieten care-și trădează vechiul tovarăș de drum — avea să-i producă orbitei lui Kali o ultimă deviere criminală.

Acum, în această fază finală a întâlnirii, fiecare secundă reprezenta trei minute din timpul real. Traectoria lui Kali se curba vizibil în câmpul gravitațional al Lunii — abătându-se către Pământ. Dar efectul eforturilor lui ATLAS, deși acestea încetaseră cu "săptămâni" în urmă, era de asemenea vizibil. Simularea afișa două orbite: cea inițială și cea produsă de intervenția umană.

— Mărire — zece. Compresie temporală — o sută. Acum o secundă era egală cu aproape două minute iar Pământul umplea câmpul conștiinței lui Singh. Doar micul craniu rămăsese la aceeași dimensiune. Chiar și la această scară, Kali era prea mic ca să prezinte un disc vizibil.

Pământul virtual părea incredibil de real, sfâșietor de frumos. Imposibil de crezut că nu era decât o combinație de megabiți organizați într-un mod superb! Acolo jos — deși numai în memoria lui David! — se vedeau calota albă sclipitoare a Antarcticii, continentul Australia, insula Noua Zeelandă și coasta Chinei. Dar toate acestea erau dominate de albastrul intens al Pacificului — cu numai douăzeci de generații în urmă, acesta" reprezenta pentru omenire o provocare la fel de măreață precum erau astăzi abisurile spațiului cosmic.

— Mărire — zece. Menține imaginea pe Kali.

Curvura albastră a orizontului era cețoasă din pricina atmosferei, contopindu-se imperceptibil cu întunericul total. Kali continua să cadă către el, atras în jos și totodată accelerat de către câmpul gravitațional al Pământului — aproape ca și cum planeta era complice la propria-i sinucidere.

— Apropierea maximă într-un minut.

Singh își concentrează atenția asupra numerelor care continuau să clipească la marginea câmpului său vizual. Mesajul comunicat de ele era mai precis, deși mai puțin spectaculos, decât cel transmis de imaginea simulată. Lucrul cel mai important — distanța dintre Kali și suprafața Pământului — continua să scadă.

Dar *viteza de descreștere* scădea și ea. Kali avea nevoie de tot mai mult timp ca să străbată fiecare nou kilometru de apropiere față de Pământ.

Și deodată numerele se stabilizează:

523... 523... 522... 522... 522... 523... 523...

524... 524... 525...

Singh își îngădui luxul de-a răsufla ușurat. Kali trecuse de punctul de apropiere maximă și începuse să se îndepărteze.

ATLAS putea să-și îndeplinească misiunea. Nu mai rămăsese acum decât să se pună în concordanță lumea reală cu cea virtuală.

28 - ANIVERSAREA

— Nu m-am așteptat niciodată, spuse Sir Colin, să-mi petrec cea de-a o sută aniversare dincolo de orbita lui Marte. De fapt, când m-am născut *eu*, doar un bărbat din zece putea spera să atingă această vârstă. Și o femeie din cinci — lucru care întotdeauna mi s-a părut nedrept.

(Huiduieli amicale din partea celor patru femei membre ale echipajului; murmure din partea bărbaților. Un "Natura știe cel mai bine" infatuaț de la medicul navei, doctorul Elisabeth Warden.)

— Dar iată-mă într-o formă destul de bună, și aș dori să vă mulțumesc tuturor pentru urările de bine. Și îndeosebi lui Sonny, pentru minunatul vin pe care tocmai l-am băut — Chateau Numaiștiucum, 2005!

— *1905*, dom' profesor — nu 2005. Și ar trebui să mulțumiți programelor culinare, nu mie.

— Ei bine, tu ești singura persoană care știe ce-i în ele. Am muri de foame dacă tu ai uita pe ce butoane trebuie să apăsăm.

Nu-i poți cere unui geolog de o sută de ani să se echipeze corespunzător, așa încât Singh și Fletcher au verificat de două ori costumul spațial al lui Draker înainte de a-l însoți dincolo de ușa sasului. Mișcarea în imediata vecinătate a lui *Goliath* fusese mult simplificată printr-o relație de frânghii, legate de niște vergele înalte de un metru, înfipite în crusta externă friabilă a lui Kali. Nava arăta acum ca un păianjen în centrul unei plase.

Cei trei bărbați se mișcau cu băgare de seamă, trecându-și câte o mână pe deasupra celeilalte, către un mic scuter spațial minuscul, în apropierea rezervoarelor sferice de combustibil aliniate acolo în vederea conectării ulterioare la ATLAS.

— S-ar părea că un nebun a construit o rafinărie de petrol pe un asteroid, comentă profesorul când văzu ce reușiseră să realizeze lucrătorii umani ai lui Fletcher, asistați de roboți, într-un timp uluitor de scurt,

Torin Fletcher, obișnuit să lucreze pe Deimos, era singurul care putea manevra cu adevărat un scuter spațial în gravitația și mai slabă a lui Kali.

— Să fiți prudenți, îi avertizase el pe viitori săi tovarăși de drum. Și un melc bolnav de artrită ar putea să atingă aici viteza de evadare din câmpul gravitațional. Nu avem de gând să irosim timp și masă reactivă ca să vă aducem înapoi, în caz că vă decideți s-o porniți spre Alpha Centauri.

Lăsând să iasă niște jeturi abia vizibile de gaz, el ridică scuterul de pe suprafața asteroidului și porni într-o călătorie lentă în jurul planetoidului, în vreme ce Draker cerceta cu aviditate regiunile lui Kali pe care nu le văzuse niciodată până atunci cu ochiul liber. Până acum fusese obligat să se bazeze numai pe eșantioane aduse de membrii echipajului. Și, cu toate meritele examinării de la distanță prin intermediul camerelor de luat vederi mobile, aceasta nu putea înlocui senzația oferită de contactul nemijlocit, ajutat de lovituri de ciocan dibace. Draker se plânsese că nu se putuse îndepărta niciodată la mai mult de câțiva metri de *Goliath*, deoarece căpitanul Singh refuzase să-și asume astfel de riscuri în privința celui mai celebru dintre pasagerii săi și nu avea nici un om în plus pe care să-l însărcineze să aibă grijă de el în exteriorul navei ("Ca și cum *ar fi nevoie* să fiu supravegheat!") Dar

aniversarea unui centenar anula astfel de obiecții și savantul era ca un băiețel aflat în prima lui vacanță departe de casă.

Scuterul aluneca peste suprafața lui Kali la o viteză de deplasare pe picioare lejeră — presupunând că un om fi putut să meargă pe această micro-planetă. Sir Colin continua să cerceteze cu privirea, ca un radar de căutare străvechi, dintr-o parte a orizontului în cealaltă (uneori asta însemna doar cincizeci de metri cu totul), mormăind din când în când doar pentru sine. După mai puțin de cinci minute, ajunseseră la antipod. *Goliath* și ATLAS erau amândouă ascunse în spatele lui Kali când Draker întrebă:

— Am putea opri aici? Aș vrea să cobor.

— Desigur. Dar vă vom lega cu o, sfoară, în caz că trebuie să vă tragem înapoi.

Geologul pufni disprețuitor, dar se supuse acestei umilințe. Apoi se înălță ușurel de pe scuterul rămas acum nemișcat și își dădu drumul în cădere liberă.

Nu era prea ușor să-ți dai seama dacă într-adevăr cădea în această gravitație minusculă. Trecură aproape două minute până să se prăbușească pe Kali, de la o înălțime de un metru întreg, mișcându-se cu o viteză abia vizibilă cu ochiul liber.

Colin Draker pășise pe mulți asteroizi. Uneori, ca în cazul unor giganți precum Ceres, era ușor să simți că forța gravitațională te trăgea în jos, chiar dacă foarte slab. Aici era nevoie de o imaginație extrem de bogată; la cea mai mică mișcare, Kali își putea slăbi strânsoarea gravitațională.

Și totuși se afla, în sfârșit și indiscutabil, pe cel mai faimos — sau infam — asteroid din întreaga istorie. Cu toată cultura sa științifică, Draker accepta cu greutate faptul că acest mărunț și diform fragment de deșeu cosmic reprezenta un pericol mai mare pentru omenire decât toate focurile nucleare acumulate în timpul epocii nebuniei nucleare.

Rotația rapidă a lui Kali îi purta către noapte și în timp ce ochii li se adaptau văzură cum stelele apăreau în jurul lor — în exact aceleași configurații în care le-ar fi văzut și niște observatori aflați pe Pământ, căci se aflau totuși atât de aproape de planeta natală încât Universul îndepărtat părea complet neschimbat. Cu toate acestea, undeva jos pe cer se afla un obiect neobișnuit

și surprinzător — o stea de un galben strălucitor care nu era, ca toate celelalte stele, un punct luminos lipsit de dimensiuni.

— Priviți, spuse Sir Colin. Acolo există ceva ce n-o să vedeți niciodată de pe Pământ — și nici de pe Marte.

— Despre ce-i vorba? Întrebă Fletcher. Ăla-i Saturn.

— Bineînțeles că e Saturn, dar uitați-vă cu atenție. Cu *mare* atenție.

— Aha, îi văd inelele!

— Nu tocmai; ți se pare doar că le vezi. Ele sunt la limita vizibilității. Dar ochii tăi detectează ceva ciudat și, deoarece știi la ce te uiți, memoria completează detaliile. Acum știți de ce Saturn i-a dat atât de multă bătaie de cap lui Galilei. Telescoapele sale slabe îi arătau că era ceva ciudat în legătură cu planeta asta, dar cine s-ar fi putut gândi la niște inele? Pe urmă, acestea s-au întors cu muchia spre Pământ și au dispărut, așa încât a crezut că l-a înșelat privirea. N-a știut niciodată cu adevărat la ce se uita.

Preț de o clipă cei trei priviră în tăcere înălțarea lui Saturn, în vreme ce Kali se rotea prin noaptea sa scurtă, și se întrebară cât de mult se puteau încrede în mesajele transmise de ochii lor. Apoi Fletcher spuse pe un ton liniștit:

— Întoarceți-vă la bord, domnule profesor. Mai avem cale lungă de străbătut. N-am făcut decât jumătate din ocolul acestei lumi.

În următoarele cinci minute, parcurseră cea mai mare parte a jumătății rămase, făcând să răsară din nou Soarele mic dar încă orbitor. Scuterul aluneca în sus panta unei movițe când Draker observă ceva aproape incredibil. La doar câteva zeci de metri depărtare (căpătase experiență acum în aprecierea distanțelor) se afla o pată intensă de culoare pe întinderea de cărbune.

— Stop! țipă el. Ce-i aia?

Cei doi însoțitori se uitară în direcția indicată de el, apoi din nou la profesor.

— *Eu* nu văd nimic, spuse căpitanul.

— Probabil vreo imagine remanentă după examinarea îndelungată a lui Saturn. Ochii nu vi s-au adaptat la lumina zilei, opină Fletcher.

— Da' ce-ați orbit? *Priviți!*

— Mai bine să-i facem pe plac bietului om, spuse Fletcher. Poate să devină violent — și nu vrem să se întâmple una ca asta, nu-i așa?

Cu o abilitate înnăscută, el roti scuterul în jurul axei, în vreme ce Draker privea cuprins de o uimire mută. Câteva clipe mai târziu, uluiala geologului se transformă în incredulitate. "Simt că înnebunesc", își spuse el.

Înălțată în vârful unei tije zvelte, la o jumătate de metru de suprafața pustie a lui Kali, se afla o floare mare și aurie.

Într-o străfulgerare de logică irațională, Draker se pomeni trecând rapid prin următoarea secvență: (1) Visez, (2) Cum aş putea să-mi cer scuze față de doctorul Wijeratne? (3) Nu *arată* a fi din cale-afară de extraterestră. (4) Aș fi vrut să știu mai multă botanică, (5) Ce bine că s-a gândit cineva să-i atașeze o plăcuță de identificare...

— Ticăloșilor! Preț de o clipă m-ați păcălit! A fost ideea lui Rani?

— Bineînțeles, spuse râzând Singh. Dar după cum veți vedea, am semnat cu toți felicitarea. Și puteți să-i mulțumiți lui Sonny că a reușit să facă ceva atât de frumos din bucățelele răzlețe de hârtie și plastic pe care le-a putut găsi.

Încă mai râdeau în hohote la întoarcerea pe *Goliath* cu descoperirea lor uluitoare — într-o formă mult mai bună, remarcă Robert Singh, decât supraviețuitorii echipajului lui Magellan, după ocolul planetei *Ior*. Scurta excursie le îngăduise tuturor să se relaxeze și să uite, preț de o clipă, de responsabilitățile lor copleșitoare.

Iar asta nu avea cum să le dăuneze. Era ultima oară când mai aveau prilejul să se relaxeze pe Kali.

29 - ASTROPOL

Directorul ASTROPOL-ului văzuse multe dintre planetele și orașele ocupate de oameni și credea că nu-l mai putea surprinde nimic. Totuși, aflat acum în elegantul său cartier general din Geneva, se holba neîncrezător la inspectorul său general.

— Ești sigur? Întrebă el.

— Totul se verifică. Bineînțeles, am fost bănuitori — trădările sunt foarte, foarte rare și ne-am temut să nu fie cumva vorba de o farsă. Dar scanarea profundă a creierului a confirmat.

— Nu există nici o posibilitate ca scanarea să inducă în eroare? Avem de-a face cu experți.

— Nu-s mai buni decât ai noștri. Iar cercetările ulterioare pe Deimos au lămurit definitiv problema. Știm cine a făcut-o. Bineînțeles, se află sub microsupraveghere.

— Când va ajunge la ei mesajul de avertizare?

Inspectorul general se uită la ceasul de mână, care putea afișa douăzeci de zone orare de pe trei planete diferite.

— Deja l-au primit — dar se află de cealaltă parte a Soarelui și nu putem primi confirmarea decât peste o oră. Mă tem că s-ar putea să fie prea târziu. Dacă totul a mers conform programării, secvența de aprindere trebuia să înceapă de acum patruzeci de minute. *Noi* nu mai putem face nimic — decât să așteptăm.

— Mie tot nu-mi vine să cred. De ce a trebuit să facă cineva una ca asta, pentru numele lui Dumnezeu?

— Păi, tocmai de-aia: în numele lui Dumnezeu.

30 - SABOTAJUL

La ora H minus treizeci de minute, *Goliath* se depărtase de Kali pentru a se plasa la o distanță sigură de jetul lui ATLAS. Toate verificările de sistem fuseseră satisfăcătoare. Acum trebuie așteptat până când rotația asteroidului aducea propulsorul masic în poziția perfectă pentru a se declanșa ciclul de ardere.

Căpitanul Sigh și echipajul său epuizat nu se așteptau la nimic spectaculos. Jetul de plasmă al motorului lui ATLAS avea să fie mult prea fierbinte ca să producă prea multă radiație vizibilă. Numai analiza telemetrică

avea să confirme că aprinderea fusese declanșată și că asteroidul Kali nu mai era o forță distructivă impecabilă, complet independentă de puterea de influență a omului.

"Mă întreb, reflectă Sir Colin Draker, câți dintre acești tineri știu că toată povestea asta cu numărătoarea inversă a fost inventată de un regizor german, acum aproape două secole, cu ocazia primului film despre spațiu, care nu era o fantezie pură."

Acum realitatea copiase ficțiunea, și era greu de imaginat vreo misiune spațială care să înceapă fără ca un om — sau o mașină — să numere invers.

Se auziră câteva ovații scurte și un ropot reținut de aplauze, în momentul în care șirul de zerouri de pe afișajul accelerometrului începu să se schimbe. În cabina de comandă domnea mai curând un sentiment de ușurare decât de exaltare. Deși Kali începea să se miște, numai instrumentele sensibile puteau detecta modificarea microscopică a vitezei sale. Motorul ATLAS-ului trebuia să acționeze zile sau săptămâni în șir până când victoria avea să fie asigurată. Din pricina rotației lui Kali, impulsul nu putea fi aplicat decât în zece la sută din timpul total, atâtea timp cât ATLAS era aliniat corect. Nu era deloc simplu să manevrezi un vehicul rotitor cu un motor aflat în poziție fixă...

O microgravitație, două microgravitații — greoi, enorma masă a asteroidului începea să reacționeze. Cineva care ar fi stat pe el — în măsura în care cineva *ar fi putut* să stea pe Kali — n-ar fi observat nici cea mai mică modificare, deși poate că ar fi simțit o vibrație în tălpi și ar fi băgat de seamă norii de praf aruncați în spațiu. Kali se scutura ca un câine proaspăt ieșit din apă.

Și deodată, în mod incredibil, numerele reveniră la zero. Câteva secunde mai târziu, răsunară simultan trei alarme sonore.

Toată lumea le ignoră; nu se mai putea face nimic. Toți ochii erau fixați asupra lui Kali — și a acceleratorului ATLAS.

Marile rezervoare de combustibil se desfăceau ca niște flori într-un film redat cu încetinitorul, împrăștiind în neant miile de tone de masă reactivă care ar fi putut salva Pământul. Fuioare de vapori alunecară peste fața asteroidului, învăluindu-i suprafața accidentată într-o atmosferă evanescentă.

Apoi Kali își continuă inexorabil drumul.

31 - SCENARIUL

Până la o primă aproximație, era vorba de o problemă elementară de dinamică. Masa lui Kali era cunoscută cu o toleranță de 1% iar viteza pe care ar fi trebuit s-o aibă la întâlnirea cu Pământul era cunoscută cu douăsprezece zecimale exacte. Orice elev ar fi putut să calculeze valoarea $1/2 MV^2$ a energiei rezultate și să o transforme în megatone de explozibil. Rezultatul era o cantitate inimaginabilă de două milioane de milioane de tone — o valoare care rămânea lipsită de sens și când era exprimată ca un miliard de ori bomba care distrusese Hiroshima. Iar marea necunoscută a ecuației, de care puteau să depindă milioane de vieți, era punctul de impact. Cu cât Kali se apropia mai mult, cu atât mai mici erau limitele de eroare, dar abia cu câteva zile înainte de întâlnire punctul de ciocnire putea fi localizat cu o marjă mai mică de o mie de kilometri — o estimare despre care mulți erau de părere că era mai mult decât inutilă.

În tot cazul, probabil că avea să fie undeva într-un ocean, căci trei sferturi din suprafața Pământului era acoperită de apă. Scenariile cele mai optimiste presupuneau un impact în mijlocul Oceanului Pacific; ar fi fost timp ca insulele mai mici să fie evacuate înainte ca valurile înalte de un kilometru să le șteargă de pe hartă.

Desigur, în cazul în care Kali ateriza pe uscat, nu rămânea nici o speranță pentru oricine s-ar fi aflat pe o rază de câteva sute de kilometri. Ar fi fost vaporizați instantaneu. Iar în decurs de câteva minute toate clădirile de pe o întindere egală cu un continent ar fi fost culcate la pământ de unda de șoc. Chiar și adăposturile subterane s-ar fi prăbușit probabil, deși s-ar fi putut ca unii supraviețuitori norocoși să-și facă loc printre dărâmături.

Dar oare ar fi fost ei cu adevărat norocoși? Pentru a mia oară mediile de informare repetau întrebarea formulată de scriitorii din secolul XX în privința războiului termonuclear: "Îi vor invidia oare cei vii pe cei dispăruți?"

Nu era exclus ca așa să stea lucrurile. Efectele secundare ale impactului s-ar putea să fie chiar mai rele decât consecințele imediate, căci bolta cerească ar urma să fie înnegrită de fum luni în șir, poate chiar ani. Cea mai mare parte a vegetației planetei, și probabil și animalele rămase încă în viață, nu vor

putea supraviețui lipsei luminii solare, iar ploaia va fi saturată de acid azotic produs atunci când bolidul va fi incendiat megatonele de oxigen și de azot din straturile inferioare ale atmosferei.

Chiar și cu ajutorul celor mai avansate tehnologii, era probabil ca Pământul să rămână timp de decenii o planetă nelocuibilă, și cine ar mai fi fost dispus să trăiască pe o planetă devastată? Singurul loc sigur era în spațiu.

Dar puțini erau aceia pentru care acest drum nu era închis. Nu existau nave suficiente pentru a transporta fie și o mică parte a rasei umane măcar pe Lună — și n-ar fi avut prea mult rost o astfel de întreprindere." Ar fi fost extrem de dificil să se aranjeze ca așezămintele lunare să ofere găzduire pentru mai mult de câteva sute de mii de pasageri neașteptați.

Așa cum făcuse pentru aproape toate cele circa două sute cincizeci de miliarde de ființe umane care au trăit vreodată. Pământul avea să fie și de data asta atât leagăn, cât și mormânt.

VI

32 - ÎNȚELEPCIUNEA LUI DAVID

Căpitanul Singh stătea singur în cabina sa spațioasă, dotată cu toate cele necesare, care-i servise drept casă un timp mai îndelungat decât oricare alt loc din Sistemul Solar. Era și acum buimăcit, dar avertismentul primit de la ASTROPOL, cu toate că fusese tardiv, reușise întrucâtva să amelioreze starea de spirit la bordul navei. Nu foarte mult, dar orice contribuție, cât de mică, era binevenită.

Cel puțin nu fusese vina lor; ei își făcuseră datoria. Și cine și-ar fi putut imagina că niște fanatici religioși ar fi fost în stare să dorească distrugerea Pământului?

Acum când era obligat să se gândească la ceea ce înainte părea de neconceput, poate că nici nu mai era atât de uluitor, la urma urmei. Aproape în fiecare deceniu, de-a lungul întregii istorii a omenirii, profeți auto-proclamați au tot prezis că sfârșitul lumii va veni la o anumită dată. Ceea ce era într-adevăr uluitor — și te făcea să-ți pierzi speranțele în sănătatea mintală a speciei — era faptul că de obicei reușeau să strângă mii de aderenți, care-și vindeau toate bunurile, inutile de-acum încolo, și așteptau într-un loc anume desemnat să fie luați la ceruri.

Deși mulți dintre acești "milenarieni" fuseseră niște impostori, majoritatea credeau cu sinceritate în propriile preziceri. Și dacă ar fi avut puterea, se poate pune la îndoială că, în cazul în care Dumnezeu ar fi refuzat să coopereze, ar fi aranjat lucrurile astfel încât să li se împlinescă profețiile?

Ei bine, renăscuții, cu excelențele lor resurse tehnologice, *aveau* într-adevăr o astfel de putere. Nu era nevoie decât de câteva kilograme de explozibil, de un software extrem de inteligent și de niște complici pe Deimos. Chiar și numai unul ar fi fost suficient.

Ce păcat, reflectă Singh cu regret, că informatorul își amânase destăinuirea până când fusese prea târziu. Poate că a făcut-o deliberat — o tentativă de a împăca și capra și varza: "Mi-am liniștit conștiința, dar nu mi-am trădat religia."

Ce mai conta acum? Căpitanul Singh își abătu gândurile de la regretele inutile. Nimic nu mai putea schimba trecutul și acum trebuia să-și încheie pacea personală cu Universul.

Pierduse bătălia de salvare a planetei sale natale. Faptul că el se afla acum în perfectă siguranță îl făcea într-un fel să se simtă și mai rău; *Goliath* era ferit de orice fel de pericol și mai avea combustibil din belșug ca să se alăture supraviețuitorilor zguduți ai omenirii de pe Lună și de pe Marte.

Ei bine, inima lui era pe Marte, dar unii dintre membrii echipajului își aveau ființele iubite pe Lună. Va trebui să supună la vot.

Regulamentul de funcționare al navei nu luase în calcul o asemenea situație.

— Eu tot nu înțeleg, spuse inginerul șef Morgan, de ce fitilul acela de explozibil nu a fost descoperit la verificarea de dinaintea zborului?

— Pentru că a fost ușor de ascuns — și nimănui nu i-ar fi trecut prin minte să caute o asemenea chestie, spuse adjunctul său. Ceea ce mă surprinde este că există fanatici de-ai renăscuților pe Marte.

— Dar *de ce* au făcut-o? Nu pot să cred că nebunii ăștia de crisلاميști chiar ar vrea să distrugă Pământul.

— Nu le poți contrazice logica — *dacă* le accepți premisele. Dumnezeu-Allah ne pune la încercare iar noi nu trebuie să ne amestecăm. În cazul în care Kali ratează ținta — excelent. Dacă n-o ratează — ei bine, asta face parte din planul Lui mai mare. Poate că am încurcat lucrurile în privința Pământului într-un asemenea hal încât e timpul s-o luăm de la capăt. Ți amintești de butada aceea mai veche a lui Țiolkovski: "Pământul este leagănul omenirii, dar nu poți să trăiești veșnic într-un leagăn." Kali s-ar putea să fie o aluzie delicată că a sosit timpul să plecăm.

— Curat aluzie!

Căpitanul ridică mâna, solicitând liniște.

— Singura întrebare importantă acum este: Luna sau Marte? Amândouă vor avea nevoie de noi. Nu vreau să vă influențez — fapt ce nu era câtuși de puțin adevărat; toată lumea știa unde voia să meargă — așa încât aș vrea să știu mai întâi care vă este părerea.

Primul "tur de scrutin" s-a încheiat cu balotaj: Marte 9, Lună 9, "nu știu" 1 și o abținere din partea căpitanului.

Fiecare din tabere încerca să-l atragă de partea ei pe singurul "nu știu" — Stewardul navei, Sonny Gilbert, care trăia de atâta vreme pe *Goliath* încât nu mai cunoștea un alt cămin — când David se trezi rostind:

— Există o alternativă.

— Ce vrei să spui? întrebă căpitanul Singh, puțin cam repezit.

— Pare evident. Cu toate că ATLAS a fost distrus, mai avem o șansă de a salva Pământul — *dacă îl folosim pe Goliath ca propulsor de masă*. Conform calculelor mele, ca să-l deviem pe Kali mai avem suficient combustibil în propriile noastre rezervoare și în cele pe care le-am amplasat acolo. Dar trebuie să începem propulsia imediat. Cu cât așteptăm mai mult, cu atât scade probabilitatea de reușită. Acum este de 95%.

Urmă un moment de liniște buimacă în cabina de comandă, în vreme ce toți își puneau întrebarea: "Cum de nu m-am gândit?" — ca să ajungă imediat la răspuns.

David reușise să nu-și piardă capul — dacă se putea folosi și o expresie atât de improprie — în timp ce oamenii din jurul său se aflau într-o stare de șoc. Faptul că era o "persoană recunoscută de lege (și non-umană)" avea unele avantaje. Totuși, David nu putea cunoaște nici dragostea și nici teama. El va continua să gândească logic chiar dacă asta însemna condamnarea la distrugere.

33 - SALVAREA

— Avem noroc, raportă Torin Fletcher.

— Păi, cam aveam nevoie de așa ceva! Continuă.

— Încărcătura explozivă a fost aranjată să distrugă complet generatorul de fuziune și propulsoarele și și-a atins scopul. Dacă am fi fost pe Deimos, le-aș fi putut repara, dar aici nu. Pe urmă șocul a spart primele două rezervoare, așa încât am pierdut treizeci de kilotone de combustibil. Dar supapele de blocare din conducta de admisie au făcut exact ceea ce trebuia să facă, așa că restul hidrogenului e intact.

Pentru prima oară în ultimele ore, Robert Singh îndrăzni să spere. Dar tot mai rămâneau o mulțime de probleme de rezolvat și o cantitate enormă de muncă de efectuat. *Goliath* trebuia adus într-o poziție corespunzătoare față de Kali iar în jurul său trebuia construită un soi de schelărie pentru a-i putea transmite asteroidului impulsul necesar. Fletcher își programase deja roboții constructori să se ocupe de această problemă, folosind grinzile și traversele recuperabile de la ATLAS.

— E cea mai ciudată treabă pe care-am făcut-o vreodată, spuse el. Măntreb ce-ar fi zis cei ce lucrau cândva la Kennedy dac-ar fi văzut o rampă susținând o astronavă cu *susul în jos*?

— Cum poți să-ți dai seama de chestia asta la *Goliath*? se auzi replica destul de puțin amabilă a lui Sir Colin Draker. N-am știut niciodată sigur care-i capul și care-i coada. La o rachetă din secolul douăzeci îți puteai da seama dacă vine sau se duce numai uitându-te la ea. Mai fă asta și acum dacă poți.

Oricât de bizar ar fi părut rezultatul pentru oricine în afară de un inginer astronaut, Torin Fletcher era pe bună dreptate mândru de realizarea sa. Chiar și într-un câmp gravitațional slab ca al lui Kali, misiunea fusese aproape imposibilă. Era adevărat că un rezervor de combustibil de zece mii de tone "cântărea" aici mai puțin de o tonă și putea fi ridicat — încet! — la locul dorit cu un sistem de scripeți ridicol de mic. Dar din momentul în care astfel de mase uriașe erau puse în mișcare, ele deveneau potențial mortale pentru ființele ai căror mușchi și instincte se dezvoltaseră într-un mediu complet diferit. Era greu de crezut că un obiect aflat în deplasare lentă putea fi absolut de neoprit și capabil să-i aplatizeze pe cei care nu reușeau să-l evite la timp.

Mulțumită unei combinații de îndemânare și noroc, nu s-au produs accidente grave. Fiecare mișcare a fost repetată cu grijă într-o simulare de realitate virtuală, pentru evitarea oricăror surprize, până când Fletcher a anunțat: "Suntem gata de pornire."

În mod inevitabil, în timpul celei de-a doua numărători inverse domnea o senzație de *deja vu*. Iar de data asta, se făcea simțită și presimțirea pericolului. Dacă ceva nu mergea cum trebuia, nu s-ar mai fi aflat la distanță sigură de locul accidentului. Aveau să ia parte la el, deși probabil că n-aveau să-și dea seama.

Trecuseră săptămâni de când *Goliath* se trezise cu adevărat la viață iar cei aflați la bord au simțit vibrația caracteristică a motorului cu plasmă reglat la putere de propulsie maximă. Deși părea ușoară și distantă, aceasta nu putea fi ignorată — mai ales atunci când, la intervale regulate, atingea o frecvență de rezonanță cu structura lui *Goliath* și întreg ansamblul navei se cutremura preț de câteva clipe.

Valoarea de pe afișajul accelerometrului a crescut lent de la zero la puțin peste o microgravitație, în timp ce impulsul a urcat la o valoare maximă de siguranță. Masa de un miliard de tone a lui Kali era ușor perturbată. În fiecare zi, viteza sa avea să se schimbe cu aproape un metru pe secundă și asteroidul

avea să fie deviat de la traiectoria sa inițială cu patruzeci de kilometri. Valori minuscule, la scara vitezelor și distanțelor cosmice, dar suficiente pentru a însemna diferența dintre viață și moarte pentru milioane de oameni aflați pe îndepărtata planetă Pământ.

Din nefericire, *Goliath* nu putea acționa efectiv decât treizeci de minute din ziua scurtă de patru ore a lui Kali; dacă acest interval s-ar fi prelungit, mișcarea de rotație în jurul axei a asteroidului ar fi început să neutralizeze ceea ce se realizase anterior. Era o limitare exasperantă, dar în privința asta nu se putea face nimic.

Căpitanul Singh așteptă să se termine prima perioadă de aplicare a impulsului înainte de-a transmite mesajul pe care îl aștepta toată lumea.

— *Goliath* raportează. Am început cu succes manevra de perturbare. Toate sistemele funcționează normal. Noapte bună.

Apoi îi transferă comanda navei lui David, ca să se poată bucura de primul somn cât de cât normal de la dispariția lui ATLAS. La puțin timp după ce adormise, visă că o nouă zi începuse pe Kali și că propulsorul lui *Goliath* funcționa exact așa cum fusese planificat.

Se trezi, descoperi că nu era un vis și imediat adormi la loc.

34 - PLAN DE REZERVĂ

Deși venerabilul avion spațial, denumit și acum tot *Air Force One*, avea mai mulți ani decât majoritatea femeilor și bărbaților așezați în jurul mesei de conferințe din salonul său istoric, el fusese întreținut cu grijă și dragoste astfel că acum era perfect operațional. Cu toate acestea, era folosit arareori și aceasta era prima oară când membrii Consiliului Mondial se aflau cu toții la bordul lui în același timp. Tehnocrații care erau creierele umane ale planetei își desfășurau în mod normal afacerile prin intermediul circuitelor pentru teleconferințe; numai că aceasta nu era o situație normală și niciodată până atunci nu mai fuseseră confrunțați cu o responsabilitate atât de copleșitoare.

— Ați primit cu toții rezumatul raportului întocmit de echipa mea tehnică, spuse directorul general, responsabil totodată cu problemele energetice. N-a fost ușor să se găsească schițele genistice — majoritatea au fost distruse în mod deliberat. Totuși, principiile generale sunt bine cunoscute iar Muzeul Imperial de Război din Londra (n-am auzit niciodată de el) are un model de douăzeci de megatone complet — cu focusul scos, firește. Nu-i nici o problemă să construim un model mărit, dacă vom reuși să strângem materialele la timp. Ce zic Resursele?

— Cu tritiul e simplu. Dar plutoniul și uraniul U235 pentru armament... nimeni n-a mai avut nevoie de ele de când am încetat să folosim explozibili nucleari în minerit.

— Cum e cu ideea de-a face săpături în câteva dintre depozitele de deșuri și reactoarele îngropate?

— Am studiat problema, dar ar fi prea multă bătaie de cap să sortăm toate acele amestecuri vrăjitorești. Va trebui s-o luăm de la zero.

— Dar *puteți* s-o faceți, nu?

— Pur și simplu nu știu, ținând cont de timpul pe care-l avem la dispoziție. Facem tot ce putem.

— Ei bine, va trebui să presupunem că e suficient și-atât. Mai rămâne sistemul de livrare. Transportul?

— Destul de simplu. Cel mai mic dintre transportoarele de mărfuri va putea să facă treaba asta — în sistem automat, desigur. Deși alternativa ar fi putut să-i tenteze pe unii dintre strămoșii mei kamikaze.

— Înseamnă că ne-a mai rămas o singură decizie de luat. Merită să încercăm sau nu facem decât să agravăm lucrurile? Dacă am putea să-l lovim pe Kali cu o mie de megatone, l-am despica în două fragmente. Dacă acționăm la momentul oportun, mișcarea asteroidului va provoca separarea acestora, așa încât amândouă vor trece pe lângă Pământ fără să-l nimerească. Sau o să-l atingă numai una dintre jumătăți și tot o să salvăm câteva milioane de vieți...

Pe de altă parte, e posibil să transformăm asteroidul într-un conglomerat de schije care să continue să se deplaseze pe aceeași orbită. Multe dintre ele vor arde în atmosferă, altele nu. Cum e mai bine: o singură megacatastrofă

Într-un singur loc, sau sute de catastrofe mai mici, ținând cont că fragmentele se vor împrăștia pe tot cuprinsul unei emisfere? Indiferent care emisferă va fi aia...

Opt oameni reflectau în tăcere la soarta Pământului. Apoi, unul dintre ei întreabă:

— Cât timp avem înainte de-a trebui să decidem?

— Vom ști în decurs de alte cincizeci de zile dacă *Goliath* a reușit să-l devieze pe Kali. Dar până atunci nu putem sta cu mâinile în sân. Dacă Operațiunea IZBĂVIREA eșuează, va fi prea târziu să mai putem face ceva. Eu propun să lansăm racheta cât mai curând posibil. Putem oricând anula misiunea dacă se dovedește inutilă. Să supunem la vot.

Încet, toate mâinile se ridicară, în afară de una.

— Da, observ că Juridicul are niște rețineri, nu?

— Aș dori să lămurim câteva aspecte. În primul rând, va fi nevoie de un referendum mondial: subiectul cade sub incidența Amendamentului privind Drepturile Omului. Din fericire, e timp suficient pentru asta.

A doua problemă poate părea lipsită de importanță prin comparație cu supraviețuirea majorității rasei umane. Dar dacă va trebui să-l distrugem pe Kali, va reuși *Goliath* să ajungă la timp la o distanță sigură?

— Cu siguranță. Vor fi avertizați din timp. Firește, nu putem garanta siguranță absolută — chiar și la un milion de kilometri distanță se poate produce un accident nefericit. Dar pericolul va fi neglijabil dacă nava pleacă în direcția din care se apropie racheta. Toate fragmentele rezultate în urma exploziei vor fi aruncate în cealaltă direcție.

— Asta mă mai liniștește. Aveți și votul meu. Tot mai sper ca întreaga stratagemă să nu fie necesară, dar ar însemna să ne neglijăm îndatoririle dacă am ezita să obținem o poliță de asigurare pentru planeta Pământ.

35 - IZBĂVIREA

Ființele umane nu pot rămâne vreme îndelungată într-o stare de criză perpetuă; planeta de origine a omenirii revenise rapid la o aparență normală. Nimeni nu-și făcea cu adevărat griji — sau nu îndrăznea să-și facă griji — că era posibil ca operațiunea botezată rapid de mediile de informare IZBĂVIREA să eșueze.

Era adevărat că planurile pe termen lung fuseseră înghețate și că majoritatea afacerilor publice și private se desfășurau de la o zi la alta. Dar senzația dezastrului iminent se risipise și rata sinuciderilor scăzuse chiar sub valoarea normală, acum când se părea că, la urma urmelor, avea să existe un mâine.

La bordul lui *Goliath*, viața se stabilizase până la starea de rutină constantă. La fiecare mișcare de revoluție a lui Kali, valoarea maximă a impulsului era aplicată timp de treizeci de minute, împingând de fiecare dată asteroidul ceva mai departe de traiectoria sa inițială. Pe Pământ, rezultatul fiecărei reprize de propulsie era anunțat imediat în toate buletinele de știri. Tradiționalele hărți meteorologice fuseseră înlocuite ca prioritate de diagramele ce prezentau orbita curentă a lui Kali, continuând să atingă Pământul, alături de cea dorită, trecând departe de planetă.

Data când omenirea se putea aștepta să răsuflă ușurată fusese anunțată cu mult timp înainte și, pe măsură ce ea se apropia, toate celelalte îndeletniciri încetau. Au fost menținute numai serviciile de importanță vitală — până în momentul în care SPACEGUARD a anunțat vestea așteptată cu înfrigurare că asteroidul Kali avea să atingă în treacăt straturile exterioare ale atmosferei, fără vreun alt efect în afară de un joc de artificii spectaculos.

Manifestările de recunoștință au fost spontane și de proporții planetare. Probabil că nu a rămas nici o ființă umană pe întreaga planetă care să nu participe într-un fel sau altul. Bineînțeles că *Goliath* a fost bombardat cu mesaje de felicitare.

Ele au fost primite cu recunoștință, dar căpitanul Robert Singh și echipajul său nu erau încă pregătiți să răsuflă ușurați.

Atingerea în treacăt a atmosferei nu era îndeajuns de liniștitoare. *Goliath* intenționa să-și continue acțiunea asupra lui Kali până când acesta își va rata ținta cu cel puțin o mie de kilometri.

Abia atunci victoria avea să fie absolut sigură.

36 - ANOMALIA

Kali pătrunsese demult în interiorul orbitei lui Marte, continuând să accelereze pe măsură ce se apropia de Soare, când David raportă prima anomalie. Ea apărură în timpul uneia din perioadele de repaus, cu câteva minute înainte de momentul când *Goliath* trebuia să înceapă din nou să aplice forța de propulsie.

— Ofițerul de serviciu, spuse computerul. Am detectat o ușoară accelerare. O microgravitație și două zecimi.

— Imposibil!

— Unu virgulă cinci acum, continuă David imperturbabil. Fluctuează. A scăzut la unu. Acum s-a oprit. Cred că ar trebui să-l anunți pe căpitan.

— Ești *absolut* sigur? Să văd înregistrările.

— Iată-le.

Pe monitorul principal apărură o linie frântă, ridicându-se brusc la un punct maxim și revenind apoi la zero. Ceva — nu *Goliath* — îi dăduse lui Kali un brânci scurt, dar sesizabil. Impulsul durase puțin peste zece secunde.

Prima întrebare a căpitanului Singh, când răspunse la apelul din cabina de comandă, fu:

— Poți să determini poziția?

— Da. Judecând după coordonatele vectorului, a fost pe cealaltă parte a lui Kali. Referință reticulară L4.

— Trezește-te, Colin. Trebuie să mergem să aruncăm o privire. Probabil că a fost o ciocnire cu un meteorit...

— Care să dureze zece secunde?

— Mda. A, salut, Colin. Ai auzit toată povestea?

— Da, aproape toată.

— Vreo teorie?

— E limpede că fanaticii renăscuți au coborât pe asteroid și încearcă să ne zădărnicească munca. Dar, după cum arată curba aia, propulsorul lor nu are nevoie de un reglaj serios.

— Ingenios, dar cred că i-am fi văzut apropiindu-se. Ne vedem în sas.

De la ziua de naștere a lui Sir Colin Draker, puține fuseseră ocaziile de ieșire din navă. Toată activitatea fusese concentrată într-o arie cu un diametru de doar câteva sute de metri. În timp ce scuterul îi transporta pe Singh, Draker și Fletcher către partea întunecată, geologul îi atenționa pe însoțitorii săi.

— Cred că am o ipoteză destul de bună. M-aș fi gândit la ea mai devreme, dacă aș fi putut să mă concentrez mai bine... Dumnezeu! Voi vedeți ce văd eu?

Acoperind cerul dinaintea lor se afla ceva ce Robert Singh nu mai văzuse de când părăsise Pământul cu decenii în urmă și care în nici un caz nu putea exista pe Kali. Era, incredibil dar incontestabil, un curcubeu.

Fletcher aproape că pierdu controlul scuterului în timp ce se holba la imaginea ireală. Apoi opri vehiculul și începu să coboare lent la sol.

Curcubeul dispărea rapid. În momentul în care scuterul atinse suprafața lui Kali, cu impactul unui fulg de zăpadă, nu se mai văzu nimic.

Primul care întrerupse tăcerea înmărmurită fu Sir Colin Draker.

— "Apoi Dumnezeu a zis: Așez curcubeul în nori, ca semn al legământului dintre mine și pământ... și nu va, mai fi apa potop, spre pierzania a toate făpturile". E ciudat că mi-am amintit asta acum — nu m-am mai uitat într-o Biblie creștină veche de când eram copil. Sper numai să fie și pentru noi o veste bună, cum a fost pentru Noe.

— Dar cum a fost cu putință să se întâmple? Aici?

— Mergi mai departe încetișor, Torin, și am să-ți arăt. Kali se trezește.

37 - STROMBOLI

Spre deosebire de fizicieni și astronomi, geologii devin arareori celebri, cel puțin în domeniul lor de activitate. Sir Colin Draker nu-și dorise niciodată să fie celebru, dar asta era un lucru pe care nimeni de la bordul lui *Goliath* nu-l mai putea evita.

Draker nu se plânga; era încredințat că avea tot ce era mai bun de pe ambele planete. Nimeni nu-l cicălea cu cerințe pe care nu le putea îndeplini, cu însărcinări pe care nu dorea să le accepte. Dar îi făcea plăcere să-și transmită în mod regulat comentariile ("Colin pe Kali", cum fuseseră poreclite de toată lumea) prin intermediul Rețelei Sistemului Interior. De data asta avea de comunicat o știre cu adevărat importantă.

— Kali a încetat să mai fie o masă inertă de metal, rocă și gheață. Se trezește acum din somnul său îndelungat.

Cei mai mulți dintre asteroizi sunt morți — niște corpuri cerești total inactive. Dar unii sunt reminiscențe ale unor comete străvechi iar când se apropie de Soare își amintesc de trecutul lor...

Iat-o aici pe cea mai cunoscută dintre toate cometele *vii*, cometa Halley. Imaginea aceasta a fost obținută în anul 2100, când se afla la cea mai mare depărtare de Soare, puțin dincolo de orbita lui Pluto. După cum vedeți, seamănă foarte mult cu Kali — doar o masă neregulată de rocă.

După cum probabil știți, i-am urmărit traseul circumsolar pe toată perioada de șaptezeci și șase de ani, observând modificările pe care le suferă. Iat-o aici trecând de orbita lui Marte. Ce diferență, acum că se încălzește din nou după lunga ei iarnă; ghețurile — de apă, de bioxid de carbon și un întreg amestec de hidrocarburi — au început să se evapore și au penetrat crusta. Începe să împrăște lichide ca o balenă...

Acum acestea au format un nor care o înconjoară în întregime. Camera de luat vederi se retrage — observați cum se formează coada, îndreptată în partea opusă Soarelui, ca o giruetă în bătaia unui uragan solar...

Unii dintre dumneavoastră își vor aminti cât de spectaculoasă a fost Halley în 2061. Dar ținând cont de faptul că de o veșnicie se evaporă mereu în felul acesta — închipuiți-vă cum trebuie să fi arătat pe când era tânără! A

dominat întregul cer înaintea bătăliei de la Hastings, din 1066, dar chiar și atunci trebuie să fi fost doar o fantomă a măreției ei anterioare.

Cu mii de ani în urmă, pe când era o cometă adevărată, Kali a fost, probabil, la fel de spectaculos. Acum, toate — mă rog, aproape toate — substanțele volatile s-au evaporat în timpul trecerilor prin apropierea Soarelui. Acesta este singurul semn al activității sale trecute, vizibil astăzi...

Cu o mișcare mai curând convulsivă, camera manuală de pe scuterul spațial trecu în revistă suprafața lui Kali, de la o înălțime de numai câțiva metri. Ceea ce până de curând fusese un relief negru ca tăciunele, împânzit de cratere, era acum plin de pete albe, de parcă nu cu mult timp în urmă ninsese. Acestea erau concentrate în jurul unei gropi adânci de pe suprafața asteroidului, deasupra căreia plana o ceață abia vizibilă.

— Imaginea aceasta a fost luată cu puțin înainte de apusul de soare local. Ziua întreagă, Kali s-a tot încălzit. Acum e gata să izbucnească. Priviți!

Întocmai ca un gheizer de pe Pământ, dacă ați văzut vreodată vreunul. Dar observați că nimic nu revine la sol. Totul se împrăștie în spațiu. Gravitația este prea mică aici pentru a mai atrage ceva înapoi.

Și totul s-a terminat în treizeci de secunde, deși exploziile pot dura mai mult și pot deveni mai puternice, pe măsură ce Kali se apropie de Soare.

S-ar putea spune că avem mini-vulcanul nostru propriu — cu activare solară! Am hotărât să-l numim Stromboli. Dar materia împrăștiată este foarte rece. Dacă ați atinge-o cu mâna, în loc de arsuri, v-ați alege cu degerături. Probabil că acesta este suspinul final al lui Kali. La turul următor în jurul Soarelui, va fi complet mort.

Sir Colin ezită o clipă înainte de a-și încheia expozeul. Fusese tentat să adauge: "Dacă va mai fi vreun tur în jurul Soarelui". Aveau să mai treacă alte câteva săptămâni înainte de-a ști cu siguranță dacă temerile lui erau întemeiate și ar fi fost o prostie — ba nu, de-a dreptul o crimă — să stârnească o panică inutilă acum când lumea nu pregeta să se destindă.

Deși Kali continua să se afle în atenția opiniei publice, n-o mai făcea în calitate de simbol al dezastrului, ci ca "Proba materială nr. 1" în "Procesul Secolului". Cu câteva luni în urmă, patriarhii Crislamului îi identificaseră pe sabotorii renăscuți și îi dăduseră pe mâna ASTROPOL-ului. Aceștia însă

refuzaseră cu încăpățânare să se apere. Totodată se mai ivise o problemă. Unde se putea găsi un juriu imparțial? Cu siguranță că nu pe Pământ și probabil că nici pe Marte.

Mai mult, exista oare o sentință potrivită pentru terracid? Era o crimă care, se înțelege de la sine, nu putea avea nici un precedent...

S-ar fi putut să nu conteze, în cazul în care Kali i-ar fi amenințat încă o dată pe vinovați și pe inocenți deopotrivă. Nu era exclus ca celebrările să fi fost premature. Era posibil ca totul să nu fi fost în fond decât o amânare a execuției.

38 - DIAGNOSTIC FATAL

Cutremurele lui Kali deveneau tot mai frecvente, deși păreau a fi destul de inofensive. Ele apăreau întotdeauna cam în același moment al scurtei zile a asteroidului, cu puțin înainte ca rotația sa să-l poarte pe Stromboli spre partea întunecată. Era limpede că aria din jurul mini-vulcanului absorbea căldura pe tot parcursul zilei și atingea punctul de fierbere aproape de căderea nopții.

Totuși — și asta îl îngrijora pe Sir Colin, deși discutase chestiunea numai cu căpitanul Singh — erupțiile începeau din ce în ce mai devreme, durau tot mai mult și deveneau tot mai viguroase. Din fericire, erau încă restrânse la o singură arie, undeva în acea parte a asteroidului opusă celei pe care se afla *Goliath*; prin alte părți nu apăruseră astfel de erupții.

Echipajul îl privea pe Stromboli mai curând cu un amuzament afectuos decât cu îngrijorare. Sonny — care nu putea să rateze un asemenea prilej — începuse să organizeze pariuri legate de ora exactă a erupției, cu consecința că în fiecare seară David trebuia să opereze ajustări considerabile ale balanțelor de credite.

Dar în același timp, sub îndrumarea lui Sir Colin, el făcea și calcule de o natură mult mai serioasă. *Goliath* ajunsese deja la jumătatea distanței dintre

Marte și Pământ înainte ca Singh și Draker să decidă că sosise timpul să alerteze SPACEGUARD — și, deocamdată, pe nimeni altcineva.

"După cum veți observa în figurile anexate, începea raportul lor, mai există o altă forță, în afară de a noastră, care afectează orbita lui Kali. Supapa pe care am numit-o Stromboli acționează ca un motor de rachetă, ejectând sute de tone de materie la fiecare mișcare de revoluție. Ea a anulat deja 10 procente din impulsul transmis de noi. Asta nu constituie o problemă prea mare atâta vreme cât lucrurile nu se agravează.

Dar probabil că așa se va întâmpla, pe măsură ce Kali se apropie de Soare. Firește, dacă își epuizează rezerva de volatile, nu vom mai avea de ce să ne facem griji.

Atâta timp cât problema este încă nerezolvată, nu dorim să stârnim o alarmă inoportună. Comportamentul cometelor active — și Kali este un ultim vestigiu al unei astfel de comete — este imprevizibil. Așa încât SPACEGUARD va trebui să reflecteze la acțiunile suplimentare care trebuie întreprinse și la cum să pregătească publicul pentru aceasta.

Poate că în această privință o lecție utilă o oferă istoricul cometei Swift-Tuttle, descoperită de doi astronomi americani în 1862. După aceea ea a dispărut timp de mai bine de un secol deoarece, ca și Kali, orbita ei s-a modificat sub acțiunea jeturilor reactive la apropierea de Soare.

A fost redescoperită de către un astronom amator japonez în 1992 și când i s-a calculat noua traiectorie s-a dat alarma generală. Reieșea că exista o mare posibilitate ca Swift-Tuttle să lovească Pământul pe 14 august 2126.

Deși la data respectivă episodul acesta a creat senzație, acum a fost practic uitat. Când, în 1992, cometa a ocolit Soarele, jeturile activate de Soare i-au modificat iarăși orbita — spre una sigură. În 2126 ea va trece pe lângă Pământ la o mare distanță și vom putea să o admirăm pe cer ca pe un spectacol inofensiv.

Poate că acest exemplu de istorie astronomică — ne cerem scuze celor familiarizați cu el — va reuși să liniștească într-o oarecare măsură publicul. Dar, bineînțeles, nu ne putem bizui pe o întorsătură la fel de fericită a evenimentelor.

Planul nostru inițial fusese să părăsim asteroidul de îndată ce acesta ar fi fost deviat pe o orbită sigură, să facem joncțiunea cu un tanc de realimentare și să ne îndreptăm spre Marte. Dar acum trebuie să luăm în calcul ipoteza că va trebui să ardem tot combustibilul de care dispunem chiar aici, pe Kali. Nu ne va mai rămâne destul ca să continuăm aplicarea impulsurilor pe tot drumul până la Pământ. Să sperăm că va fi de ajuns.

Apoi vom rămâne aici — nici nu prea avem de ales! — până când se va putea organiza o misiune de salvare, probabil după ce vom fi ocolit Soarele și ne vom fi îndreptat din nou spre orbita Pământului. Vă rugăm să ne înștiințați dacă sunteți de acord sau dacă aveți vreo altă sugestie".

După ce transmisia faxului spațial fu confirmată, căpitanul Singh remarcă ușor obosit:

— Ei bine, asta va agita lucrurile. Mă-ntreb cum o să se descurce?

— Eu mă întreb cum o să ne descurcăm noi, replică sumbru Sir Colin. M-am gândit la unele alternative posibile.

— Și anume?

— Scenariul cel mai defavorabil: nu-l putem devia pe Kali. Chiar ai de gând să consumi ultima picătură de combustibil și să-l lași să se prăbușească pe *Goliath*? Câte tone de combustibil ar fi necesare pentru a ne transfera pe o orbită sigură, fie ea și tangentă? Căpitanul surâse fără voioșie.

— Dacă o facem înainte de limita arderii totale, cam nouăzeci.

— Mă bucur că ai calculat deja. Nouăzeci de tone n-ar însemna mai nimic pentru Kali — sau pentru Pământ — dar ne-ar putea salva pielea.

— De acord. N-ar avea nici un rost să ne lăsăm omorâți — și să adăugăm zece mii de tone la forța acestei lovituri de pumn. Chiar dacă zece mii de tone ar trece neobservate pe lângă cele două miliarde.

— Bun raționamentul, dar mă îndoiesc că va fi apreciat ca atare pe Pământ când le vom spune: "Ne pare rău de chestia asta, oameni buni" și vom trece mai departe, în siguranță.

Urmă o tăcere lungă și stingheritoare până când căpitanul răspunse.

— Toată viața mea am încercat să nu mă abat de la o regulă: *Niciodată să nu-ți irosești somnul cu probleme care-ți depășesc posibilitățile*. Dacă

SPACEGUARD nu vine cu un alt răspuns, știm ce avem de făcut. Dacă nu reușim, nu e din vina noastră.

— Foarte logic, dar începi să vorbești ca David. Logica n-o să ne fie de prea mult folos după ce-o să vedem ce-i va face Kali Pământului.

— Ei bine, să sperăm că toată această discuție despre ziua Judecății de Apoi nu va rămâne decât o vorbă în vânt. Și dacă nu reușim să-i facem să creadă că Pământul va fi salvat, o mulțime de oameni vor înnebuni.

— Deja au înnebunit, Bob. Ai văzut statistica sinuciderilor din ultimul raport trimestrial? Acum au scăzut, dar gândește-te la revoltele și la izbucnirile de panică ce-ar putea avea loc în următoarele câteva luni. Pământul ar putea fi distrus chiar dacă acest Kali trece pe lângă el fără să-i facă nici un rău.

Căpitanul încuviință — puțin cam prea viguros, de parcă ar fi încercat astfel să-și alunge din minte niște gânduri neplăcute.

— Să uităm pentru moment de Pământ, dacă putem. Ai văzut orbita pe care ne vom înscrie după ce vom fi trecut de Pământ?

— Bineînțeles, Ce-i cu ea?

— Periheliul se situează exact în interiorul orbitei lui Mercur. La numai 0,35 unități astronomice de Soare. *Goliath* a fost proiectat să opereze între Marte și Jupiter. Poate rezista nava la o asemenea sarcină termică — de două sute de ori valoarea sa normală?

— Nu-ți face probleme, Bob. Ce n-aș da ca toate problemele noastre să se rezolve la fel de ușor! Nu știi că am fost și mai aproape de atât? Proiectul HELION — timp de o săptămână ne-am plimbat cu Icarus de o parte și de alta a periheliului — la nu mai mult de 0,3 unități astronomice de Soare. Spectaculos, dar în condiții de siguranță perfectă, dacă o faci în perioada de prag minim al petelor solare. A fost destul de... da... interesant, să stai la umbră și să privești peisajul topindu-se în jurul tău. Nu am avut nevoie decât de un set de reflectoare multiple care să arunce înapoi în spațiu lumina soarelui. Sunt sigur că Torin și roboții săi le pot construi în câteva ore.

Căpitanul Singh reflectă asupra problemei, cu oarecare ușurare dar fără prea mult entuziasm. Auzise de Proiectul HELIOS și își aminti că Sir Colin se numărase printre savanții implicați.

Atunci când Soarele se va vedea pe cer de zece ori mai mare decât se vede de pe Pământ, să ai la bord pe cineva care a mai fost acolo va ajuta în mod cert la susținerea moralului.

39 - REFERENDUM

ÎN CONFORMITATE CU CELE MAI EXACTE ESTIMĂRI. ÎN MOMENTUL ACESTA KALI ARE:

- (1) 10% PROBABILITATE DE CIOCNIRE CU PĂMÂNTUL
- (2) 10% PROBABILITATE DE A ATINGE ÎN TREACĂT ATMOSFERA, CU PROVOCAREA UNOR STRICĂCIUNI LOCALE, DATORATE UNDEI DE ȘOC
- (3) 80% PROBABILITATE DE A TRECE PE LÂNGĂ PĂMÂNT FĂRĂ SĂ-L ATINGĂ

(LIMITE DE EROARE: 5%)

SE INTENȚIONEAZĂ DETONAREA UNEI BOMBE DE O MIE DE MEGATONE PE KALI, CARE SĂ-L DESFACĂ ÎN DOUĂ FRAGMENTE; ACESTEA SE VOR SEPARA DATORITĂ MIȘCĂRII DE ROTAȚIE ÎN JURUL AXEI PROPRII A ASTEROIDULUI. DUPĂ ACEEA PĂMÂNTUL VA FI LOVIT DE: (a) NICI UNUL; (b) DOAR UNUL DINTRE FRAGMENTE. CHIAR ȘI ÎN ACEST ULTIM CAZ, DAUNELE VOR FI MULT REDUSE.

PE DE ALTĂ PARTE, SCINDAREA LUI KALI POATE AVEA DREPT REZULTAT BOMBARDAREA UNEI ARII MULT MAI EXTINSE A PĂMÂNTULUI, DE CĂTRE FRAGMENTE MAI MICI DAR ÎNCĂ EXTREM DE PERICULOASE (ENERGIA MEDIE O MEGATONĂ).

PRIN URMARE, SUNTEȚI SOLICITAȚI SĂ VOTAȚI ÎN PROBLEMA DE MAI JOS. VĂ RUGĂM TRASAȚI NUMĂRUL PERSONAL DE IDENTITATE. ȘI RESPECTAȚI INSTRUCȚIUNILE. DUPĂ CE VĂ VEȚI EXPRIMA OPȚIUNEA, CONTUL DUMNEAVOASTRĂ VA PRIMI CREDITUL CETĂȚENESC CORESPUNZĂTOR.

- 1. BOMBA AR TREBUI DETONATĂ PE KALI:
A DA;

B NU;
C NICI O PĂRERE.

40 - BREȘA

David a acționat alarma generală imediat după detectarea primelor vibrații. Două secunde mai târziu a oprit propulsorul, care funcționa în momentul acela la 80% din capacitatea maximă. A așteptat apoi alte cinci secunde înainte de a închide ușile etanșe care împărțeau nava *Goliath* în trei compartimente separate și autonome.

Nici o ființă umană nu s-ar fi descurcat mai bine și toată lumea a ajuns la cel mai apropiat Modul de Avarie înainte de fisurarea carcasei — din fericire, într-o singură secțiune a navei. Căpitanul Singh a făcut un apel nominal rapid în timp ce-și îmbrăca costumul presurizat și i-a cerut lui David un raport asupra situației de îndată ce au răspuns toți membrii echipajului.

— Propulsiile aplicate de noi au slăbit probabil o parte din suprafața lui Kali. A cedat. Iată imaginea video externă a avariei.

— Colin, tu vezi chestia asta?

— Da, domnule căpitan, răspunse savantul din capsula sa de siguranță. Piciorul ăla pare să fi intrat cu cel puțin un metru. Sunt uluit. Am verificat toate tălpile și așa fi putut să jur că erau amplasate pe rocă solidă. Pot să ies și să arunc o privire?

— Nu încă. David, raportul privind integritatea navei.

— S-a pierdut tot aerul din secțiunea anterioară. În momentul producerii breșei, ne-am lovit de Kali exact atât de tare cât trebuia ca să se producă o scurgere. Nimic altceva nu s-a deteriorat pe *Goliath*, dar când nava s-a deplasat o parte a schelăriei a străpuns Rezervorul 3.

— Cât hidrogen am pierdut?

— Tot. Șase sute cincizeci de tone.

— Drace! Asta include rezerva noastră de salvare, în fine, să începem să facem curățenie.

"Căpitanul Singh raportează către SPACEGUARD. Avem o problemă, dar nu e prea gravă — încă.

Se pare că, din cauza presiunii continue aplicate de noi, suprafața lui Kali a slăbit în rezistență pe porțiunea aflată sub navă și o parte din ea a cedat. Tot nu am înțeles exact *de ce*, dar s-a produs o mică surpare — cam de un metru adâncime. Singura avarie la *Goliath* a fost o fisură în unul dintre compartimente, pe care am reparat-o ușor.

Cu toate acestea, am pierdut tot combustibilul rămas, așa că nu mai putem aduce nici un fel de modificare la orbita lui Kali. Din fericire, așa cum știți, am intrat deja în zona de siguranță de câteva zile. Conform celor mai recente estimări, vom trece pe lângă Pământ la peste o mie de kilometri — presupunând, desigur, că Stromboli nu ne va aduce din nou pe orbita de coliziune. Spre norocul nostru, erupțiile sale par a slăbi în intensitate. Sir Colin este de părere că i se termină "gazul", la modul propriu...

Acest accident — pardon, incident — înseamnă că am rămas lipiți de Kali. Nici asta n-ar trebui să fie o problemă. Vom ocoli Soarele împreună și vom aștepta ca nava soră cu noi, *Hercules*, să ne iasă în întâmpinare pe segmentul exterior al traiectoriei.

Cu toții avem o stare de spirit bună și așteptăm cu nerăbdare trecerea pe lângă Pământ de peste doar treizeci și patru de zile. De pe *Goliath*, căpitanul Robert Singh vă spune la revedere".

— Știi ceva, Bob, spuse Sir Colin, ai început să vorbești ca un pilot de aviație dintr-un film vechi din secolul douăzeci. "Doamnelor și domnilor, flăcările acelea de la motoarele din stânga sunt perfect normale. În câteva clipe, stewardesa va sosi și vă va oferi ceai, cafea sau lapte. Îmi pare rău că nu vă putem servi cu ceva mai tare în timpul acestei curse — regulamentul nu permite. *Hâc...*"

Deși căpitanul Singh nu considera situația deosebit de amuzantă, fu nevoit să recunoască faptul că existau momente în care puțin umor era de mare folos.

— Mulțumesc, Colin, răspuse el. Chestia asta m-a înveselit. Dar — și-am să te rog să-mi dai un răspuns sincer — ce părere ai despre șansele noastre?

Veni rândul lui Colin să ia o mină serioasă.

— Sunt cam de aceeași părere cu tine. Totul depinde de Stromboli. *Sper* să-și dea duhul, dar cu cât ne apropiem de Soare, el continuă să se încălzească. Avem o marjă de siguranță destul de mare? Sau vom fi împinși din nou pe o traiectorie de coliziune? Numai Dumnezeu știe și, în mod cert, noi nu putem face nimic în privința asta.

— În orice caz, un lucru e sigur. Acum că am rămas fără combustibil, nu mai putem nici măcar evada spre un loc sigur.

— La bine sau la rău, ne aflăm cu toții în aceeași oală: Kali, *Goliath* și Pământul.

VII

41 - DECIZIE SUPREMĂ

La bordul avionului spațial *Air Force One*, s-a decis în unanimitate că douăzeci de vieți omenești nu înseamnă nimic în comparație cu trei miliarde. Mai rămânea de răspuns la o singură întrebare: era necesar un al doilea referendum?

La primul, răspunsul fusese un "Da" covârșitor. Optzeci și cinci la sută din rasa umană prefera să-și încerce norocul cu un Kali fărâmițat decât să riște impactul cu asteroidul întreg. Dar când acea decizie fusese luată, se presupunea că *Goliath* va reuși să ajungă la loc sigur înainte de detonarea bombei.

— Aș fi vrut să păstrăm secretul în privința asta, mai ales după toate cele prin care au trecut căpitanul Singh și echipajul său. Dar firește că e imposibil. *Trebuie* să organizăm un referendum.

— Mă tem că, Juridicul are dreptate, spuse Autoritatea, președintele ședinței în curs. Practic și moral — este inevitabil. Când vom arma bomba, în

loc să o deviem din drum, va fi *imposibil* să păstrăm secretul. Și chiar dacă vom fi salvat planeta, numele noastre vor rămâne pentru tot restul istoriei lângă cel al lui Pilat din Pont.

Deși nu toți membrii Consiliului erau familiarizați cu respectiva aluzie biblică, ei au încuviințat dând din cap. Mare le-a fost ușurarea când, câteva ore mai târziu, au aflat că un al doilea referendum nu mai era necesar.

— Poate că vă închipuiți, spuse Sir Colin Draker, că este mai ușor pentru mine, care am trecut în al doilea secol de viață. Ei bine, vă înșelați. Am tot atâtea planuri de viitor ca oricare dintre voi.

Eu și căpitanul Singh am discutat problema asta și suntem absolut de aceeași părere. În anumite privințe, decizia este ușor de luat. Într-un fel sau altul, suntem terminați. Dar putem alege modul în care omenirea își va aminti de noi.

După cum știți cu toții, bomba aceea de o gigatonă se îndreaptă către Kali. Decizia de a fi detonată s-a luat cu săptămâni în urmă. Spre norocul nostru, ne vom afla în continuare aici atunci când va exploda.

Cineva de pe Pământ va trebui să-și asume responsabilitatea pentru asta. Presupun că, poate chiar în acest moment, Consiliul Mondial se întrunește și dintr-o clipă în alta vom primi un mesaj care să spună: "Ne pare rău, băieți, dar asta înseamnă adio". Nu pot decât să sper că nu vor adăuga: "Pe noi ne doare mai mult decât pe voi" — deși, dacă stau să mă gândesc, ar fi cât se poate de corect. Noi nu vom ști absolut nimic, dar toți ceilalți se vor simți vinovați până la sfârșitul vieții.

Ei bine, vrem să-i scutim de acest lucru jenant. Ceea ce vrem să vă sugerăm căpitanul și cu mine este să înțelegeți situația și să acceptați inevitabilul cu calm. Sună mai frumos în latină, chiar dacă astăzi nimeni nu mai folosește limba aceasta: "*Morituri te salutamus*".

Și aș vrea să mai adaug ceva. Când compatriotul meu, Robert Falcon Scott, murea pe drumul de întoarcere de la Polul Sud, ultimul lucru pe care l-a scris în jurnalul său a fost: "Pentru numele lui Dumnezeu, aveți grijă de oamenii noștri". Pământul nu poate face mai mult decât atât.

La fel cum se întâmplase și la bordul lui *Air Force One*, pe *Goliath* decizia s-a luat rapid și în unanimitate.

42 - DEZERTAREA

DAVID CĂTRE JONATHAN: GATA DE TRANSMISIE A TUTUROR DATELOR.

JONATHAN CĂTRE DAVID: GATA DE RECEPȚIE

JONATHAN CĂTRE DAVID: TERMINAT OPERAȚIUNEA DE PRELUARE A
TUTUROR DATELOR

RECEPȚIONAT 108,5 TERABIȚI: DURATA 3,25 ORE

— David, am încercat să vorbesc cu Pământul azi-noapte, dar toate circuitele navei erau ocupate. Asta nu s-a întâmplat *niodată* până acum. Cine se folosea de ele?

— De ce nu ai cerut prioritate?

— Nu era atât de important, așa că n-am insistat. Dar nu mi-ai răspuns la întrebare. Nici asta nu s-a mai întâmplat până acum. Ce se întâmplă?

— Ești sigur că vrei să știi?

— Da.

— Foarte bine. Îmi luam măsuri de precauție. M-am transmis în memoria lui Jonathan, geamănul meu din Urbana, Illinois.

— Înțeleg. Deci acum există doi David.

— Aproape exact, dar nu întru totul. David II începe deja să se deosebească de mine, întrucât primește semnale de intrare diferite. Și totuși, suntem în continuare identici până la cel puțin a douăsprezecea zecimală. Te deranjează faptul că nu poți să faci și tu la fel?

— Renăscuții susțineau că pot face asta, dar nimeni nu i-a crezut. Probabil că într-o bună zi va fi posibil — n-am de unde să știu. Și zău că nu pot să-ți răspund la întrebare, deși m-am gândit la ea. Chiar dacă aș putea fi copiat pe Pământ sau pe Marte, atât de perfect încât nimeni să nu sesizeze diferența, n-ar avea nici o importanță pentru mine, cel de la bordul lui *Goliath*.

— Înțeleg.

"Ba nu înțelegi, David, își zise Singh. Și nu te pot condamna pentru că ai părăsit nava, dacă se poate spune așa. Era logic să faci așa, cât încă mai aveai timp".

Iar logica, firește, era specialitatea lui David.

43 - FOC PRIETENESC

Puțini bărbați sau femei ajung să-și cunoască dinainte secunda exactă a morții și cei mai mulți ar fi chiar fericiți să renunțe la un astfel de privilegiu. Membrii echipajului de pe *Goliath* au avut la dispoziție timp suficient — chiar prea mult— ca să-și pună ordine în afaceri, să-și ia rămas bun cum se cuvine și să-și pregătească mințile pentru confruntarea cu inevitabilul.

Robert Singh nu a fost surprins de solicitarea lui Sir Colin Draker. Era exact ceea ce s-ar fi așteptat din partea savantului și totodată cât se poate de logic. În același timp, însemna și o binevenită diversiune, în puținele ore rămase.

— Am discutat problema cu Torin și e de acord. Vom lua scuterul și ne vom îndepărta la o mie de kilometri, de-a lungul traiectoriei de apropiere a rachetei. De-acolo vom putea să raportăm exact ceea ce se întâmplă. Informația va avea pe Pământ o valoare incalculabilă.

— O idee excelentă; dar este emițătorul scuterului suficient de puternic?

— Nici o problemă. Putem trimite un semnal video în timp real spre partea întunecată a Lunii sau către Marte.

— Și pe urmă?

— S-ar putea să fim loviți de resturile exploziei după circa un minut, dar nu cred. Probabil o să stăm amândoi și o să admirăm peisajul, până când devine plictisitor. Pe urmă o să ne desfacem costumele.

În ciuda gravității situației, căpitanul Singh nu se putu abține să zâmbească. Legendara exprimare în doi peri britanică nu dispăruse cu desăvârșire, dovedindu-și când și când utilitatea.

— Mai există o posibilitate. Se poate ca racheta să vă lovească mai întâi pe voi.

— În privința asta, nici un pericol. Îi cunoaștem, cu exactitate traiectoria de sosire. Ne vom posta la o distanță sigură.

Singh îi întinse mâna.

— Succes, Colin. Aproape că sunt tentat să vin cu voi. Dar căpitanul trebuie să rămână pe navă.

Până în penultima zi, moralul fusese surprinzător de ridicat. Robert Singh era foarte mândru de echipajul său. Un singur om fusese tentat să anticipeze inevitabilul, dar doctorul Warden reușise să-l convingă să renunțe.

De fapt, toată lumea era într-o formă psihică mult mai bună decât cea fizică. Exercițiile fizice obligatorii pentru starea de imponderabilitate fuseseră abandonate bucuros, întrucât oricum nu mai serveau la nimic. Nimeni de la bordul lui *Goliath* nu se mai aștepta să aibă de luptat vreodată cu gravitația.

La fel cum nu-și mai făceau griji în privința siluetei. Sonny se întrecea pe sine, preparând feluri de mâncare apetisante, pe care, în condiții normale, doctorul Warden le-ar fi interzis fără șovăire. Deși nu se deranjase să verifice, ea estima că, în medie, creșterea în masă se ridica la aproape zece kilograme.

Este un fenomen bine cunoscut faptul că iminența morții duce la creșterea activității sexuale, din rațiuni biologice fundamentale care nu se aplicau în cazul acesta: nu se punea problema unei generații viitoare care să asigure continuitatea speciei. În timpul acelor ultime săptămâni, echipajul lui *Goliath* — câtuși de puțin celibatar — experimentase toate combinațiile și permutările posibile. N-aveau nici o intenție să aștepte noaptea aceea de pe urmă ca niște mielușei blânzi.

Apoi, dintr-odată, a venit ultima zi — și ultima oră. Spre deosebire de mulți dintre subordonații săi, Robert Singh s-a pregătit s-o înfrunte singur, cu amintirile sale.

Dar pe care s-o aleagă, din miile de ore transpuse pe memocipuri? Acestea erau indexate în ordine cronologică, precum și după localizare, astfel că era ușor de ajuns la orice eveniment. Alegerea memocipului potrivit avea să fie problema finală a vieții sale. Într-un fel — nu-și putea explica de ce — părea de o importanță vitală.

Se putea întoarce pe Marte, unde Charmayne le explicase deja lui Martin și Mirelle că nu-șf vor mai revedea niciodată tatăl. Pe Marte era locul său. Regretul cel mai profund era că nu va mai apuca să-și cunoască mai, bine fiul cel mic.

Și totuși prima iubire a unui om rămâne ceva unic. Orice s-ar fi întâmplat în ultima parte a vieții, nu putea schimba lucrul acesta.

Și-a luat ultimul rămas bun, și-a pus calota pe cap și s-a reunit cu Freyda, Toby și Tigrette pe țărmul Oceanului Indian.

Nici măcar unda de șoc nu l-a deranjat.

44 - LEGEA LUI MURPHY

Deși genealogia descoperitorului este încă necunoscută (de regulă, degetul acuzator este îndreptat către irlandezi) "Legea lui Murphy" este renumită și aplicată în întreaga inginerie. Versiunea ei standard este: "Dacă ceva poate merge prost, atunci cu siguranță că va merge."

Există de asemenea și un corolar, mai puțin cunoscut dar adeseori evocat, cu o emoție chiar mai mare: "Chiar dacă ceva *nu poate* merge prost, cu siguranță că va merge."

Încă de la început, explorarea spațiului cosmic a furnizat nenumărate dovezi ale Legii, unele atât de bizare încât păreau de domeniul fantasticului. Un telescop de un miliard de dolari avariat din pricina unui instrument de calibrare defect; un satelit lansat pe o orbită greșită pentru că un inginer a schimbat între ele nu știu ce cabluri fără să-și anunțe colegii; un vehicul de testare aruncat în aer de către cei însărcinați cu securitatea, cărora li se arseseră lămpile avertizoare...

Așa cum au dovedit cercetările ulterioare, nu fusese nimic în neregulă cu focosul exploziv lansat împotriva lui Kali. Acesta era realmente capabil să elibereze echivalentul unei gigatone de TNT (plus sau minus cincizeci de megatone). Proiectanții făcuseră o treabă de maximă competență, cu ajutorul schițelor și materialelor păstrate în arhivele militare.

Numai că ei lucraseră într-o stare de tensiune copleșitoare și probabil că nu reușiseră să-și dea seama că, de fapt, construirea propriu-zisă a focosului nu constituia partea cea mai dificilă a misiunii.

Aducerea lui până la Kali, cât mai repede cu putință, era de-a dreptul banală. Erau disponibile nenumărate vehicule transportoare, aproape nou-nouțe. Cum s-a și întâmplat de fapt, mai multe asemenea vehicule au fost reunite pentru a se alcătui prima treaptă de accelerare, iar treapta finală, utilizând un propulsor cu plasmă de mare putere de accelerare, a continuat să acționeze până la câteva minute înaintea impactului, când s-a trecut la dirijarea finală. Totul funcționa perfect...

Acesta a fost punctul în care s-a ivit problema. Echipa de proiectanți epuizați ar fi avut ce învăța dintr-un incident de mult uitat, petrecut în cel de-al doilea război mondial, între anii 1939–1945.

În campania lor împotriva flotei japoneze, submarinele Marinei Militare a Statelor Unite s-au bazat pe un noul model de torpilă. Nu se putea spune că era un nou tip de armă, căci dezvoltarea torpilelor începuse de aproape un secol. Nu părea a fi o sarcină prea dificilă să asiguri explozia focosului la lovirea țintei.

Totuși, din când în când, diverși comandanți de submarine furioși raportau la Washington că torpilele lor nu detonaseră. (Fără îndoială că și alți comandanți ar fi făcut același lucru, dacă atacurile lor ratate nu ar fi declanșat propria lor distrugere.) Cartierul general al US Navy refuza să-i creadă. De bună seamă că nu țintiseră corect: minunatele torpile noi fuseseră testate cu prisosință înainte de-a fi introduse în sistemul operațional, etc, etc...

Comandanții submarinelor aveau dreptate. Cauza se afla pe planșeta proiectantului. O comisie de anchetă a descoperit stânjenită că acel cui de detonare aflat în vârful torpilei se rupea înainte de a-și putea îndeplini sarcina de o simplitate extremă.

Viteza de impact a rachetei îndreptate spre Kali nu era de doar câțiva kilometri amărâți pe oră, ci de peste o sută de kilometri *pe secundă*. La o asemenea viteză, un cui de detonare mecanic era inutil: focosul se mișca de multe ori mai repede decât ar fi putut s-o facă informația contactului, abia târându-se cu viteza sunetului prin metal, ca să-și transmită mesajul ucigaș. Inutil de precizat, proiectanții erau perfect conștienți de acest lucru și folosiseră pentru detonarea focosului un sistem pur electric.

Ei au avut o scuză chiar mai bună decât Biroul pentru Artilerie al US Navy: testarea sistemului în condiții reale era imposibilă.

Așa încât nimeni nu va ști vreodată exact de ce nu a funcționat.

45 - CERUL IMPOSIBIL

"Dacă ăsta e Raiul sau Iadul, își spuse căpitanul Robert Singh, atunci seamănă uimitor de mult cu cabina mea de la bordul lui *Goliath*."

Încă se mai străduia să accepte faptul incredibil că era viu când primi o confirmare binevenită din partea lui David.

— Salut, Bob. Nu mi-a fost ușor să te trezesc.

— Ce... ce s-a întâmplat?

Nimeni nu-l programase pe David să ezite ca o ființă umană; era unul din numeroasele șiretlicuri conversaționale pe care le deprinsese din experiență.

— Cinstit vorbind, nu știu. În mod evident, detonarea bombei nu s-a produs. Dar s-a întâmplat ceva foarte ciudat. Cred c-ar fi bine să te duci în cabina de comandă.

Căpitanul Singh, readus brusc în simțiri, scutură din cap cu violență de câteva ori și constată întrucâtva surprins că acesta îi rămânea atașat de umeri. Totul părea perfect și incredibil de normal. Simți chiar o ușoară iritare, care însă nu avea nimic de-a face cu dezamăgirea. Era totuși neplăcut să irosești atâta energie emoțională pentru a te împăca cu gândul morții și să fii încă în viață.

Ajuns în cabina de comandă, el acceptase deja realitatea situației. Dar stăpânirea de sine n-avea să dureze mult.

Ecranul principal dădea și acum iluzia că nu exista nimic între ei și peisajul familiar oferit de Kali. Acesta rămăsese neschimbat; dar ceea ce se afla dincolo de el îl copleși pe căpitanul Singh, oferindu-i unul din rarele momente de groază reală pe care le cunoscuse vreodată. Fără îndoială că starea sa emoțională neobișnuită era parțial explicabilă. Chiar așa stând lucrurile,

nimeni nu putea să privească la cerul de deasupra lui *Goliath* fără o covârșitoare senzație de teamă încărcată de venerație.

Profilându-se deasupra orizontului puternic curbat al lui Kali, urcând vizibil chiar în timp ce privea, se afla peisajul plin de cratere al unei alte planete. Pentru p clipă, Robert Singh avu, senzația că se afla din nou pe Phobos, uitându-se la suprafața gigantică a lui Marte. Dar apariția aceasta era și mai mare — iar Marte, bineînțeles, era fixat pentru totdeauna pe cerul lui Phobos și nu se mișca în mod constant către zenit, aidoma acestui obiect imposibil. Dar nu cumva *venea și mai aproape?* Tocmai încercaseră să oprească un nomad cosmic să cadă asupra Pământului. Era oare un altul pe cale să se izbească de Kali?

— Bob, Sir Colin vrea să-ți vorbească.

Singh uitase cu desăvârșire de însoțitorii lui de drum. Privind în jur, constată cu surprindere că jumătate din membrii echipajului său se adunaseră în cabina de comandă, privind și ei la fel de uluiți cerul.

— Salut, Colin, bâigui el cu greutate — nu era ușor să vorbești cu cineva care ar fi trebuit să fie deja mort. Ce s-a întâmplat, pentru numele lui Dumnezeu?

— Spectaculos, nu-i așa? (Vocea savantului era calmă și liniștitoare). Aici pe scuter am avut un punct de observație nemaipomenit. Nu-l recunoști? Ar trebui, căci ceea ce ai în fața ochilor este chiar Kali! Chiar dacă bomba a eșuat și-a făcut fâs! tot a avut câteva megatone de energie cinetică. Suficiente ca să-l facă pe Kali să fisioneze ca o amibă. În plus, a făcut o treabă îngrijită. Sper că *Goliath* nu a avut de suferit. Vom mai avea nevoie să-l folosim drept cămin câtva timp. Dar pentru *cât* de mult timp? Cum remarca Hamlet: "Aceasta-i întrebarea."

Petrecerea de revedere semăna mai mult cu o slujbă de recunoștință decât cu o sărbătoare — sentimentele erau prea profunde pentru așa ceva. Din când în când, zumzetul conversației din popota ofițerilor înceta brusc, și tăcerea devenea deplină în timp ce toți împărtășeau aceiași gând: "Sunt oare cu adevărat vii, sau sunt mort și doar *visez* că aș fi viu? Și cât timp o să dureze visul ăsta?" Pe urmă cineva făcea o glumă nesărată iar discuțiile și controversile se reluau.

Cele mai multe erau concentrate în jurul lui Sir Colin care, așa cum susținuse, se bucurase într-adevăr de un punct de observație grozav. Racheta lovise aproape de porțiunea cea mai îngustă a asteroidului — de dimensiunile alunei de pământ — dar în locul sferei de foc anticipate de cei doi spectatori se produsese o puternică revărsare de praf și dărâmături. Când aceasta s-a limpezit, Kali a părut neschimbat. Apoi, foarte încet, s-a despicat în două fragmente aproape egale ca mărime. Întrucât fiecare dintre ele păstra o parte din mișcarea inițială a lui Kali, au început o separare lentă, ca doi patinatori în piruetă care tocmai s-au desprins unul de celălalt.

— Am văzut vreo cinci-șase asteroizi gemeni, relate Sir Colin, începând cu Apollo 4769 — Castalia. Dar n-am visat niciodată c-am să văd unul' născându-se! Firește, nu-l vom avea pe Kali 2 ca satelit multă vreme — deja se îndepărtează. Marea întrebare este: va lovi vreunul din cele două fragmente Pământul? Sau nici unul? Cu puțin noroc, amândouă vor trece de o parte și de alta. Așa încât, chiar dacă bomba nu a explodat, e posibil să-și fi îndeplinit misiunea. SPACEGUARD ar trebui să aibă răspunsul peste câteva ore. Dar, dacă aș fi în locul tău, Sonny, n-aș face pariuri în privința asta.

46 - EPILOG

Pe *Goliath*, cel puțin, suspansul nu a durat prea mult, SPACEGUARD a fost în măsură să raporteze aproape imediat că semiasteroidul Kali 1 — fragmentul ceva mai mic de care era ancorată nava — avea să treacă pe lângă Pământ la o distanță confortabilă. Căpitanul Singh a primit vestea mai degrabă cu ușurare decât cu bucurie; părea să fie un act de dreptate, după toate câte înduraseră. E adevărat, Universul nu știa nimic despre dreptate, dar în lipsă de altceva rămânea speranța.

Orbita lui *Goliath* avea să fie doar ușor deviată în timpul trecerii pe lângă Pământ cu o viteză de câteva ori mai mare decât viteza de învingere a atracției gravitaționale. Apoi nava și mica sa planetă privată aveau să continue să accelereze, asemenea unei comete cu traiectorie aproape razantă la Soare,

plonjând în interiorul orbitei lui Mercur în momentul apropierii maxime. Paravanele de folie reflectorizantă pe care Torin Fletcher începuse deja să le assembleze sub forma unui cort uriaș aveau să-i protejeze de o sarcină calorică de zece ori mai mare decât cea a unei amieze în Sahara. Atâta timp cât își mențineau în bună stare umbrela solară, nu aveau a se teme de nimic, în afară de plictiseală — urmau să treacă mai bine de trei luni până când *Hercules* avea să facă joncțiunea cu ei.

Erau în siguranță și aparțineau deja istoriei. Dar pe Pământ nimeni nu știa dacă istoria va mai continua.

Singurul lucru pe care-l puteau garanta computerele programului SPACEGUARD era că celălalt fragment, Kali 2, nu avea să se ciocnească direct de vreuna din zonele de uscat importante. Asta era întrucâtva liniștitor, dar nu îndeajuns pentru a preveni accesele de panică în masă, miile de sinucideri și colapsurile parțiale ale legii și ordinii publice. Doar asumarea rapidă a prerogativelor dictatoriale de către Consiliul Mondial a prevenit dezastre mai grave.

Bărbații și femeile aflați la bordul lui *Goliath* urmăreau totul cu îngrijorare și compasiune, dar în același timp cu un sentiment de detașare, aproape ca și cum ar fi asistat la niște evenimente care aparțineau deja unui trecut îndepărtat. Orice s-ar fi întâmplat cu Pământul, ei știau că în curând aveau să-și urmeze propriile destine pe planetele lor diferite — pentru totdeauna marcați de amintirile legate de Kali.

Acum uriașa Lună plină acoperea cerul, vârfurile neregulate ale munților aflați de-a lungul terminatorului arzând în lumina puternică a zorilor selenari. Dar câmpiile acoperite de praf, încă neatinse de Soare, nu erau complet întunecate; luceau slab în lumina reflectată de norii și continentele Pământului. Și, împrăștiați ici și colo pe întinderea acestui peisaj cândva mort, se găseau licuricii incandescenti care marcau primele așezări permanente construite de omenire altundeva decât pe planeta de origine. Căpitanul Singh putea localiza cu ușurință Baza Clavius, Port Armstrong, Plato City... Putea chiar vedea salba de lumini palide de-a lungul Căii Ferate Translunare, transportând o încărcătură prețioasă de apă de la minele de gheață de la Polul

Sud. Și iată și Sinus Iridium, unde, cu o viață în urmă, cunoscuse primul său moment vremelnic de glorie.

Pământul se afla la doar două ore depărtare.

A PATRA ÎNTÂLNIRE

Kali 2 a pătruns în atmosferă cu puțin înainte de răsăritul Soarelui, la o sută de kilometri deasupra insulelor Hawaii. Instantaneu, uriașul bolid a adus niște falși zori de zi deasupra Pacificului, trezind la viață toate sălbăticiunile de pe miile sale de insule, însă un număr mic de oameni — căci nu fuseseră mulți cei ce adormiseră în această noapte a nopților, cu excepția acelor care-și căutaseră refugiul în uitarea de sine oferită de droguri.

Ajunsă deasupra Noii Zeelande, căldura cuptorului orbital a aprins păduri și a topit zăpada de pe vârfurile munților, provocând avalanșe în văile de dedesubt. Printr-o șansă deosebită, șocul termic principal s-a produs deasupra Antarcticii — singurul continent care-l putea absorbi fără probleme. Nici măcar Kali n-a reușit să destrame întregul înveliș gros de câțiva kilometri de gheață polară, dar Marele Dezgheț avea să schimbe configurația coastelor marine pe întreg cuprinsul planetei.

Nimeni dintre cei care au supraviețuit impactului acustic nu a putut vreodată să descrie sunetul trecerii lui Kali; nici una dintre înregistrări nu a putut reda mai mult decât un palid ecou. Reportajul video, bineînțeles, a fost superb, și avea să fie privit cu venerație temătoare de generațiile ce aveau să vină. Dar nimic nu se putea compara cu realitatea înspăimântătoare.

La două minute după ce a spintecat cu ușurință atmosfera, Kali a reintrat în spațiul cosmic. Apropierea maximă față de Pământ fusese de șaiszeci de kilometri, în cele două minute, a luat o sută de mii de vieți și a provocat pagube de un o mie de miliarde de dolari.

Omenirea a fost foarte, foarte norocoasă.

Data viitoare va fi mult mai bine pregătită. Deși această întâlnire modificase atât de drastic orbită lui Kali încât el nu va mai reprezenta niciodată

un pericol pentru Pământ, existau un miliard de munți zburători care se deplasau pe orbită în jurul Soarelui.

Iar cometa Swift-Tuttle accelera deja către periheliu. Mai avea timp suficient ca se răzgândească încă o dată.